Bundel - Commissie Ruimte en Techniek van 5 april 2022

Agenda bijlagen

Technische vragen met beantwoording fractie Lijst Borger agendapunt 4 inzake afkoppelen hemelwater.docx

1 Opening

20.45 uur

2.a Vaststellen concept besluitenlijst R&T d.d. 11-1-2022

Concept Besluitenlijst raadscommissie 11 januari Ruimte & Techniek.docx

2.b Toezeggingenlijst (afgedaan tussen 29-1 en 23-3-2022)

Toezeggingen afgedaan tussen 29-1 en 23-3-2022.pdf

2.c Actieve informatieplicht en passieve informatieplicht

2.d Terugkoppeling vanuit verbonden partijen

3 Nota bodembeheer mijnsteengebieden Brunssum; Gemeenteblad 2022/6

20.55 - 21.40 uur
Weth.Mertens
Mw. Verkooijen

Raadsvoorstel 6 Actualiseren Nota bodembeheer Mijnsteengebieden Brunssum.pdf

Raadsvoorstel 6 (bijlage) Nota bodembeheer Mijnsteengebieden Brunssum.doc

Raadsvoorstel 6 (Bijlage 1) Bodem functiekaart.pdf

Raadsvoorstel 6 (bijlage 2) Maatschappelijke opgaaf mijnsteengebieden.doc

Raadsvoorstel 6 (Bijlage 3) Kaart met aandachtslocaties.pdf

Raadsvoorstel 6 (Bijlage 4) Notitie update BKK 2017.pdf

Raadsvoorstel 6 (Bijlage 5) Lijst met uitgesloten locaties Brunssum.pdf

Raadsvoorstel 6 (Bijlage_6) Ontgravingskaart.pdf

Raadsvoorstel 6 (Bijlage_7) Toepassingskaart bovengrond.pdf

Raadsvoorstel 6 (Bijlage_7) Toepassingskaart ondergrond.pdf

Raadsvoorstel 6 (bijlage 8) Literatuurlijst.doc

4 Stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater private terreinen gemeente Brunssum 2022-2023; Gemeenteblad 2022/23

21.40 - 22.25 uur
Weth. Mertens
Dhr. Fiegen

Raadsvoorstel 23 Stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater private terreinen gemeente Brunssum 2022-2023.docx

Raadsvoorstel 23 (bijlage) Verordening afkoppeling hemelwater private terreinen gemeente Brunssum 2022-2023.docx

Raadsvoorstel 23 (bijlage) Nadere regel vervolg stimuleringsregeling afkoppelen private terreinen__2012570__.docx

Raadsvoorstel 23 (bijlage) 1ste Reservering Vervolg stimuleringsregeling afkoppelen private terreinen gemeente Brunssum.pdf

5 Sluiting

22.25 uur

Technische vragen fractie Lijst Borger inzake afkoppelen hemelwater

Vragen:

- Om bestrating tuinen tegen te gaan, is het mogelijk om bij nieuwbouw op te nemen dat er eventueel bestraat mag worden in eigen tuin?
- Er Brunssumers zijn die de voor en achter tuin helemaal bestraat hebben, mag dat?
- Zijn er subsidies om bestrating tuinen om te zetten in groene tuinen?
- Bij afkoppelen hemelwater, moet men ook een buffer aanleggen om water op te vangen?

Beantwoording

- Om bestrating tuinen tegen te gaan, is het mogelijk om bij nieuwbouw op te nemen dat er %tueel bestraat mag worden in eigen tuin? Ja dat is mogelijk maar wordt normaliter geen gebruik van gemaakt https://www.omgevingsweb.nl/nieuws/een-groene-leefomgeving-begint-bij-een-facetbestemmingsplan/ naast het regelen van verharding, kan ook de mate van vergroening worden geregeld. Hierover heeft u in toezegging 88 al uitgebreid informatie ontvangen wat daarvoor de mogelijkheden zijn.

- Er Brunssumers zijn die de voor en achter tuin helemaal bestraat hebben, mag dat? Ja, voor zover bekent zijn er in Brunssum geen afdwingbare regels op de mate waarin tuinen zijn verhard.

- Zijn er subsidies om bestrating tuinen om te zetten in groene tuinen? Nee die zijn er niet. Wel heeft u onlangs een klimaatadapatiestategie en actieprogramma ontvangen. Doel is dat er de komende tijd vooral wordt ingezet op bewustwording om mensen te inspireren tuinen te ontstenen. Het Platform Waterklaar biedt hiervoor handvaten en daarnaast zijn de collega's duurzaamheid die ook de klimaatadapatatiestratie nader zullen uitwerken al bezig met het opzetten van een communicatie aanpak rondom duurzaam wonen leven. Ontstenen van je tuin is daar dan onderdeel van.

- Bij afkoppelen hemelwater, moet men ook een buffer aanleggen om water op te vangen?

  In de nog door de raad goed te keuren verordening afkoppeling hemelwater private terreinen gemeente Brunssum 2022-2023 (stimuleringsregeling afkoppelen private terreinen 2022-2023) is te lezen dat er drie manieren zijn om het regenwater af te koppelen.

  1. het vasthouden van het afgekoppelde hemelwater op het private terrein middels een bergingsvoorziening met een bergingseis van minimaal 35 mm afgekoppeld oppervlak.
  2. het afvoeren van het afgekoppelde hemelwater middels een voorziening naar een openbare hemelwatervoorziening (niet zijnde riool).
  3. het afvoeren van het afgekoppelde hemelwater over maaiveld naar de tuin (mits voldoende groot) en/of openbare hemelwatervoorziening (niet zijnde riool) door het afzagen van de regenpijp.

  De eerste manier is het duurste en daarom het subsidiebedrag het hoogste, € 20 per m2.

  De tweede manier is goedkoper, het subsidiebedrag is € 10 per m2.

  De derde manier is het goedkoopste en daarom het subsidiebedrag het laagste, € 5 per m2.

gemeente Brunssum

BESLUITENLIJST

VAN DE

OPENBARE VERGADERING

VAN DE RAADSCOMMISSIE RUIMTE & TECHNIEK

VAN DE GEMEENTE BRUNSSUM

GEHOUDEN OP

DINSDAG 11 JANUARI 2022 OM 19:00 UUR

IN DE BURGEMEESTER QUINTZAAL EN VIA VIDEOPLATFORM ZOOM

Besluitenlijst van de vergadering van de raadscommissie Ruimte & Techniek, gehouden op dinsdag 11 januari 2022 om 19:00 uur. Deze vergadering is openbaar en wordt gehouden in de Burgemeester Quintzaal en via het videoplatform ZOOM.

Van deze vergadering zijn geluids- en/of video-opnamen beschikbaar via:
YouTube kanaal van de Gemeenteraad Brunssum kanaal 2

AANWEZIG COMMISSIE RUIMTE &TECHNIEK:

Voorzitter:	Dhr. J.H.J. Janssen (PAK)
Burger-commissieleden:	Dhr. F.W. Podbregar (BBB Lijst Palmen) toehoorder Dhr. J. Kusters (PAK) Mw. V.J.G.M. Braam (PvdA) Dhr. T. Theunissen (VVD) Mw. I.Sj. Plas (CDA) Dhr. J. Arts (SP) toehoorder Dhr. E. Overdijk (Lijst Borger) toehoorder
Raadsleden	Dhr. J.C.M. Raadschelders (BBB Lijst Palmen) Dhr. G. Luit (PAK) toehoorder Mw. N. van der Veer (PAK) toehoorder Dhr. G. Gerards (BCD) Dhr. T.R.G. Lurken (SP) Dhr. J.W.G. Scheffers (Lijst Borger)
College:	Dhr. P.M.J. Houben (agendapunt 3) Dhr. J.M.V.L. Mertens (agendapunt 4, 5 en 6) Dhr. C.J.C.P de Rijck (agendapunt 4)
Secretaris:	Dhr. O. Eussen
Notulist (plv. griffier):	Mw. M.A.H. Reuling-Zinken (notulist)
Ambtelijke ondersteuning:	Dhr. G. Jansen (agendapunt 4 Dhr. R. Reimering (agendapunt 5) Mw. D. Hanssen (agendapunt 6)
Externe ondersteuning:	Dhr. M. Hazen (MC Advisory) agendapunt 3 Dhr. B. van Roon (Rd4) agendapunt 6
Participanten:	Geen

Link beelden: YouTube kanaal van de Gemeenteraad Brunssum kanaal 2
https://www.youtube.com/channel/UCpajwzIW4WFXBjk3uiA39_A

Agendapunt 1: Opening
De voorzitter opent de vergadering om 19:00 uur.

Agendapunt 2a: Vaststellen concept besluitenlijst Ruimte & Techniek d.d. 7-12-20121
De concept besluitenlijst van de raadscommissie Ruimte & Techniek van 7 december 2021 wordt met onderstaande geel gearceerde correcties vastgesteld.

* Pagina 3 van 5: Wethouder Mertens geeft een toelichting en beantwoordt de gestelde vragen, ondersteund door de heer Sloen. Wethouder Mertens maakt melding van een typefout in het raadsvoorstel, bij argumenten en overwegingen staat bij de 3de zin staat het jaartal 2020 maar dat moet 2021 zijn.

* Pagina 4 van 5: Wethouder Mertens geeft een toelichting en beantwoordt de gestelde vragen, ondersteund door de heer Jansen. De heer van Theunissen (VVD) neemt niet deel aan dit agendapunt vanwege nauwe betrokkenheid bij een andere voetbalvereniging. De heer van Dijk is woordvoerder namens de VVD.

Agendapunt 2b: Vaststellen toezeggingenlijst (afgedaan tussen 26-11 en 22-12-21)
De toezeggingenlijst met nummers 81, 80, 77, 74, 72, 59 en 47 (2021) zijn akkoord. De toezeggingen worden als afgedaan beschouwd.

Agendapunt 2c: Actieve informatieplicht & passieve informatieplicht
In het kader van de actieve informatieplicht zijn er geen meldingen de portefeuillehouders
In het kader van de passieve informatieplicht zijn geen vragen gesteld.

Agendapunt 2d: Terugkoppeling verbonden partijen
De portefeuillehouders hebben geen mededelingen vanuit verbonden partijen.

Agendapunt 3: Visie Schutterspark; Gemeenteblad 2021/112
Wethouder Houben geeft een toelichting en beantwoordt de gestelde vragen, ondersteund door de heer Hazen.

Toezegging 6 (11-1-2022) Financieel overzicht Schutterspark.
Wethouder Houben zegt toe:
Het financieel overzicht van het Schutterspark ter inzage te leggen.

Toezegging 7 (11-1-2022) Overzicht wild in het Schutterspark
Wethouder Houben zegt toe:
Indien mogelijk een overzicht te verstrekken van de aantallen wild dat door het Schutterspark trekt.

De commissie adviseert unaniem voor behandeling in de raad van het raadsvoorstel/besluit:
In te stemmen met het visiedocument Schutterspark, waarin omschreven staat de wijze waarop de gemeente wenst om te gaan met de toekomstige ontwikkeling van het Schutterspark

De commissie adviseert unaniem het voorstel als “Bespreekstuk” te agenderen in de raadsvergadering van 25 januari 2022.

Agendapunt 4: Accomodatiebeleid "Brunssum blijvend benutten"; Gemeenteblad 2021/104
Wethouder Mertens geeft een toelichting en beantwoordt de gestelde vragen, ambtelijk ondersteund door de heer Janssen.

Toezegging 8 (11-1-2022) Gebruikersraad Brikke Oave
Wethouder Mertens zegt toe:
Een overleg te organiseren met de gebruikersraad van de Brikke Oave en de stand van zaken terug te koppelen.

Toezegging 9 (11-1-2022) Leerlingaantallen
Wethouder Mertens zegt toe:
Na te vragen of er Innovo scholen in Brunssum zijn, die beneden de norm van het aantal leerlingen vallen.

Toezegging 10 (11-1-2022) Onderhoudskosten accomodatiebeleid
Wethouder Mertens zegt toe:
Een overzicht van te verwachten onderhoudskosten te verstrekken.

De fracties VVD, SP, PvdA en SP stellen dat het voorstel niet rijp is voor beraad in de raad van 25 januari 2022.

Conform artikel 16 lid 1, van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raadscommissies, adviseert de commissie bij meerderheid van stemmen, waarbij iedere fractie één stem heeft. Bij het staken der stemmen wordt geen advies afgegeven, doch worden de verschillende standpunten ter kennis van de raad gebracht (zie: YouTube kanaal van de Gemeenteraad Brunssum kanaal 2
https://www.youtube.com/channel/UCpajwzIW4WFXBjk3uiA39_A)
Bij het vaststellen van de agenda op 25 januari 2022 dient de raad zich uit te spreken of het voorstel geagendeerd wordt. De fracties BBB Lijst Palmen, PAK, BCD en Lijst Borger opteren in dat geval voor een “Bespreekstuk”

Mevrouw Plas, fractie CDA, verlaat de vergadering.

Agendapunt 5: Grondprijzenbrief 2022; Gemeenteblad 2021/105 (versie 2)
Wethouder Mertens geeft een toelichting en beantwoordt de gestelde vragen, ambtelijk ondersteund door de heer Reimering.

Toezegging 11 (11-1-2022) Onderbouwing kosten hoekwoning en twee-onder-een-kap woning
Wethouder Mertens zegt toe:
De onderbouwing schriftelijk te laten toekomen

Toezegging 12 (11-1-2022) Erfpachtconstructie
Wethouder Mertens zegt toe:
Te laten onderzoeken of erfpachtconstructies mogelijk zijn

Naar aanleiding van de opmerkingen van enkele fracties zal de leesbaarheid van de tekst onder C en D verbeterd worden in een tweede versie van het voorstel.

De commissie adviseert unaniem voor behandeling in de raad van het raadsvoorstel/besluit:
Vaststellen grondprijzen 2022 conform de bijgevoegde Grondprijzenbrief 2022

De commissie adviseert unaniem versie 2 van het voorstel als “Akkoordstuk” te behandelen in de raadsvergadering van 25 januari 2022.

Agendapunt 6: Grondstoffenplan 2022 -2026 Rd4 gemeenten; Gemeenteblad 2021/89
Wethouder Mertens geeft een toelichting en beantwoordt met de heer Van Room de gestelde vragen, ambtelijk ondersteund door mevrouw Hanssen.

De commissie adviseert unaniem voor behandeling in de raad van het raadsvoorstel/besluit:
Het Grondstoffenplan 2022-2026 van de Rd4-gemeenten vast te stellen

De fracties BBB Lijst Palmen, SP en PvdA adviseren het voorstel als “Bespreekstuk” te behandelen in de raadsvergadering van 25 januari 2022, waarbij de fracties PAK, VVD, BCD en Lijst Borger een “Akkoordstuk” adviseren.

Agendapunt 7: Sluiting
De voorzitter sluit de vergadering om 22:45 uur.

Onderwerp	Datum toezegging	Nummer	Portefeuillehouder	Datum reactie	Afgedaan
Beantwoording technische vragen commissie inzake Veiligheidsregio	8-2-2022	19	Van der Rijt	18-2-2022	Ja
Schriftelijke toelichting over stichting en formatie veiligheidsregio	8-2-2022	20	Van der Rijt	18-2-2022	Ja
Ontkoppeling AOW tov minimumloon	25-1-2022	18	L'Espoir	18-2-2022	Ja
Reconstructie Trichterweg-Maastrichterstraat	25-1-2022	13	Mertens	7-3-2022	Ja
Navraag ontheffing parkeren bezoekers bij gemeentehuis	11-1-2022	2	Mertens	31-1-2022	Ja
Inzet jeugd BOA dan wel straatcoach	2-11-2021	63	Van der Rijt	2-2-2022	Ja
Waterpunt Open Lucht Theater	22-6-2021	29	Janssen	24-2-2022	Ja

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d. : 29 maart 2022
Registratiekenmerk : 2006515
Gemeentebladnr. : 2022/6
Afdeling opsteller : Ruimtelijke ontwikkeling en vastgoed
Naam opsteller : Daisy Hanssen
Bereikbaar onder : +31455278519, daisy.hanssen@brunssum.nl
Portefeuillehouder : Jo Mertens
Raadsvergadering d.d. : <Vul hier de vergaderdatum in>
Uiterlijke datum : Uiterste datum: 19 april 2022
Motivatie datum: De bestaande nota is verlopen, waardoor deze nota zo snel als mogelijk dient te worden voorgelegd aan de raad.

Aan de raad,

1. **Onderwerp**

Raadsvoorstel & besluit Actualiseren Nota bodembeheer Mijnsteengebieden Brunssum

2. **Uitgangssituatie (WAAROM?)**

a. Aanleiding

In 2011 heeft de laatste actualisering van het mijnsteenbeleid plaatsgevonden in de gemeente Brunssum, waarbij invulling is gegeven aan het hergebruik van mijnsteen conform het Besluit bodemkwaliteit. Dit beleid is opgesteld onder de steun van het Agentschap NL.

In het Besluit bodemkwaliteit is ook opgenomen dat een nota bodembeheer ten minste iedere 10 jaar dient te worden herzien. Hierdoor is het huidige beleid verlopen en dient een nieuwe nota bodembeheer door de raad te worden vastgesteld. Bijgevoegde Nota bodembeheer Mijnsteengebieden vormt de actualisering van bovengenoemd beleid.

Op 18 januari heeft u de nieuwe concept Nota ontvangen. Deze Nota is conform artikel 49 Besluit bodemkwaliteit door het college 6 weken ter inzage gelegd. Het termijn van de ter inzagelegging is verstreken en er zijn geen zienswijze ingediend. De Nota kan dus ongewijzigd worden vastgesteld.

b. Huidige situatie/probleemstelling

Het huidig beleid is in 2022 verlopen, daarom zijn we in 2021 gestart met het evalueren en aanpassen van dit beleid daar waar dit nodig was. Deze nieuwe nota betreft een actualisatie van het reeds bestaande beleid en is gericht op het continueren van gebiedsspecifiek bodembeleid voor mijnsteen.

De belangrijkste conclusies en aanvullingen zijn:

- Het beleid uit 2011 heeft geleid tot het verantwoord hergebruiken van mijnsteen binnen de mijnsteengebieden. Het hanteren van de normering (Lokale maximale waarden: LMW) werkt prima in de praktijk. De link met de Generieke normering dient zoveel mogelijk in het nieuwe beleid te worden aanhouden. Leeflaagvoorschriften worden nageleefd en werken prima in de praktijk.

- Binnen Parkstad heeft regionaal onderzoek plaatsgevonden naar de Nikkelverhogingen in mijnsteen. Conclusie is dat nikkelverontreinigingen boven de interventiewaarde aanleiding geeft om binnen de Wet bodembescherming vervolgstappen te nemen, en dus niet vast te leggen binnen de kaders van deze Nota bodembeheer. Deze conclusie is overgenomen door het Ministerie en krijgt een plaats in de nieuwe Omgevingswet.

- In 2019 heeft een aanpassing plaatsgevonden in de begrenzing van de mijnsteengebieden. De relevante functie- en bodemkwaliteitskaarten dienen worden aangepast aan de nieuwe begrenzing. Op een drietal

plaatsen dient een aanpassing te worden doorgevoerd. De aanpassing is een direct gevolg van het resultaat van bodemonderzoek en aantreffen van mijnsteen in de aanpassingsgebieden.

- Er zijn geen onverwachte mijnsteenverontreiniging aangetroffen anders dan een cyanide spot aangetroffen ten tijde van het project Rode Beek en ter plaatse van een mijnslikvijver (Terca terrein) Deze verontreiniging is onder saneringscondities (deels) weggenomen en vastgelegd.

- De (vergunning)status van de groeve Mourik (gelegen op de Oostflank) ten aanzien van mijnsteenacceptatie is nog altijd hetzelfde. In onderhavige Nota is het niet noodzakelijk om rekening te houden met aanpassingen.

3. Gewenste situatie (WAT?

a. Wat willen we bereiken?

Met het gebiedsspecifieke bodembeleid voor mijnsteen wordt beoogt dat zoveel mogelijk ruimte wordt gecreëerd om mijnsteen binnen de gemeentegrenzen te hergebruiken, waarbij risico's voor mens en milieu worden uitgesloten en de bodemkwaliteit op klasseniveau niet verslechtert.

b. Kaders

Op 18 januari 2022 heeft het college ingestemd met de concept Nota (documentnummer 2007707). Uw raad is diezelfde datum middels een raadsinformatiebrief op de hoogte gebracht van deze Nota.
Deze nota heeft vervolgens conform artikel 49 Besluit bodemkwaliteit 6 weken ter inzage gelegen. Uit deze ter inzagelegging zijn geen zienswijzen gekomen. Op 29 maart 2022 heeft het college besloten de definitieve Nota aan uw raad voor te leggen ter vaststelling (documentnummer 2022954).

<u>Kaderstelling</u>

De beleidsmatige kaders van de Nota bodembeheer Mijnsteengebieden Brunssum worden gevormd door:

- Structuurvisie Brunssum, zoals vastgesteld op november 2009, paragraaf 5.2.3 "toenemende aandacht voor milieufactoren".
- Begroting 2022 Gemeente Brunssum onder Programma 9 Milieu, specifiek beleidsopgave 4 milieubeheer-bodem; Het hergebruiken van mijnsteen is geen belemmering, als de kwaliteit van de her te gebruiken mijnsteen voldoet aan de lokale functiegerichte normen voor duurzaam bodemgebruik.

<u>Financiële gevolgen</u>

Omdat het beleid zoals neergelegd in de voorliggende Nota bodembeheer Mijnsteengebieden Brunssum het bestaande bodembeleid voor mijnsteen vervangt, zijn er geen financiële gevolgen. Ook zijn er geen gevolgen ten aanzien van de benodigde menskracht. De uitvoering van het nieuwe bodembeleid voor mijnsteen wordt gedekt vanuit de structurele uren van de betrokken afdelingen Vergunningen, Toezicht & Handhaving.

c. Argumenten en overwegingen

Om vrijkomende mijnsteen te kunnen hergebruiken op of in de bodem binnen de begrensde toepassingsgebieden, cq. het concentratiebeleid te kunnen voortzetten, is het noodzakelijk om als gemeente gebiedsgericht beleid vast te stellen. De Nota bodembeheer Mijnsteengebieden Gemeente Brunssum geeft hier invulling aan.

Met het gebiedsspecifieke bodembeleid voor mijnsteen wordt beoogt dat zoveel mogelijk ruimte wordt gecreëerd om mijnsteen binnen de gemeentegrenzen te hergebruiken, waarbij risico's voor mens en milieu worden uitgesloten en de bodemkwaliteit op klasseniveau niet verslechtert.

Er is voor gekozen, in dezelfde lijn als het vorige beleid, om te streven naar een duurzame bodemkwaliteit die aansluit bij het gebruik, cq. de functie van de bodem, wat weer aansluit bij de kaders zoals hierboven beschreven.

d. Opties en keuze

Wat als de gemeente het beleid niet opnieuw vaststelt?
In het geval de gemeente geen gebiedspecifiek beleid vaststelt voor het hergebruiken van mijnsteen, dan zijn de

belangrijkste nadelige gevolgen:

- dat mijnsteen die vrijkomt bij ruimtelijke ontwikkelingen cq. bouwplannen / natuurontwikkelingsprojecten ed. niet meer in de bodem mag worden toegepast en moet worden afgevoerd naar een erkende verwerkingslocatie of worden toegepast als een bouwstof. Dit laatste betekent dat het mijnsteen gekeurd moet worden als een bouwstof en dat er een werk moet zijn waarin de bouwstof toegepast kan worden. Het kostenverschil tussen verwerken in de bodem versus afvoeren cq. keuren als bouwstof bedraagt al snel 20 euro à 30 euro per ton.
- mijnsteen kan niet op de meest duurzame manier worden hergebruikt.

Zowel overheden, projectontwikkelaars, aannemers, ed., zullen dan tegen deze problemen aanlopen.

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester Secretaris

Raadsbesluit

Gemeentebladnr. : 2022/6
Afdeling : Ruimtelijke ontwikkeling en vastgoed
Registratiekenmerk : 2006515

De raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 2022/6;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 29 maart 2022, afdeling Ruimtelijke ontwikkeling en vastgoed ;

Besluit:

1. De Nota bodembeheer mijnsteengebieden Brunssum 2022 inclusief bijbehorende bijlagen vast te stellen, en;
2. De Nota bodembeheer mijnsteengebieden Brunssum 2011 zoals vastgesteld door de raad op 2 november 2011, in te trekken per datum inwerkingtreding van de Nota bodembeheer mijnsteengebieden Brunssum 2022.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van <vul hier de datum van de raadsvergadering in>

De Raad vernoemd,

Voorzitter Griffier

Nota bodembeheer Mijnsteengebieden Brunssum

Definitief; 1-12-2021

1 Inleiding 3
1.1 Aanleiding en doel 3
1.2 Afbakening 3
1.3 Vaststelling en geldigheid 5
1.4 Leeswijzer 5
2 Mijnsteen en het wettelijk kader 6
2.1 Inleiding 6
2.2 Historie mijnsteen 6
2.3 Soorten 6
2.4 Beleidshistorie 7
2.4.1 Nota bodembeheer Mijnsteengebieden 2011 7
2.4.2 Bodemsanering Mijnsteenberg en Terca- terrein 8
3 Beleidsuitgangspunten 9
3.1 Inleiding 9
3.2 Evaluatie Nota bodembeheer mijnsteengebieden gemeente Brunssum 9
3.3 Maatschappelijke opgaaf mijnsteengebieden 10
3.4 De functies binnen het mijnsteengebied 10
3.5 Kwaliteit van mijnsteen 11
3.6 PFAS 13
4 Uitwerking beleid mijnsteen gemeente Brunssum 15
4.1 Inleiding 15
4.2 Uitwerking gebiedsspecifiek beleid mijnsteen 15
4.3 Lokale Maximale Waarden mijnsteengebied 16
5 Mogelijkheden hergebruik mijnsteen 18
5.1 Inleiding 18
5.2 Hergebruik van mijnsteen als bouwstof 18
5.3 Hergebruik van mijnsteen als bodem 18
5.3.1 Gebruik grond als leeflaag 19
5.3.2 Vrijstelling voor particulieren en agrariërs 20
5.3.3 Tijdelijke opslag 20
5.4 Toepassingen in en nabij oppervlaktewater 20
5.5 Meldingen 21

Bijlage 1 Bodemfunctiekaart gebiedsspecifiek
Bijlage 2 Maatschappelijke opgaaf mijnsteen gemeente Brunssum
Bijlage 3 Kaart met aandachtslocaties
Bijlage 4 Toelichting bodemkwaliteitskaart
Bijlage 5 Lijst met uitgesloten locaties
Bijlage 6 Ontgravingskaart
Bijlage 7 Toepassingskaart
Bijlage 8 Literatuurlijst

1 Inleiding

In deze Nota bodembeheer mijnsteengebieden is het gemeentelijk bodembeleid vastgelegd voor het mijnsteengebied van de gemeente Brunssum. Hiermee geeft de gemeente invulling aan het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) totdat de Omgevingswet van kracht gaat worden.

De hergebruikmogelijkheden voor mijnsteen binnen de gemeente Brunssum zijn omschreven in deze Nota. Met behulp van kaders zijn tekstpassages weergegeven, waarin beleidsafwegingen, wetteksten of definities nader zijn toegelicht.

In het Besluit en de Regeling bodemkwaliteit zijn mijnsteen en mijnsteengebied als volgt gedefinieerd (zie onderstaand kader):

Mijnsteen: Bouwstof in hoofdzaak bestaande uit gebroken schalie en zandsteen met bijmengingen van kolengruis, die als nevengesteente is vrijgekomen bij winning van steenkool.

Mijnsteengebied: Betreft de gebieden, vastgelegd in de Regeling bodemkwaliteit, waar mijnsteen onderdeel is van de bodem als gevolg van het mijnverleden. Hier bevinden zich de mijnsteenbergen en woonwijken/industrieterreinen met mijnsteen in de grond. Er wordt onderscheid gemaakt tussen herkomst- en toepassingsgebieden. De begrenzingen zijn opgenomen in de Regeling bodemkwaliteit, vastgesteld in 2011 en aangepast in 2019.

In de Regeling is als herkomstgebied het grondgebied van de gemeenten Heerlen, Brunssum, Landgraaf en Kerkrade aangeduid. Het mijnsteengebied voor Brunssum (toepassingsgebied) is weergegeven in bijlage 1.

Voor grond en bouwstoffen gelden de definities zoals deze in het Besluit bodemkwaliteit zijn opgenomen.

1.1 Aanleiding en doel

De gemeente Brunssum heeft voor het omgaan met mijnsteen gebiedsgericht beleid ontwikkeld in het kader van het Besluit bodemkwaliteit in 2011. Mijnsteen en grond vermengd met mijnsteen kunnen worden hergebruikt als bodem, onder een aantal strikte voorwaarden.

Het is van groot belang voor de regio dat er voldoende toepassingsmogelijkheden voor mijnsteen blijven bestaan. Om de bestaande afzetmogelijkheden te kunnen behouden is het noodzakelijk om vóór het verlopen van de geldigheidstermijn van de huidige Nota te blijven beschikken over een gebiedsspecifieke invulling van het lokale bodembeleid voor mijnsteen voor de gemeente Brunssum.

Uit evaluatie van de Nota van 2011 is namelijk gebleken dat het beleid heeft geleid tot het verantwoord hergebruiken van mijnsteen binnen de mijnsteengebieden van de Parkstadgemeenten.

1.2 Afbakening

In het milieuprogramma van de gemeente Brunssum is het volgende citaat opgenomen, dat geldt als uitgangspunt voor de invulling van lokaal beleid: De bodemkwaliteit is van dien aard dat in Brunssum veilig kan worden gewoond, gewerkt en gerecreëerd. Hierbij moet er een balans zijn tussen bescherming van de bodemkwaliteit en ruimte voor maatschappelijke ontwikkelingen. De uitgangspunten van het gemeentelijke bodembeleid komen neer op:

- Het bijdragen aan een duurzaam en efficiënt hergebruik van grond.

- Het realiseren van een duurzaam gebruik van de bodem.
- Nastreven van een gebiedsgerichte bodemkwaliteit per functie.
- Creëren van een duidelijk kader voor afstemming van taken die voortvloeien uit de verschillende gemeentelijke beleids- en taakvelden.

- Naast grond hebben we in Brunssum ook te maken met de aanwezigheid van grote hoeveelheden mijnsteen. Het hergebruiken van mijnsteen is geen belemmering, als de kwaliteit van de her te gebruiken mijnsteen voldoet aan de lokale functiegerichte normen voor duurzaam bodemgebruik. Dit is het uitgangspunt van het gemeentelijke mijnsteenbeleid. Mijnsteen mag alleen toegepast worden binnen specifiek hiervoor door de minister aangewezen gebieden. Dit zijn de gebieden waar mijnsteen van oudsher al aanwezig is in de bodem.
- Als bronhouder draagt de gemeente Brunssum zorg voor een actuele en adequate digitale informatie-uitwisseling als bedoeld in de Wet basisregistratie ondergrond (BRO).

In het kader van de afbakening wordt ook verwezen naar het Beleidskader Bodem 2016 van de provincie Limburg. In deze provinciale beleidsnota is invulling gegeven aan de beleidsvrijheid en interpretatieruimte van wet- en regelgeving rondom Mijnsteen. De gemeente Brunssum conformeert zich aan de uitgangspunten uit het Beleidskader bodem 2016, waarin is opgenomen dat hergebruik van mijnsteen binnen de regels van het besluit bodemkwaliteit mogelijk is in de daartoe aangewezen gebieden.

In de uitwerking van het bodembeleid voor *het grondgebied* van de gemeente Brunssum, waarbij het mijnsteengebied is uitgezonderd (vastgesteld in 2014) zijn beleidskeuzen met betrekking tot de omgang met *grond* vastgelegd. Hiermee wordt vanuit een integraal perspectief naar de omgang van grond gekeken, voor zover de gemeente hiervoor bevoegd gezag is.

In de onderhavige Nota is slechts ingegaan op het hergebruik van mijnsteen. Daarbij is ingezoomd op de beleidskeuzen die zijn gemaakt in het kader van het Besluit bodemkwaliteit. De Nota is van toepassing op het mijnsteengebied van de gemeente zoals weergegeven in bijlage 1.

Voorafgaand aan de invoering van de Omgevingswet dient rekening te worden gehouden met aanverwante wet- en regelgeving bij de toepassing van mijnsteen.

Voor wat betreft de waterbodem is het waterschap Limburg bevoegd gezag voor het Besluit bodemkwaliteit. Er is sprake van waterbodem binnen de gemeente Brunssum ter plaatse van onder andere de Rode beek en enkele open wateren in het Schutterspark. Indien mijnsteen in de nabijheid van een waterbodem wordt toegepast zal in overleg met het waterschap moeten worden vastgesteld wie in dat geval het bevoegde gezag is.

De ruimtelijke activiteit waarbinnen de mijnsteen wordt toegepast, moet passen binnen het vigerende bestemmingsplan en binnen de eisen die gesteld zijn in de provinciale beleidskaders. De gebieden die zijn aangeduid als Goudgroene en/of Bronsgroene natuurzones zijn (een deel van) het Schutterspark, de Brunssummerheide en aanliggende gebieden, behorende bij het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (2014).

Voor de locaties die zijn gesaneerd in het kader van de Wet bodembescherming en waarvoor een nazorgverplichting geldt, blijven de eisen voor de nazorg van toepassing zoals bijvoorbeeld gebruiksbeperkingen en minimale leeflaagdikte. Om maatschappelijke redenen is hergebruik van mijnsteen ter plaatse van gesaneerde woonwijken niet toegestaan.

Het Ministerie van I&W en de inspectie ILT is het bevoegd gezag voor de defensieterreinen gelegen binnen de gemeente. De inhoud van deze Nota is dan ook niet van toepassing op deze terreinen.

1.3 Vaststelling en geldigheid

Onderhavige Nota, inclusief de bijlagen treden in werking direct nadat de bestuurlijke vaststelling door de gemeenteraad van Brunssum onherroepelijk is. De geldigheidsduur van deze Nota bodembeheer bedraagt maximaal 10 jaar. Dit is vastgelegd in artikel 53 van het Besluit bodemkwaliteit.

1.4 Leeswijzer

De gemeente Brunssum heeft een rijk mijnbouwverleden. Overblijfselen van dit verleden zijn mijnsteenbergen en ophogingen met mijnsteen in bepaalde delen van de gemeente. In hoofdstuk 2 worden de oorsprong, karakteristieke eigenschappen en voorkomens van mijnsteen verder toegelicht. Tevens wordt ingegaan op het verwachte vraag en aanbod van mijnsteen in de nabije toekomst.

De hoofdstukken 3 en 4 behandelen de noodzakelijke stappen (zoals gedefinieerd in het Besluit bodemkwaliteit) die moeten worden doorlopen om de omgang met mijnsteen beleidsmatig vast te leggen. De evaluatie van het beleid van 2011 en de interactie tussen functie en kwaliteit vormen daarbij de pijlers.

In het laatste hoofdstuk (5) is het beleid uitgewerkt. De specifieke omgang met mijnsteen is omschreven, alsmede milieuhygiënische verklaringen en procedures waar initiatiefnemers mee te maken hebben.

2 Mijnsteen en het wettelijk kader

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt mijnsteen (binnen de randvoorwaarden met betrekking tot toepassing en milieuhygiënische kwaliteit van het Besluit bodemkwaliteit) beschouwd als herbruikbaar materiaal. Dit materiaal is ontstaan als gevolg van een specifieke historie. Deze historie wordt samengevat in een paragraaf (2.2), waarbij ook wordt ingegaan op de verschillende soorten mijnsteen (2.3).

In paragraaf 2.4 is de beleidshistorie omtrent mijnsteen weergegeven. De wijze waarop mijnsteen binnen het Besluit bodemkwaliteit wordt behandeld is in paragraaf 2.5 beschreven. De laatste paragraaf (2.6) gaat over de maatschappelijke opgaaf van mijnsteen binnen de gemeente Brunssum.

2.2 Historie mijnsteen

De steenkoolmijnen in Oostelijk Zuid-limburg werden vanaf eind 19^{e} eeuw tot eind zestiger jaren van de 20^{e} eeuw geëxploiteerd. Daarna werd deze industrie (economisch) gesaneerd. Een van de gevolgen van de mijnbouw in Zuid-limburg is de aanwezigheid van naar schatting 150 miljoen ton mijnsteen in en op de bodem [De Straat Milieu-adviseurs, 2003]. In de periode tussen 1977 en 1985 heeft de zogenaamde conversie “van zwart naar groen” plaatsgevonden waarbij grote hoeveelheden mijnsteen werden gebruikt als ophooglaag voor nieuwbouwwijken. De aanwezige mijnsteenbergen werden voorzien van een leeflaag (een bedekking met grond en beplanting).

In de afgelopen 10 jaar is een aantal projecten uitgevoerd in het mijnsteengebied, waarbij grote hoeveelheden mijnsteen zijn verplaatst en hergebruikt. Het gaat om de ontkluizing van de Rode Beek en de aanleg van de Buitenring, beide gesitueerd op de Oostflank van de gemeente Brunssum (bijlage 1).

2.3 Soorten

Bij de steenkoolwinning kwam ook leisteen en zandsteen mee naar het oppervlak. De verzamelnaam van deze nevengesteenten is mijnsteen.

Deze mijnsteen kan worden onderverdeeld in:

- **Schachtsteen**
  Mijnsteen die vrijkwam bij het maken van schachten en steengangen.
- **Wassteen**
  Mijnsteen die vrijkwam door de scheiding van steenkool en steen via een nat proces.
- **Gebrande mijnsteen**
  Na een brand in een mijnsteendeponie (al of niet gecontroleerd) blijft als restproduct rode, gebrande mijnsteen over.
- **Droge mijnsteen**
  Mijnsteen die vrijkomt door een droge scheiding van steenkool en mijnsteen.

De afkomst van schachtsteen en gebrande mijnsteen spreekt voor zich. Droge mijnsteen ontstond middels breken en zeven. Steenkool vergruist namelijk makkelijker dan mijnsteen.
Bij de natte scheiding werd gebruik gemaakt van de lagere dichtheid van steenkool ten opzichte van mijnsteen. Naast steenkool en wassteen, bleef er ook mijnslik en water over. Het water werd opnieuw gebruikt in de wasserijen en het mijnslik werd verzameld in natuurlijke laagten of aangelegde slikvijvers. Door zijn hoge vochtgehalte is mijnslik namelijk niet stapelbaar. Er bleef dan steenslik over dat overgepompt werd naar slikvijvers.

Mijnsteen heeft zijn weg gevonden in vele toepassingen, zoals bijvoorbeeld steenfabricage of funderingen onder wegen. De mijnsteen waarvoor geen toepassing werd gevonden belandde op de steenbergen. Dit betrof met name de zwarte mijnsteen, bestaande uit schachtsteen, wassteen en droge mijnsteen. (Bron provinciale ILG-pilot 'Het effect van mijnsteen op de kwaliteit van het grond- en oppervlaktewater')

In Brunssum zijn op diverse plaatsen mijnsteen en mijnslik aangebracht. Dit is ruimtelijk weergegeven in bijlage 3.

2.4 Beleidshistorie

In de regio Parkstad Limburg is in de mijnsteengebieden in het verleden mijnsteen gebruikt als aanvulmateriaal/ophoogmateriaal. Dit betekent dat in deze gebieden de mijnsteen als bodem aanwezig is. In het verleden is voor deze gebieden in het kader van Actief bodembeheer een separaat mijnsteenbeleid geformuleerd.

De kern van dit beleid was dat de mijnsteen als zijnde grond binnen milieuhygiënische verantwoorde randvoorwaarden in deze 'mijnsteengebieden' als bodem hergebruikt kon worden, het zogenaamde 'Concentratiebeleid'. Op deze wijze werd invulling gegeven aan de volgende 4 belangrijke beleidsdoelstellingen:

1. Milieu: voorkomen dat de mijnsteen in te grote mate door verplaatsing buiten de 'mijnsteengebieden' wordt hergebruikt (concentratiebeleid).
2. Economie: voorkomen dat er binnen de regio te veel mijnsteen vrijkomt die afgevoerd moet worden naar een verwerkingslocatie.
3. Eenduidig afvalstoffenbeleid: het invulling geven aan europees, rijks, provinciale en gemeentelijk beleid om hergebruik van secundaire materialen zoveel mogelijk te bevorderen.
4. Rechtsbescherming: voor de locaties die zijn gesaneerd in het kader van de Wet bodembescherming en waarvoor een nazorgverplichting geldt, blijft de Wet bodembescherming van toepassing. (Bron: Mijnsteen in Limburg Royal Haskoning).

In 2011 heeft de laatste actualisering van het mijnsteenbeleid plaatsgevonden in de gemeente Brunssum, waarbij invulling is gegeven aan het hergebruik van mijnsteen conform het Besluit bodemkwaliteit. Dit beleid is opgesteld onder de steun van het Agentschap NL. Onderhavige Nota vormt de actualisering van betreffend beleid.

In 2014/2015 heeft een grootschalig werk plaatsgevonden rondom de ontkluizing van de Rode Beek. De grote hoeveelheid vrijgekomen mijnsteen is gebruikt bij het saneren van het Terca terrein. In een aparte paragraaf (2.4.2) is een samenvatting gegeven van de saneringsevaluatie (2018), met specifieke aandacht voor de nazorg op het terrein.

2.4.1 Nota bodembeheer Mijnsteengebieden 2011

Hergebruik van mijnsteen valt onder het Besluit bodemkwaliteit. Daarbij is in de meeste gevallen de gemeente het bevoegd gezag. Zij ziet erop toe dat mijnsteen op een verantwoorde manier kan worden hergebruikt. Verantwoord betekent hier dat er in geen geval risico's voor de volksgezondheid optreden. Hergebruik kan daarbij alleen binnen de door de minister aangewezen gebieden waarvoor zogenaamd gebiedsspecifiek beleid is opgesteld.

In 2011 is door de gemeente Brunssum het beleid als volgt uitgewerkt in de Nota bodembeheer Mijnsteengebieden:

- Hergebruik van mijnsteen is afhankelijk van de kwaliteit van de mijnsteen en de toepassingseisen die gelden voor de locatie van toepassing.
- Het afhankelijk stellen van de toepassingsnorm voor mijnsteen aan de functie van de toepassingslocatie: Voor gevoelige bestemmingen zoals woongebieden gelden strengere toepassingseisen, waardoor ter plaatse alleen schonere mijnsteen kan worden toegepast (maximaal van een kwaliteit die hoort bij de normen voor

'Wonen'). Aan de andere kant gelden voor minder gevoeligere bestemmingen zoals bedrijventerreinen een minder strenge norm. (Hooguit) licht verontreinigde mijnsteen (die dus voldoet aan de maximale normen voor 'Industrie') kan bijvoorbeeld worden toegepast ter plaatse van de groeve en Bouwberg. Met deze beleidskeuze wordt gestreefd naar een duurzaam hergebruik van mijnsteen nabij de locatie van ontgraving en wordt voorkomen dat mijnsteen over een lange transportweg moet worden afgevoerd naar stortplaatsen.

- De mijnsteen mag alleen afkomstig zijn van het grondgebied van de gemeenten Heerlen, Brunssum, Kerkrade of Landgraaf;
- Voor toepassing in of nabij oppervlaktewater dient in de initiatieffase contact te worden opgenomen met de gemeente ten behoeve van afstemming met het waterschap;
- Vanwege de door de gemeente destijds gewenste toekomstige toeristisch/recreatieve ontwikkeling van de Oostflank diende een toepassing van mijnsteen te worden afgedicht met een leeflaag van grond met een kwaliteit die past bij de functie van het gebied. De leeflaag heeft zou een minimale dikte van 1 meter.
- Initiatiefnemers dienen voorafgaand aan het voornemen tot hergebruik van mijnsteen de partij mijnsteen te keuren en de toepassing te melden via www.meldpuntbodemkwaliteit.nl;
- Het vooronderzoek en de partijkeuring dienen door een gecertificeerd bedrijf te worden verricht.

2.4.2 Bodemsanering Mijnsteenberg en Terca- terrein

In 2015/2016 heeft een grootschalige sanering plaatsgevonden in het mijnsteengebied van de gemeente Brunssum. De sanering van de locatie houdt verband met de ontkluizing en renaturering van de Rode Beek ter plaatse van de mijnsteenberg Hendrik. Hiermee wordt de ecologische hoofdstructuur gerealiseerd tussen de Brunssummerheide naar de Schinveldse bossen.

De ontkluizing van de Rode Beek is gerealiseerd door gedeeltelijke afgraving van de mijnsteenberg "Hendrik ". De vrijkomende mijnsteen is gebruikt voor de herinrichten van het Terca-terrein aan de Rembrandstraat. Dit terrein bestaat uit de locatie van de feitelijke steenfabriek (Terca) alsmede het bijbehorende terrein van de slibvijvers (slikvijver Brederode, zie bijlage 3).

Met het aanbrengen van een leeflaag van grond met kwaliteit achtergrondwaarde of wonen zijn voldoende waarborgen verkregen dat niet meer in contact kan worden gekomen met de achtergebleven restverontreiniging dan wel geherschikte sterk verontreinigde mijnsteen/grond.

In 2018 is de evaluatie van de sanering geformaliseerd, waarbij in het kader van de (passieve) nazorg een aantal gebruiksbeperkingen zijn vastgelegd voor het Terca terrein:

- Registratie van de contour van de geherschikte mijnsteen /grond boven de interventiewaarde dan wel afgedekte restverontreiniging in het plangebied.
- Meldplicht bij werkzaamheden op grotere diepte dan 0,5 meter in de aangebrachte leeflaag ter plaatse van de contour van de geherschikte mijnsteen/grond.
- Meldingsplicht bij wijziging van het bodemgebruik dan wel aanduiding in een bestemmingplan.

Voor wat betreft de bodemsanering van de mijnsteenberg is ook (passieve nazorg) van toepassing omdat gebruiksbeperkingen zijn vastgelegd in de saneringsevaluatie.

Zowel de nazorgcontour van de mijnsteenberg als de nazorgcontour van Terca zijn opgenomen in bijlage 7A.

3 Beleidsuitgangspunten

3.1 Inleiding

Beleidsuitgangspunten vormen de pijlers waarop de uitwerking van het beleid is gefundeerd. Voor wat betreft de mijnsteengebieden zijn de volgende uitgangspunten van belang:

- De evaluatie van de Nota bodembeheer mijnsteengebieden van 2011, waarbij de praktisch implicatie van de beleidskeuzes uit 2011 worden bepaald;
- De maatschappelijke opgaaf van de mijnsteengebieden voor de periode van de komende tien jaar. Het beleid dient ondersteunend te zijn aan de lokale ruimtelijke ontwikkelingen.
- De interactie tussen bodemkwaliteit en bodemfunctie vormt de rode draad voor de lokale invulling van gebiedsspecifiek beleid. Indien de kwaliteit van de her te gebruiken mijnsteen voldoet aan de lokale functiegerichte normen voor duurzaam bodemgebruik is er geen belemmering voor hergebruik.

De onderleggers voor de bodemkwaliteit en de bodemfunctie zijn respectievelijk de bodemkwaliteitskaart en de bodemfunctiekaart. Deze kaarten vormen de basis voor de invulling van lokaal beleid. Deze invulling dient vastgelegd te worden in een Nota bodembeheer. Met deze Nota wordt voldaan aan die voorwaarden.

In paragraaf 3.2 is de voorgaande Nota bodembeheer mijnsteengebieden (2011) geëvalueerd. Paragraaf 3.3 geeft inzicht in de maatschappelijke opgaaf voor de komende jaren binnen de gemeente Brunssum. In paragraaf 3.4 wordt een beeld gegeven van de bodemfuncties binnen het mijnsteengebied. De kwaliteit van mijnsteen wordt samengevat in paragraaf 3.5.

3.2 Evaluatie Nota bodembeheer mijnsteengebieden gemeente Brunssum

Op basis van een interview met medewerkers van de gemeente Brunssum kan worden geconcludeerd:
Het beleid uit 2011 heeft geleid tot het verantwoord hergebruiken van mijnsteen binnen de mijnsteengebieden. Het hanteren van de normering (Lokale maximale waarden: LMW) werkt prima in de praktijk. De link met de Generieke normering dient zoveel mogelijk in het nieuwe beleid te worden aanhouden. Leeflaagvoorschriften worden nageleefd en werken prima in de praktijk.

Binnen Parkstad heeft regionaal onderzoek plaatsgevonden naar de Nikkelverhogingen in mijnsteen. Conclusie is dat nikkelverontreinigingen boven de interventiewaarde aanleiding geeft om binnen de Wet bodembescherming vervolgstappen te nemen, en dus niet vast te leggen binnen de kaders van deze Nota bodembeheer. Deze conclusie is overgenomen door het Ministerie en krijgt een plaats in de nieuwe Omgevingswet.

In 2019 heeft een aanpassing plaatsgevonden in de begrenzing van de mijnsteengebieden. De relevante functie- en bodemkwaliteitskaarten dienen worden aangepast aan de nieuwe begrenzing. Op een drietal plaatsen dient een aanpassing te worden doorgevoerd. De aanpassing is een direct gevolg van het resultaat van bodemonderzoek en aantreffen van mijnsteen in de aanpassingsgebieden.

Er zijn geen onverwachte mijnsteenverontreiniging aangetroffen anders dan een cyanide spot aangetroffen ten tijde van het project Rode Beek en ter plaatse van een mijnslikvijver (Terca terrein) Deze verontreiniging is onder saneringscondities (deels) weggenomen en vastgelegd.

De (vergunning)status van de groeve Mourik (gelegen op de Oostflank) ten aanzien van mijnsteenacceptatie is nog altijd hetzelfde. In onderhavige Nota is het niet noodzakelijk om rekening te houden met aanpassingen.

3.3 Maatschappelijke opgaaf mijnsteengebieden

Het mijnsteengebied in Brunssum is omvangrijk en divers. Vanaf het terrein van de voormalige staatsmijn Emma in het westen van het gebied tot de mijnsteenberg Emma-Hendrik in het oosten heeft het gebied verschillende bestemmingen.

Met name ter plaatse van de Oostflank zullen in de toekomst ruimtelijke ontwikkelingen plaatsvinden. Deze worden gevangen onder de noemer 'maatschappelijke opgaaf'. Het mijnsteenbeleid dient hierin te faciliteren, volgens de ambitie van de gemeente Brunssum (paragraaf 1.2). De vrijgekomen mijnsteen kan worden hergebruikt om voorwaarden te scheppen voor toekomstige ontwikkelingen. Onderhavige nota schept de randvoorwaarden voor een dergelijk hergebruik.

In de bijlage 2 is de maatschappelijke opgaaf samengevat. Vanuit deze maatschappelijke opgaaf kan worden gesteld dat zowel vraag als aanbod aanwezig is binnen het mijnsteengebied in Brunssum. Daarnaast kan nog aansluiting worden gezocht in de omliggende mijnsteengebieden in Parkstad.

Op basis van vraag en aanbod van mijnsteen is het beleid in hoofdstukken 3 en 4 uitgewerkt.

3.4 De functies binnen het mijnsteengebied

De gemeente Brunssum heeft in 2010 op een bodemfunctieklassenkaart de functies van het mijnsteengebied vastgelegd. De kaart maakt onderscheid tussen de volgende functies:

- Achtergrondwaarde;
- Wonen;
- Industrie.

De gemeente heeft destijds gekozen voor een tabelvorm waarin de bodemfunctieklassen zijn gekoppeld aan de hoofdfunctie van de locaties binnen het mijnsteengebied, zoals deze zijn opgenomen in de vigerende bestemmingsplannen.

Dit zijn de functies die gelden in het generieke kader van het Besluit bodemkwaliteit. Bij een gebiedsspecifieke invulling van het lokale bodembeleid voor het mijnsteengebied moeten de functies verder gespecificeerd worden. Onderstaand is het verband tussen de generieke functies en de gebiedsspecifieke functies weergegeven.

BODEMFUNCTIES (GEBIEDSSPECIFIEK BELEID)	**BODEMFUNCTIEKLASSEN** (GENERIEK BELEID)
1. Wonen met tuin 2. Plaatsen waar kinderen spelen 3. Groen met natuurwaarden	Wonen
4. Ander groen, bebouwing, infrastructuur en industrie	Industrie
5. Moestuinen en volkstuinen 6. Natuur 7. Landbouw	*(Kwaliteit toe te passen grond en baggerspecie moet voldoen aan de Achtergrondwaarden)*

De verbijzondering heeft geresulteerd in deelgebieden, die zijn benoemd in de onderstaande tabel (3.1).

Tabel 3.1: Gebiedsspecifieke invulling bodemfunctiekaart

	Deelgebied	Bodemfuncties gebiedsspecifiek
Bovengrond (0 – 0,5 m-mv)	**Oostflank**	**Industrie**
	Bedrijventerrein Emma/Bouwberg	**Industrie**
	Wonen	**Wonen met tuin**
	Schutterspark/Brunssummerheide	**Groen met natuurwaarden**
	Schutterspark/Brunssummerheide	**Natuur**
Ondergrond (0,5 – 2,0 m-mv)	**Oostflank**	**Industrie**
	Bedrijventerrein Emma Bouwberg	**Industrie**
	Wonen	**Wonen met tuin**
	Schutterspark/Brunssummerheide	**Groen met natuurwaarden**
	Schutterspark/Brunssummerheide	**Natuur**
Diepere ondergrond (< 2,0 m –mv)	**Groeve Mourik**	**Industrie**
	Overige delen	**Natuur**

Uit de evaluatie (paragraaf 3.2) is gebleken dat de bodemfunctieklassenkaart dient te worden aangepast op een drietal locaties:

- Aanpassing bij het bedrijventerrein Emma: de uitbreiding krijgt de functie Industrie;
- Aanpassing bij het Tercaterrein ten zuiden van de Rembrandstraat: de uitbreiding krijgt de functie Achtergrondwaarde;
- Aanpassing bij het bedrijventerrein Bouwberg: de uitbreiding krijgt de functie Industrie.

Voor de overige delen van het mijnsteengebied blijft vastgestelde functie in 2010 van kracht.

In bijlage 1 is de bodemfunctiekaart weergegeven.

Op basis van de bodemfunctiekaart voor de gemeente Brunssum binnen het mijnsteengebied kan worden vastgesteld dat er meerdere functies aanwezig zijn. Het gevolg hiervan is dat de eisen aan toe te passen mijnsteen verschillend zullen zijn binnen het mijnsteengebied.

3.5 Kwaliteit van mijnsteen

De diffuse kwaliteit van de mijnsteen is vastgelegd in een actualisatie van de bodemkwaliteitskaart voor de gemeente Brunssum, Landgraaf en Kerkrade uit 2012. Deze bodemkwaliteitskaart is vervaardigd conform de Richtlijn bodemkwaliteitskaarten uit 2007. De actualisatie van de kaart heeft plaatsgevonden in 2017.

Voor meer gedetailleerde informatie wordt verwezen naar bijlage 4 waarin de notitie uit 2017 is weergegeven. In deze paragraaf is een samenvatting van de bepaalde kwaliteit weergegeven.

Benadrukt wordt dat het alleen gaat om een beschrijving van de **diffuse verontreiniging van het mijnsteengebied** waarvoor de gemeente bevoegd gezag is. De bodemkwaliteitskaart heeft geen betrekking op (droge)waterbodems of grondwater.

Samenvatting

Voor het mijnsteengebied in de gemeente Brunssum is de bodemkwaliteitskaart geactualiseerd in 2017. De bodemkwalteitskaart is opgesteld voor de volgende bodemlagen:

- 0,0-0,5 m-mv.
- 0,5-2,0 m-mv.

De volgende gebieden zijn uitgezonderd van de bodemkwaliteitskaart:

- Locaties met, of die verdacht zijn voor, een sterke bodemverontreiniging.
- Gesaneerde locaties in het kader van de Wet Bodembescherming.

- Slikvijvers en mijnslikstortingen (bron: PBI, 1985)

Deze gebieden zijn opgenomen in bijlage 3 en bijlage 5.

Actualisatie van de kaart heeft plaatsgevonden door met behulp van representatieve bodemkwaliteitsgegevens van de bodem ter plaatse van het mijnsteengebied de statistiek te bepalen voor de gebiedsindeling, zoals deze is bepaald in 2012. Daartoe zijn de resultaten van de actualisatie vergeleken met de resultaten van de voorgaande bodemkwaliteitskaart uit 2012.

Uit de bodemkarakteristiek blijkt dat ter plaatse van het gehele mijnsteengebied sprake is van zeer sterke heterogeniteit voor meerdere componenten. Ruimtelijke spreiding en clustering van verhoogde gehalten zijn daarbij expliciet onderzocht. De karakteristiek is daarbij statistisch onderbouwd aan de hand van voldoende waarnemingen. Op basis van deze constateringen kan worden geconcludeerd dat de lokale mijnsteenkwaliteit **onvoldoende** wordt beschreven door de bodemkwaliteitskaart.

Ontgravingskaart
De ontgravingskaart heeft de functie om de indicatieve kwaliteit aan te geven van de eventueel te ontgraven mijnsteen op een locatie die niet verontreinigd is door een lokale puntbron. Of een locatie verdacht is moet blijken uit een vooronderzoek. Dit vooronderzoek moet altijd worden uitgevoerd vóór dat de mijnsteen wordt ontgraven.

De ontgravingskaart is indicatief en kan niet als bewijsmiddel worden gebruikt voor de te ontgraven mijnsteen als deze elders nuttig wordt toegepast, maar heeft een indicatieve functie. De indicatieve ontgravingskwaliteit is gebaseerd op de gemiddelde gehalten van de zone en getoetst aan de toetsingswaarden uit het Besluit bodemkwaliteit. De berekeningen zijn opgenomen in bijlage 4. De ontgravingskaart maakt in beginsel onderscheid in bovengrond (0 – 0,5 m-mv) en ondergrond (0,5 – 2,0 m-mv) (Bijlage 6).

Tabel 3.2: Ontgravingsklasse (0 – 2,0 m-mv)

Deelgebied	**Ontgravingsklasse**
Bovengrond (0 – 0,5 m-mv)	Industrie
Ondergrond (0,5 – 2,0 m-mv)	Industrie

Toepassingskaart
Op de toepassingskaart (bijlage 7) is aangegeven aan welke kwaliteitsnormen een toe te passen partij grond of mijnsteen moet voldoen. Deze zogenaamde toepassingseisen volgen uit de Lokale Maximale Waarden van de zone waarin de partij wordt toegepast (de ontvangende bodem).

De mogelijkheden voor hergebruik van mijnsteen zijn verder uitgewerkt in hoofdstuk 5.

In tabel 3.3 is aangegeven wat de Lokale Maximale Waarde is (gekoppeld aan de gebiedsspecifieke bodemfunctiekaart) en de actuele bodemkwaliteit is op basis van de bodemkwaliteitskaart. Deze eisen zijn eveneens weergegeven op de toepassingskaart per deelgebied.

Tabel 3.3: Toepassingseisen

Deelgebied	**Deelgebied**	**Actuele kwaliteit ontvangende mijnsteen (kwaliteitsklasse)**	**Eis aan de toe te passen mijnsteen**
Bovengrond (0 – 0,5 m-mv)	**Oostflank**	**Industrie**	***LMW Industrie***
	Bedrijventerrein Emma/Bouwberg	**Industrie**	***LMW Industrie***
	Wonen	**Industrie**	***LMW Wonen***
	Schutterspark/Brunssummerheide	**Industrie**	***LMW Wonen***
	Schutterspark/Brunssummerheide/golfbaan	**Industrie**	***LMW Natuur***

Ondergrond (0,5 – 2,0 m-mv)	**Oostflank**	**Industrie**	***LMW Industrie***
	Bedrijventerrein Emma Bouwberg	**Industrie**	***LMW Industrie***
	Wonen	**Industrie**	***LMW Wonen***
	Schutterspark/Brunssummerheide	**Industrie**	***LMW Wonen***
	Schutterspark/Brunssummerheide/golfbaan	**Industrie**	***LMW Natuur***
Diepere ondergrond (> 2,0 m –mv)	**Groeve**	**Niet bekend**	***LMW Industrie***
	Overige delen	**Niet bekend**	***Nader te bepalen***

Conclusie actualisatie 2017
De deelgebiedsindeling staat niet ter discussie en is gehandhaafd. Wanneer de statistiek van de actualisatie wordt vergeleken met de statistiek van de voorgaande BKK blijkt dat de toetsing van de ontgravingskwaliteit op basis van het gemiddelde op klasseniveau niet wezenlijk afwijkt. Op stofniveau zijn er geen wezenlijke verschillen geconstateerd in de statistiek.

Wanneer de actuele statistiek wordt vergeleken met de gekozen Lokale Maximale Waarden in de Nota bodembeheer mijnsteen blijkt dat er geen aanleiding bestaat om deze op basis van de gevonden statistiek aan te passen.

3.6 PFAS

Binnen het Tijdelijke handelingskader voor hergebruik van PFAS houdende grond en baggerspecie in 2019 is de gemeenten geadviseerd om de bodemkwaliteitskaart aan te vullen met de stofgroep PFAS. De vier gemeenten (Heerlen, Brunssum, Landgraaf en Kerkrade) in Parkstad hebben dit onderkend en het initiatief genomen om het gebiedseigen PFASgehalte conform de richtlijn voor bodemkwaliteitskaarten te laten bepalen.

Omdat PFAS als diffuse verontreiniging in de Nederlandse bodem wordt aangetroffen, schrijft het eerdergenoemde ‘Tijdelijk Handelingskader’ voor dat grond en baggerspecie op PFAS dienen te worden onderzocht alvorens hergebruik plaatsvindt. Dit betekent dat behalve de ‘reguliere’ stoffen ook PFAS in de bodemkwaliteitskaart moet worden opgenomen.

Gebaseerd op relevante recente PFAS data, aangeleverd door gemeenten en provincie is een bodemkwaliteitskaart voor PFAS vervaardigd. Toetsing van de statistiek aan het generieke normkader levert het volgend beeld op: Zowel het gemiddelde als de percentielen geven aan dat de contaminatie met PFAS in niet-verdacht gebied zeer beperkt is en dan vooral in de bovengrond. Slechts een beperkt percentage van de waarnemingen overschrijdt de toetsingsnorm voor Landbouw/natuur.

De statistiek ligt ver onder de 3, 7, 3 normering voor Wonen/industrie. De gemiddelden aan PFOS en aan de individuele PFAS overschrijden niet de toetsingsnorm voor Landbouw/natuur. De individuele PFAS overschrijden de toetsingsnorm Landbouw/natuur voor (ten hoogste) minder dan 5% van de waarnemingen. Dit geldt voor zowel boven- als ondergrond. De kans dat het normniveau van 0,9 ug/kg landbouw/natuur wordt overschreden voor PFOS:
· Bij de beschouwing van de bovengrond van het beheergebied < 10 % (P90 = 1,25 ug/kg).
· Bij de beschouwing van de ondergrond van het beheergebied: statistisch schoner met een kans van < 5 % op overschrijding.
· Bij de beschouwing van de bebouwde kom (in de tabel: ‘Binnengebied’) < 10 %.
· Bij de beschouwing van het buitengebied: net boven de 10% voor de bovengrond.

De bodemkwaliteitskaart kan als bewijsmiddel voor PFAS worden gebruikt voor grondverzet binnen het beheergebied (Heerlen, Brunssum, Landgraaf en Kerkrade).

In relatie tot de gemeten PFAS gebiedseigen waarden (statistiek) kan worden gesteld dat de bodemkwaliteit in de meeste gevallen voldoet aan de kwaliteitsnorm voor landbouw/natuur, zoals weergegeven in paragraaf 4 van de geactualiseerde versie (29 november 2019) van het Tijdelijk handelingskader hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie.

De gemiddelde bodemkwaliteit voor PFAS voldoet in het beheergebied, aan de landelijke achtergrondwaarde (0,9 ug/kg PFOS; 0,8 ug/kg andere PFAS). Met het vaststellen van deze bodemkwaliteitskaart betekent dit dat geen lokale aanvulling van beleid nodig is boven op het Tijdelijk handelingskader.

4 Uitwerking beleid mijnsteen gemeente Brunssum

4.1 Inleiding

Mijnsteen uit de regio Parkstad kan na de wijziging van het Besluit bodemkwaliteit in 2011 onder gebiedsspecifieke voorwaarden worden toegepast op of in de bodem. De gebiedspecifieke uitwerking van het besluit bodemkwaliteit is weergegeven in dit hoofdstuk. De normering die in 2011 is geformuleerd is daarbij gereflecteerd aan de maatschappelijke opgaaf en de evaluatie van de praktische uitwerking van het beleid.

In dit hoofdstuk is veel tekst gehandhaafd uit de Nota van 2011, omdat de keuzes die destijds gemaakt zijn nog steeds actueel zijn. Eventuele afwijkingen, de rol van de bepaalde maatschappelijke opgaaf en de effecten van de evaluatie zijn in de tekst weergegeven in rood, zodat helder kan worden bepaald hoe het beleid voor mijnsteen wordt voortgezet.

4.2 Uitwerking gebiedsspecifiek beleid mijnsteen

Gebiedspecifiek uitwerking van het beleid betekent in dit geval: Welke lokale normen zijn waar(voor) van toepassing? Gebiedsspecifiek beleid blijft van toepassing omdat conform de Regeling Bodemkwaliteit hergebruik van mijnsteen niet mogelijk is binnen het generieke kader.

De doelstelling van het gemeentelijke gebiedsspecifieke bodembeleid voor mijnsteen is dat zoveel mogelijk ruimte wordt gecreëerd om mijnsteen binnen de gemeentegrenzen te hergebruiken, waarbij risico's voor mens en milieu worden uitgesloten en de bodemkwaliteit op klasseniveau niet verslechtert. Dit sluit aan bij de beleidsdoelstellingen uit de begroting van de gemeente (2021): De bodemkwaliteit is van dien aard dat in Brunssum veilig kan worden gewoond, gewerkt en gerecreëerd. Hierbij moet er een balans zijn tussen bescherming van de bodemkwaliteit en ruimte voor maatschappelijke ontwikkelingen. De uitgangspunten van het gemeentelijke bodembeleid komen neer op:

- Het bijdragen aan een duurzaam en efficiënt hergebruik van grond.
- Het realiseren van een duurzaam gebruik van de bodem.
- Nastreven van een gebiedsgerichte bodemkwaliteit per functie.
- Creëren van een duidelijk kader voor afstemming van taken die voortvloeien uit de verschillende gemeentelijke beleids- en taakvelden.

Naast grond hebben we in Brunssum ook te maken met de aanwezigheid van grote hoeveelheden mijnsteen. Het hergebruiken van mijnsteen is geen belemmering, als de kwaliteit van de her te gebruiken mijnsteen voldoet aan de lokale functiegerichte normen voor duurzaam bodemgebruik. Dit is het uitgangspunt van het gemeentelijke mijnsteenbeleid. Mijnsteen mag alleen toegepast worden binnen specifiek hiervoor door de minister aangewezen gebieden. Dit zijn de gebieden waar mijnsteen van oudsher al aanwezig is in de bodem.

In 2011 is ervoor gekozen om met behulp van Lokale Maximale Waarden (LMW's) hergebruik van mijnsteen in bepaalde delen van het mijnsteengebied te stimuleren. Gebaseerd op de positieve evaluatie, wordt dit beleid zoveel mogelijk gehandhaafd.

Daarbij is de keuze gemaakt om uit te gaan van de generieke normen uit het Bbk, omdat dat past binnen de ambitie van de gemeente. Hiermee wordt belet dat verontreinigde mijnsteen wordt toegepast in een gebied met een gevoelige bestemming, maar wordt wel ruimte gegeven voor hergebruik tot de functienorm. Met het kiezen van een generiek niveau wordt een duurzame bodemkwaliteit bereikt. Hiermee wordt tevens aangesloten op de Nota bodembeheer grond van de gemeente Brunssum (2014), zodat uniformiteit in de normering binnen het grondgebied van de gemeente ontstaat.

Stimulering van hergebruik van licht verontreinigde mijnsteen (tot en met de kwaliteit die voldoet aan de maximale waarden voor de kwaliteit Industrie) vindt plaats naar gebieden met een minder gevoelige bestemming. Dit zijn de gebieden die op de bodemfunctiekaart (zie bijlage 1) zijn aangegeven met de legenda-eenheid 'Industrie'. In de praktijk zijn dit de Oostflank, de bedrijventerreinen Emma en Bouwberg en de doorgaande wegen. Een uitzondering wordt gevormd door grondgebonden woningen (met tuin) binnen de Bodemfunctieklasse Industrie, waarvoor de kwaliteitseis geldt die past bij de functie wonen.

Ter plaatse van de Oostflank is de groeve Mourik aanwezig. Deze groeve kan fungeren als ontvangstlocatie, waar mijnsteen onder beheerste omstandigheden kan worden toegepast (zoals vastgelegd in de ontgrondingsvergunning[1], welke in 2021 nog steeds van kracht is). Dit sluit tevens aan bij de huidige functie van het terrein, zijnde Industrie.

De LMW's gelden voor de verschillende functies binnen het mijnsteengebied (zie tabel 4.1). Ze geven de getalsmatige norm waarbinnen mijnsteen duurzaam kan worden hergebruikt.

Andere uitgangspunten bij de uitwerking van het gebiedsspecifiek beleid voor mijnsteen zijn:
- Slikvijvers behoeven speciale aandacht, vanwege de hoge kans op sterkere verontreinigingen met met name zware metalen in het slik;
- Hergebruik van mijnsteen onder de 2 meter –maaiveld is mogelijk op basis van de in de tabel 4.1 genoemde LMW's;
- Standstill op gebiedsniveau (alleen gebiedseigen mijnsteen wordt ter hergebruik geaccepteerd) wordt ingevuld doordat er alleen mijnsteen uit Parkstad wordt geaccepteerd (afkomstig van de gemeenten Heerlen, Brunssum, Landgraaf en Kerkrade). Hergebruik van mijnsteen afkomstig van buiten deze gemeenten is niet mogelijk.

Zoals ook in het Besluit bodemkwaliteit is opgenomen, blijft de zorgplicht van kracht. Dit betekent dat iedereen die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat nadelige gevolgen kunnen optreden als gevolg van een toepassing, maatregelen moet nemen om verontreiniging te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. De zorgplicht vormt een vangnet voor situaties waarin sprake is van onzorgvuldig handelen zonder dat een specifiek wettelijk voorschrift wordt overschreden.

4.3 Lokale Maximale Waarden mijnsteengebied

De uitwerking van het gebiedsspecifiek beleid heeft plaats gevonden via het definiëren van Lokale Maximale Waarden. De aanleiding voor het definiëren van LMW's is:
- De ambitie en beleidsdoelstellingen van de gemeente met betrekking tot het te voeren bodembeleid zoals beschreven in de vorige paragraaf;
- De maatschappelijke opgaaf waarbij mijnsteen vrij komt en met een geringe transportafstand zoveel mogelijk kan worden hergebruikt;
- De lokale beïnvloeding van de grond- en oppervlaktewaterkwaliteit door de toepassing van mijnsteen.
- De verplichting vanuit het Besluit bodemkwaliteit om voor het hergebruik van mijnsteen gebiedsspecifiek beleid te definiëren.

In de onderstaande tabel zijn voor het mijnsteengebied de Lokale Maximale Waarden weergegeven. Deze waarden zijn op stofniveau bepaald. De LMW's zijn gekoppeld aan deelgebieden, die zijn bepaald op basis van de gebiedsspecifieke bodemfunctieklassen.

Tabel 4.1: Lokale Maximale Waarden

Deelgebied	**Deelgebied**	**Bodemfunctieklasse (gebiedsspecifiek)**	**Actuele kwaliteit ontvangende**	**Eis aan de toe te passen mijnsteen**

[1] In de ontgrondingsvergunning is vereist dat het aanvullen van de groeve geschiedt met grond of mijnsteen conform het lokale bodembeleid.

			mijnsteen (kwaliteitsklasse)	
Bovengrond (0 – 0,5 m-mv)	**Oostflank**	**Industrie**	**Industrie**	***LMW Industrie****
	Bedrijvenpark Emma en Bouwberg	**Industrie**	**Industrie**	***LMW Industrie****
	Wonen	**Wonen met tuin**	**Industrie**	***LMW Wonen***
	Schutterspark/Brunssummerheide	**Groen met natuurwaarden**	**Industrie**	***LMW Wonen***
	Schutterspark/Brunssummerheide/golfbaan	**Natuur**	**Industrie**	***LMW Natuur***
Ondergrond (0,5 – 2,0 m-mv)	**Oostflank**	**Industrie**	**Industrie**	***LMW Industrie****
	Bedrijvenpark Emma en Bouwberg	**Industrie**	**Industrie**	***LMW Industrie****
	Wonen	**Wonen met tuin**	**Industrie**	***LMW Wonen***
	Schutterspark/Brunssummerheide	**Groen met natuurwaarden**	**Industrie**	***LMW Wonen***
	Schutterspark/Brunssummerheide/golfbaan	**Natuur**	**Industrie**	***LMW Natuur***
Diepere ondergrond (< 2,0 m –mv)	**Groeve Mourik**	**Industrie**	**Niet bekend**	***LMW Industrie***
	Overige delen	**Natuur**	**Niet bekend**	***LMW Natuur***

***** Voor de grondgebonden woningen binnen de Bodemfunctieklasse Industrie geldt de LMW Wonen.

In de tabel zijn de LMW samengevat met behulp van termen zoals ‘LMW Industrie’. Deze term geeft aan dat de Lokale Maximale Waarden op het generiek normniveau Industrie liggen. Het gevolg van het gebiedsspecieke normkader is dat iedere stof op LMWniveau dient te worden getoetst. Echter in de praktijk worden partijen aangeboden die getoetst zijn en geclassificeerd zijn naar de toetsingsregels van de Regeling Bodemkwaliteit (artikel 4.2.2 en artikel 4.10.2). Deze praktijk wordt eveneens in dit gebiedsspecifieke kader gehandhaafd. Dat betekent een klassetoetsing van de partijen en een vergelijk met de gebiedspecifieke norm op (generiek) klasseniveau.

Conform de vereisten uit het Besluit bodemkwaliteit is het noodzakelijk een gedegen risico-onderbouwing te verrichten als gekozen wordt voor niet generieke LMW’s. Deze risico-onderbouwing vindt plaats in de Risicotoolbox. De onderbouwing van de LMW’s is hier niet noodzakelijk, omdat de generieke normen niet worden overschreden. De LMW’s die gelijk zijn aan het generiek normniveau voldoen automatisch aan het functieafhankelijk risicoprofiel, omdat de generieke normering op het niveau voor duurzaam bodemgebruik ligt. Dit geldt ook voor de gehanteerde generieke toetsingsregels.

5 Mogelijkheden hergebruik mijnsteen

5.1 Inleiding

In de onderstaande paragrafen wordt omschreven onder welke condities mijnsteen kan worden hergebruikt. Zoals gedefinieerd is mijnsteen in veel gevallen een mengsel van grond en materiaal gerelateerd aan het mijnverleden (zoals omschreven in hoofdstuk 2). In de onderstaande tabel 5.1 is de definitie toegelicht in het kader van de hergebruikmogelijkheden Besluit bodemkwaliteit, gebaseerd op de verdeling grond en mijnsteen binnen het her te gebruiken materiaal.

Tabel 5.1: Definitie grond en mijnsteen

Beschrijving materiaal	**Percentage grond**	**Percentage mijnmateriaal**	**Hergebruik als bouwstof (par 5.2)**	**Hergebruik als bodem (par 5.3)**	**Hergebruik als grond**
Grond	> 80%	< 20%	Nee	Nee	Ja
Mijnsteen	20-80%	20-80%	Nee	Ja, conform onderhavige Nota	Nee
Mijnsteen	<20%	>80%	Ja, generiek kader Besluit bodemkwaliteit	Ja, conform onderhavige Nota	Nee

In eerste instantie zal de generieke omgang van mijnsteen als **bouwstof** worden besproken.

In tweede instantie wordt de gebiedspecifieke invulling van het hergebruik van mijnsteen als **bodem** toegelicht.

5.2 Hergebruik van mijnsteen als bouwstof

Voor het toepassen van mijnsteen als bouwstof gelden een aantal milieuhygiënische voorwaarden. Voor deze voorwaarden wordt verwezen naar hoofdstuk 3 in de Regeling Bodemkwaliteit (2021).

5.3 Hergebruik van mijnsteen als bodem

Hergebruik van mijnsteen als bodem is mogelijk conform de gebiedsspecifieke uitwerking van het Besluit bodemkwaliteit, zoals uitgewerkt in hoofdstuk 4 en weergegeven in de toepassingskaart (bijlage 7). Ten aanzien van het hergebruik van mijnsteen als (land)bodem gelden vanuit het Besluit bodemkwaliteit een aantal specifieke eisen.

Herkomst mijnsteen
De mijnsteen, die voldoet aan de definitie uit hoofdstuk 1, kan alleen maar afkomstig zijn uit de door de Minister aangewezen herkomstgebieden (artikel 33C lid A Besluit bodemkwaliteit). Deze gebieden zijn gelegen binnen de grenzen van de gemeenten Heerlen, Brunssum, Landgraaf en Kerkrade en zijn het laatst aangepast in 2019.

Milieuhygiënische kwaliteit
Met betrekking tot de milieuhygiënische kwaliteit is een toetsing noodzakelijk aan de Lokale Maximale Waarden die gelden voor betreffend terreindeel. Toetsing vindt daarbij plaats op stofniveau.

Het tijdelijk verplaatsen en op of nabij de dezelfde plaats toepassen
Op grond van artikel 36 lid 3 van Besluit bodemkwaliteit is het tijdelijk verplaatsen of uit de toepassing wegnemen en op of nabij dezelfde plaats onder dezelfde condities toepassen van de mijnsteen mogelijk.

Voor een nadere invulling van ‘tijdelijke uitname’ wordt aangesloten bij het beleid uitzonderingsbepalingen van het Beleidskader Bodem van de Provincie Limburg (paragraaf 5.4). Ook wordt aangesloten bij het Handvat tijdelijke uitname van grond en baggerspecie van het Agentschap NL, van 7 juli 2010.

De gemeente ziet toe op een correcte naleving, waarbij het niet verslechteren van de lokale milieubelasting als leidend principe wordt gehanteerd. Gezien de heterogeniteit van de mijnsteen is het voor de initiatiefnemer tevens van belang zich te realiseren dat moet worden voldaan aan het zorgplichtbeginsel (zie kader paragraaf 4.2) en de ARBO regelgeving. Vanuit dat oogpunt is onderzoek altijd onontbeerlijk.

Bijmenging anders dan mijnsteen- of grondmateriaal
Er mag in de toe te passen partij mijnsteen niet meer dan 10 % [m/m] bijmenging zitten die niet bestaat uit grond. De mijnsteen dient uit minimaal 20 gewichtsprocenten mijnrestmateriaal te bestaan. Daarnaast is het slechts toegestaan dat er sporadisch andersoortige bijmengingen dan hout of steenachtige materialen mogen voorkomen (aanpassing regeling bodemkwaliteit per 1-1-2019).

Milieuhygiënische verklaring
De partij mijnsteen dient te zijn voorzien van een geldig bewijsmiddel. Dit is een partijkeuring Ap04. Deze partijkeuring dient te zijn uitgevoerd door een erkend bureau conform de SIKB BRL 1000 en onderliggende protocollen.

Het uitvoeren van deze partijkeuring op her te gebruiken mijnsteen is een verplichting conform het Besluit bodemkwaliteit. Deze verplichting komt voort uit de heterogeniteit van mijnsteen en voorkomt dat eventueel aanwezige sterk verontreinigde mijnsteen wordt hergebruikt, maar daarentegen uit het milieu wordt gehaald.

In de onderliggende protocollen is aangegeven dat vooronderzoek noodzakelijk is:
1. Om vast te stellen dat er sprake van een homogene partij;
2. Om vast te stellen dat er geen sprake is van sterk verontreinigd materiaal, veroorzaakt door de aanwezigheid van een puntbron.

Met name de aanwezigheid van voormalige slikvijvers kan tot gevolg hebben dat er lokaal sprake is van sterke verontreinigingen. De voormalige slikvijvers zijn opgenomen in de kaart met locaties waarop mogelijk extra restricties liggen (bijlage 3), behorende bij de bodemkwaliteitskaart Brunssum, Landgraaf en Kerkrade.

Toepassing van mijnsteen dient nuttig te zijn
Partijen mijnsteen mogen binnen de kaders van het Besluit bodemkwaliteit alleen worden toegepast als sprake is van een nuttige toepassing. Is dit niet het geval, dan wordt de toepassing gezien als een middel om zich te ontdoen van afvalstoffen en gelden op grond van de Europese Kaderrichtlijn afvalstoffen strengere regels. Nuttig toepassen betekent ook dat niet meer materiaal mag worden toegepast dan nuttig en functioneel is.

5.3.1 Gebruik grond als leeflaag

Het Besluit bodemkwaliteit eist niet om na de toepassing van mijnsteen een leeflaag als contactlaag aan te brengen.

Bij toepassingen ter plaatse van de Oostflank, wordt een leeflaag verplicht gesteld indien de lokale functie gevoeliger is dan de industriefunctie zoals weergegeven op de bodemfunctieklassenkaart (bijlage 1). Deze leeflaag bestaat in dat geval uit grond van een kwaliteit die past bij de betreffende (te realiseren) functie. De leeflaag heeft een dikte van minimaal 1 meter. De grenzen waarbinnen dit dient te gebeuren, zijn vastgelegd in bijlage 7.

Voor de overige gebieden geldt dat als het onwenselijk is om mijnsteen als materiaal aan het oppervlak te hebben, bijvoorbeeld om esthetische redenen of door maatschappelijke weerstand, het de initiatiefnemer vrij staat om te kiezen voor een leeflaag.

In deze Nota bodembeheer worden eisen aan de dikte van de leeflaag met grond gesteld, analoog aan de leeflaageisen in de Circulaire bodemsanering 2009:

De dikte van de leeflaag:
1. De leeflaag heeft een standaarddikte van één meter;
2. In tuinen kan afhankelijk van de bewortelingsdiepte een grotere diepte, variërend van 1 tot 1,5 meter gewenst zijn;
3. Bij overig begroeid terrein mag de dikte variëren van 0,5–1,5 meter, afhankelijk van de bewortelingsdiepte;
4. Een van de standaarddikte afwijkende leeflaag is mogelijk onder bijzondere omstandigheden, zoals een hoge grondwaterstand, ter beoordeling aan bevoegd gezag, zijn de gemeente Brunssum;

Een signaallaag is niet noodzakelijk. In verband met wegzakken van grond in (grovere) mijnsteen adviseert de gemeente een geotextiel aan te brengen tussen de mijnsteen en de aan te brengen leeflaag.

5.3.2 Vrijstelling voor particulieren en agrariërs

Particulieren en agrariërs zijn vrijgesteld van de volgende verplichtingen:
- De onderzoeksplicht naar de kwaliteit van toe passen mijnsteen en ontvangende bodem;
- De meldingsplicht voor het toepassen van mijnsteen.

Voor agrariërs geldt de vrijstelling voor de onderzoeks- en meldingsplicht alleen indien de mijnsteen afkomstig is van een tot datzelfde landbouwbedrijf behorende perceel waarop een vergelijkbaar gewas wordt geteeld. Voor particulieren geldt dat het op niet-bedrijfsmatige hoeveelheden betrekking heeft.

De zorgplicht blijft wel van kracht. Bovengenoemde vrijstelling ontslaat particulieren en agrariërs niet van de plicht om te voldoen aan de kwaliteitseisen uit het Besluit. Indien vermoedens bestaan dat de kwaliteit van een partij mijnsteen niet voldoet aan de eisen uit het Besluit, dan kan het bevoegd gezag handhavend optreden.

5.3.3 Tijdelijke opslag

Onder bepaalde voorwaarden, is voor de tijdelijke opslag van mijnsteen geen vergunning op grond van de Wabo of Waterwet nodig. In onderstaande tabel zijn de voorwaarden die het Besluit bodemkwaliteit stelt aan de verschillende vormen van tijdelijke opslag opgenomen.

Indien mijnsteen tijdelijk wordt opgeslagen dient dit minimaal vijf dagen van tevoren gemeld te worden. Opgemerkt wordt dat de tijdelijke opslag niet strijdig mag zijn met andere wet- en regelgeving zoals de WABO. Tevens blijft de zorgplicht van toepassing. Aanbevolen wordt om alvorens een tijdelijke opslag te realiseren contact op te nemen met de gemeente Brunssum.

Tabel 5.2: Overzicht vormen van opslag en bijbehorende eisen

Vorm van tijdelijke opslag	**Voorwaarden van het Besluit**		
	Maximale duur opslag	**Kwaliteitseisen**	**Meldingsplicht**
Kortdurende opslag	6 maanden	Geen[1)]	Ja
Tijdelijke opslag op landbodem	3 jaar	Kwaliteit moet voldoen aan de kwaliteit v.d. ontvangende bodem	Ja, met voorziene duur van opslag en eindbestemming
Opslag bij tijdelijke uitname	Looptijd werkzaamheden	Geen	Nee

1) Kwaliteit mag de maximale waarde klasse industrie niet overschrijden

5.4 Toepassingen in en nabij oppervlaktewater

Toepassing van mijnsteen in oppervlaktewater valt onder het regiem van het Besluit bodemkwaliteit. Het Waterschap Limburg is daarbij het bevoegd gezag, met uitzondering van secundaire watergangen.

Met secundaire watergangen worden vijvers binnen de gemeente Brunssum aangeduid. Toepassing van mijnsteen in deze vijvers kan niet zonder meer. Er dient onderbouwd te worden op welke wijze eventuele verhoging van sulfaat, zware metalen en macronutriënten wordt tegengegaan.

De toepassing dient in de initiatieffase worden afgestemd met het bevoegd gezag. Voor de gemeente Brunssum betekent dit dat het waterschap bevoegd gezag is voor de Rode Beek en enkele vijvers in het Schutterspark en de Brunssummerheide.

Indien het voornemen bestaat om mijnsteen toe te passen binnen 10 meter van een watergang of open water zal in overleg met het Waterschap Limburg moeten worden bekeken onder welke condities deze mijnsteentoepassing kan worden ingevuld.

5.5 Meldingen

De meldingsplicht geldt voor alle toepassingen met uitzondering van:
- Toepassing van mijnsteen door particulieren;
- Toepassing van mijnsteen binnen een landbouwbedrijf als de mijnsteen afkomstig is van een tot dat landbouwbedrijf behorend perceel grond waarop een vergelijkbaar gewas wordt geteeld als op het perceel waar de mijnsteen wordt toegepast;
- Tijdelijke uitname.

Degene die mijnsteen gaat toepassen moet dit ten minste vijf werkdagen van tevoren melden via het Meldpunt bodemkwaliteit (http://www.meldpuntbodemkwaliteit.agentschapnl.nl)

Op deze website vindt u ook nadere informatie over het melden. Iedere melding wordt direct (elektronisch) doorgezonden aan het bevoegd gezag en aan degene die belast zijn met het toezicht op de naleving. Het bevoegd gezag controleert de meldingen.

Legenda

- Gemeentegrens
- Defensieterreinen
- Correcties Mijnsteengebied Brunssum 2019
- Landbouw/natuur
- Wonen
- Industrie

Bijlage 1: Bodemfunctiekaart

Nota bodembeheer Mijnsteengebieden gemeente Brunssum

Opdrachtgever: Gemeente Brunssum
Projectnummer: 378847

Status: Definitief
Datum: 1-12-2021
Schaal: 1:25.000
Formaat: A3

0 250 500 750 1.000 1.250 1.500 meter

N

© Sweco Nederland B.V. Alle rechten voorbehouden

P:\240\378847_bodembeleid_mijnsteen\2. Do Work\GIS_2021\MXD\351787_BFK_Brunssum.mxd 1-12-2021 16:25:10

Bijlage 2: Maatschappelijke opgaaf mijnsteengebieden

Ontwikkeling / (nieuwe) functie	**Grondverzet / hoeveelheid**	**planning**	**initiatiefnemer**	**Belanghebbende partijen (bij (lokaal) bodembeleid)**
Oostflank ontwikkeling				
Ontwikkelen van het terrein van Mourik als duurzaam logistiek bedrijvenpark met en zo optimaal mogelijke invulling van energie opwekking .	In de plannen ten aanzien van de gehele Oostflankontwikkeling spelen diverse aspecten een rol: - Groeve Mourik zal tot 2027 1.650.000 m3 aan grondstoffen ontgraven bestaande uit, Brunssummerklei, grind, ophoogzand en dekgrond. - Het is de bedoeling om circa 2.500.00 m3 mijnsteen te verplaatsen van de berg in de groeve. - Het doel is te komen tot een duurzaam bedrijventerrein met grote kavels waarop doorgaans logistieke activiteiten plaatsvinden. De oplevering dient zodanig te worden ingericht dat het ook geschikt is voor bebouwing in grote volumes (weinig reliëf) .			
Ontwikkeling Terca terrein realiseren van Zonneweide				
Het optimaliseen van de bestaande verbindingsroute van af de entree (afrit BPL) naar van Mourik				

1. Slikvijver Groot Teeuwen
2. Slikvijver steenstort Hendrik
3. Slikvijver Bergerode
4. Mijnslikstort Langeberg
5. Mijnslikstort en steenstort Hendrik
6. Mijnsteenstort, huishoudelijk afval

Brunssum

Landgraaf

Kerkrade

Aandachtslocaties

- Gemeentegrens
- Defensieterreinen
- Nazorglocaties
- Slikvijver
- Mijnslikstort
- Mijnsteengebied

Projectnaam:
Bodemkwaliteitskaart
Mijnsteengebieden Parkstad

Opdrachtgever:
AgentschapNL

Datum: Juli 2011

Project: 11K027 *Kaartnr:* 3

Auteur: K. Reezigt

Gezien: S. Vorstermans (Grontmij)

0 0,5 1 Kilometers 1:45.000 (A3)

N

MILIEU = RUIMTE = WATER

Agentschap NL
Ministerie van Economische Zaken

Notitie

Onderwerp: Update bodemkwaliteitskaart Mijnsteengebieden gemeente Brunssum
Projectnummer: 351787
Referentienummer: SWNL0204711
Datum: 14-04-2017

1 Inleiding

Per 25 april 2017 verloopt de geldigheidstermijn van de huidige bodemkwaliteitskaart (bkk) voor het mijnsteengebied binnen de gemeente Brunssum. De Regeling Bodemkwaliteit schrijft voor dat een bkk iedere vijf jaren geactualiseerd moet worden.

In onderhavige notitie zijn de werkzaamheden om te komen tot een geactualiseerde kaart toegelicht. De doelstelling van onderhavig project is te komen tot een actuele bodemkwaliteitskaart mijnsteen voor de gemeente Brunssum.

Tevens is een advies geformuleerd hoe om te gaan met de resultaten van de aangepaste bkk in het licht van de vigerende nota bodembeheer voor de mijnsteengebieden in de gemeente Brunssum.

2 Werkzaamheden actualisatie bodemkwaliteitskaart Mijnsteen

De procedure voor het maken van de bodemkwaliteitskaart is conform de Richtlijn Bodemkwaliteitskaarten (VROM en V&W, 2007) uitgevoerd. Onderstaand zijn de stappen uit de richtlijn toegelicht in het licht van de actualisatie van de kaart:

1. Het indelen van het gebied in bodemkwaliteitszones;
   Er is geen aanleiding geweest om het mijnsteengebied van de gemeente Brunssum anders in te delen dan bij de voorgaande kaart uit 2012. Het onderscheidend gebiedskenmerk blijft de heterogene aanwezigheid van mijnsteen in het betroffen gebied.
2. Het voorbewerken van beschikbare informatie;
   Uitgangspunt van de actualisatie is de aanvulling van de bestaande dataset (gegevens uit de jaren 2000-2011) met de onderzoeksgegevens van de laatste 5 jaar (gegevens 2012-2017). Hiermee is een gebiedsdekking verkregen voor wat betreft de beschikbare bodemdata. Voor de zones is onderscheid gemaakt in de boven- en ondergrond: Bovengrond (0 m –mv tot 0,5 m –mv), Ondergrond (0,5 m –mv tot 2,0 m –mv). Er is uitgegaan van het vigerende standaardpakket grond (NEN 5740), als zijnde te beschouwen parameters. Daarnaast heeft een uitbijteranalyse plaatsgevonden, waarbij de gemeente is gevraagd om de achtergrond van extreme gehalten te beschouwen. In de onderstaande tabel is de analyse weergegeven.

Sweco
Zernikestraat 17
5612 HZ Eindhoven
Postbus 1265
5602 BG Eindhoven
Nederland

T +31 88 811 66 00
www.sweco.nl

Sweco Nederland B.V.

Handelsregister 30129769
Statutair gevestigd te De Bilt

Stef Vorstermans

T +31 88 811 51 46
M +31 6 22 97 81 57
Stef.Vorstermans@sweco.nl

Laag	projectnummer	rapport	Reactie gemeente
Bovengrond	074442712:0.6	VO Kranenpool ong. (H421 en H422) te Brunssum	Gesaneerd
	074443695:0.8	VO Kranenpool ong. (loc.code 4.20) te Brunssum	Gesaneerd
	074738707:0.6	NO Eindsestraat 10 en 12 te Brunssum	Gesaneerd
	402533	NULO Kranenpool 10A te Brunssum	Puntbron
	MB-50097-R1	Rimburgerweg ong. Brunssum	Sanering/stortplaats
	MC-110341	Mijnsteenonderzoek BPL	Gesaneerd
	MIL16.069	NIC USAG terrain Kranenpool 3 Brunssum	Gesaneerd
Ondergrond	074443412:0.5	VO Kranenpool 10 te Brunssum	Puntbron
	074738707:0.6	NO Eindsestraat 10 en 12 te Brunssum	Gesaneerd
	20060223/001	Emmaweg 1 Brunssum	Tankstation, sintels aangetroffen niet representatief
	MC-110341	Mijnsteenonderzoek BPL	Gesaneerd
	MIL16.069	NIC USAG terrain Kranenpool 3 Brunssum	Gesaneerd

Uiteindelijk is een representatieve dataset verkregen.

3. De evaluatie van de gebiedsindeling;
   Op basis van de dataset is een check uitgevoerd van de ruimtelijke spreiding van de waarnemingen. Uit de ruimtelijke check is naar voren gekomen dat er geen clustering van verhoogde of verlaagde gehalten aanwezig is, maar een sterke heterogeniteit. Er heeft geen verdere onderverdeling van de deelgebieden plaatsgevonden.
4. De karakterisering van de bodemkwaliteit;
   De bodemkwaliteit is gekarakteriseerd aan de hand van de statistiek voor bovengrond en ondergrond.
5. De toetsing van de bodemkarakteristieken; De toetsing van de boven- en ondergrond van de statistiek heeft plaatsgevonden aan de hand van de gemiddelde humus- en lutumgehalten. Voor de bovengrond is dat respectievelijk 6,7% en 8,1% en voor de ondergrond is dat respectievelijk 4,5 % en 8,3%.
6. Het maken van de bodemkwaliteitskaart. Ten behoeve van de actualisatie van de bodemkwaliteitskaart zijn bodemkwaliteitskaart, ontgravingskaart en toepassingskaart vervaardigd.

3 Resultaat

Voor het mijnsteengebied in de gemeente Brunssum is de bodemkwaliteitskaart geactualiseerd.
De bodemkwaliteitskaart is opgesteld voor de volgende bodemlagen:

- 0,0-0,5 m-mv.
- 0,5-2,0 m-mv.

De volgende gebieden zijn uitgezonderd van de bodemkwaliteitskaart:

- Locaties met, of die verdacht zijn voor, een sterke bodemverontreiniging.
- Gesaneerde locaties in het kader van de Wet Bodembescherming.
- Slikvijvers en mijnslikstortingen (bron: PBI, 1985).

Deze gebieden zijn opgenomen in bijlage 3 en bijlage 5 van de bestaande nota bodembeheer mijnsteen.

Uit de gevolgde stappen volgt de navolgende statistiek voor zowel boven – als ondergrond.

Bovengrond
Mijnsteengebied

Bovengrond

Lutum	8,3	Oordeel bodemkwaliteit	Industrie
Organische stof	4,5	Oordeel ontgraving:	Industrie

	Aantal	Gem	p80	p90	p95	St.dev
Barium	106	63,15	94,00	115,00	137,50	39,28
Cadmium	132	0,44	0,55	0,94	1,39	0,51
Kobalt	106	6,33	9,50	13,00	14,75	4,05
Koper	131	35,98	39,00	69,00	145,00	70,67
Kwik	119	0,11	0,14	0,22	0,32	0,11
Lood	129	54,47	41,40	68,80	214,00	120,92
Minerale olie	102	89,57	128,00	247,00	300,00	126,77
Molybdeen	105	1,35	1,80	2,26	3,16	0,86
Nikkel	130	18,40	25,00	32,20	42,65	16,36
PAK	123	4,75	6,24	10,75	19,80	8,04
PCB	103	0,02	0,05	0,05	0,05	0,03
Zink	133	110,53	140,00	200,00	322,00	141,15

Ondergrond
Mijnsteengebied

Ondergrond

Lutum	8,1	Oordeel bodemkwaliteit	Wonen
Organische stof	6,7	Oordeel ontgraving:	Industrie

	Aantal	Gem	p80	p90	p95	St.dev
Barium	48	38,91	55,60	77,30	100,00	30,10
Cadmium	79	0,32	0,38	0,58	0,71	0,25
Kobalt	48	8,71	14,00	15,30	17,00	6,00
Koper	84	29,22	45,00	55,70	71,40	33,45
Kwik	80	0,19	0,26	0,48	0,68	0,22
Lood	78	40,54	42,60	57,30	84,55	74,65
Minerale olie	69	60,40	91,00	132,00	222,00	66,90
Molybdeen	47	1,17	1,58	1,80	2,20	0,66
Nikkel	99	23,90	39,20	47,00	49,10	16,12
PAK	75	4,45	4,80	9,40	16,30	10,14
PCB	43	0,01	0,00	0,01	0,03	0,01
Zink	90	92,29	140,00	190,00	230,00	93,22

De volgende kaartlagen zijn vervaardigd:

- Bodemkwaliteitskaart (bijlage 1).
- Ontgravingskaart (bijlage 2).
- Toepassingskaart (bijlage 3).

4 Advies

Op basis van de resultaten is het effect van de nieuwe bodemkwaliteitskaart op de bestaande nota bodembeheer mijnsteen bepaald.

Daartoe dienen de resultaten van de actualisatie te worden vergeleken met de resultaten van de voorgaande bodemkwaliteitskaart uit 2012.

De deelgebiedsindeling staat niet ter discussie en is gehandhaafd. Wanneer de statistiek van de actualisatie wordt vergeleken met de statistiek van de voorgaande bkk blijkt dat de toetsing van de ontgravingskwaliteit op basis van het gemiddelde op klasseniveau niet wezenlijk afwijkt. Op stofniveau zijn er geen wezenlijke verschillen geconstateerd in de statistiek.

Wanneer de actuele statistiek wordt vergeleken met de gekozen Lokale Maximale Waarden (tabel 3.3 Nota) in de nota bodembeheer mijnsteen blijkt dat er geen aanleiding bestaat om deze op basis van de gevonden statistiek aan te passen.

Op basis van de onderlinge vergelijking wordt geadviseerd om het huidige beleid in de Nota te handhaven.

Verantwoording

Titel	Notitie update bodemkwaliteitskaart Mijnsteengebieden gemeente Brunssum
Projectnummer	351787
Referentienummer	SWNL0204711
Revisie	D001
Datum	14-04-2017
Auteur(s)	Stef Vorstermans
E-mailadres	Stef.Vorstermans@sweco.nl
Gecontroleerd door	Bram van den Berkmortel
Paraaf gecontroleerd	b/a Peter Kaasenbrood
Goedgekeurd door	Peter Kaasenbrood
Paraaf goedgekeurd	

Bijlage 1A - Bkk Bovengrond

Legenda

- Gemeentegrens
- Industrie
- Geen mijnsteengebied

Bijlage 1A: Bodemkwaliteitskaart bovengrond

Bodemkwaliteitskaart Mijnsteen gemeente Brunssum

Opdrachtgever: Gemeente Brunssum
Projectnummer: 351787

SWECO

Status: Definitief
Datum: 17-3-2017
Schaal: 1:25.000
Formaat: A3

0 250 500 750 1.000 1.250 1.500 meter

N

© Sweco Nederland B.V. Alle rechten voorbehouden

C:\Data\GIS\projecten\351787 Brunssum\Projecten\351787_Brunssum_BKK_bg.mxd 17-3-2017 13:38:45

Bijlage 1B - Bkk Ondergrond

Legenda

- Gemeentegrens
- Wonen
- Geen mijnsteengebied

Bijlage 1B: Bodemkwaliteitskaart ondergrond

Bodemkwaliteitskaart Mijnsteen gemeente Brunssum

Opdrachtgever: Gemeente Brunssum
Projectnummer: 351787

Status: Definitief
Datum: 17-3-2017
Schaal: 1:25.000
Formaat: A3

SWECO

0 250 500 750 1.000 1.250 1.500 meter

N

© Sweco Nederland B.V. Alle rechten voorbehouden

C:\Data\GIS\projecten\351787 Brunssum\Projecten\351787_Brunssum_BKK_og.mxd 17-3-2017 13:40:08

Bijlage 2A – Ontgravingskaart Bovengrond

Legenda

- Gemeentegrens
- Industrie
- Geen mijnsteengebied

Bijlage 2A: Ontgravingskaart bovengrond

Bodemkwaliteitskaart Mijnsteen gemeente Brunssum

Opdrachtgever: Gemeente Brunssum
Projectnummer: 351787

Status: Definitief
Datum: 17-3-2017
Schaal: 1:25.000
Formaat: A3

SWECO

0 250 500 750 1.000 1.250 1.500 meter

N

© Sweco Nederland B.V. Alle rechten voorbehouden

C:\Data\GIS\projecten\351787 Brunssum\Projecten\351787_Brunssum_BKK_ont_bg.mxd 17-3-2017 13:36:04

Bijlage 2B – Ontgravingskaart Ondergrond

Legenda

- Gemeentegrens
- Industrie
- Geen mijnsteengebied

Bijlage 2B: Ontgravingskaart ondergrond

Bodemkwaliteitskaart Mijnsteen gemeente Brunssum

Opdrachtgever: Gemeente Brunssum
Projectnummer: 351787

Status: Definitief
Datum: 17-3-2017
Schaal: 1:25.000
Formaat: A3

SWECO

0 250 500 750 1.000 1.250 1.500 meter

N

© Sweco Nederland B.V. Alle rechten voorbehouden

C:\Data\GIS\projecten\351787 Brunssum\Projecten\351787_Brunssum_BKK_ont_og.mxd 17-3-2017 13:37:27

Bijlage 3A - Toepassingskaart Bovengrond

Legenda

- Gemeentegrens
- AW2000
- Wonen
- Industrie
- Geen mijnsteengebied

Bodemkwaliteitszone en klassenorm	Parameters	Lokale Maximale Waarden	Lokale Maximale Waarden (standaardbodem)	Norm
		Lokale grond	Lokale grond	Niet- lokale grond
Bovengrond	Cd	0,63	*0,86*	
functie AW2000	Zn	99	*158,4*	
- Lutum: 10%	PAK	5,3	*5,3*	
- Organische stof: 5%	*PCB*	*0,007*	*0,014*	
	Overige	*AW2000*	*AW2000*	*Klasse AW2000*
Bovengrond	Zn	160	*256*	
functie Wonen	PAK	10	*10*	
- Lutum: 10%	Min. Olie	70	*140*	
- Organische stof: 5%	*PCB*	*0,0095*	*0,019*	
	Overige	*Wonen*	*Wonen*	*Klasse Wonen*
Bovengrond	*Alle*	*Industrie*	*Industrie*	*Klasse Industrie*
functie Industrie				

De toepassingsnorm is afhankelijk van de lokale functie

Bijlage 3A: Toepassingskaart bovengrond

Bodemkwaliteitskaart Mijnsteen gemeente Brunssum

Opdrachtgever: Gemeente Brunssum
Projectnummer: 351787

SWECO

Status: Definitief
Datum: 17-3-2017
Schaal: 1:25.000
Formaat: A3

0 250 500 750 1.000 1.250 1.500 meter

N

© Sweco Nederland B.V. Alle rechten voorbehouden

C:\Data\GIS\Sweco_2015\351787_Brunssum_BKK_toep_pg.mxd 17-3-2017 14:34:52

Bijlage 3B - Toepassingskaart Ondergrond

Legenda

- Gemeentegrens
- AW2000
- Wonen
- Industrie
- Geen mijnsteengebied

Bodemkwaliteitszone en klassenorm	Parameters	Norm
Ondergrond functie AW2000	*Alle*	*Klasse AW2000*
Ondergrond functie Wonen	*Alle*	*Klasse Wonen*
Ondergrond functie Industrie	*Alle*	*Klasse Industrie*
De toepassingsnorm is afhankelijk van de lokale functie		

Bijlage 3B: Toepassingskaart ondergrond

Bodemkwaliteitskaart Mijnsteen gemeente Brunssum

Opdrachtgever: Gemeente Brunssum
Projectnummer: 351787

SWECO

Status: Definitief
Datum: 17-3-2017
Schaal: 1:25.000
Formaat: A3

0 250 500 750 1.000 1.250 1.500 meter

N

© Sweco Nederland B.V. Alle rechten voorbehouden

C:\Data\GIS\projecten\351787 Brunssum\Projecten\351787_Brunssum_BKK_toep_og.mxd 17-3-2017 15:04:32

Bijlage 4A – Logboek

Logboek GIS werkzaamheden

Project: Bkk Mijnsteen Brunssum

Project nummer: 351787

Datum	Wat gedaan	Welke bestanden aangepast/aangemaakt
Sept-dec 2016	• Diverse xml bestanden en andere aangeleverde bestanden verwerkt in ArcGIS en beoordeeld op bruikbaarheid. Een en ander is opgeslagen in de map: C:\Data\GIS\projecten\351787 Werkmap_Brunssum	Werkmap aangemaakt en gevuld. C:\Data\GIS\projecten\351787 Werkmap_Brunssum
04-01-2017	• Ontvangen bestanden nogmaals bekeken. ivm lange periode voortraject is de werkmap een beetje onoverzichtelijk en onduidelijk. Derhalve besloten voor de daadwerkelijke Bkk “opnieuw” te starten. • Ontvangen xml gegevens opnieuw in de map gezet	Nieuwe map t:C:\Data\GIS\projecten\351787_Brunssum
05-01-2017	• Stap 1 is een totaal databestand maken. Derhalve alle xml bestanden opnieuw in TI inlezen en toetsen. Nieuwe mdb bestanden maken van elk xml. Doel is om de mdb bestanden middels de BISGIStool van Bart om te zetten naar een complete dataset. • Gegevens van 21-11-2016 waren omgezet in meetpunten schapefile, maar stoffen waren alleen bekend via stofcodes. Aanvankelijk gestart om deze codes in excel om te zetten. • Stofcodes ontvangen van Stef/Annemiek niet volledig. Aanvullende codes gezocht en gevonden via: https://codes.sikb.nl/ • Excel gemaakt met stoffen en eenheden omzet. • In verband met extra werk voor toetsing, besloten de diverse xml bestanden (ontvangen 21-11-2016) als nog via TI in te lezen en te toetsen.	Diverse mappen aangemaakt in de map C:\Data\GIS\projecten\351787_Brunssum\ontvangen Bestanden: • meetpunten_stoffen omgezet.xlsx • eenhedencodes sikb.xlsx • Parameterlijst 25-11-2016.xlsx • Diverse mdb bestanden •
06-01-2017	• Verder gegaan met omzetten xml naar mdb • Overleg Stef. Stand van zaken besproken en de vervolg stappen:	Mappen: • C:\Data\GIS\projecten\351787 Brunssum\Data\mdb\losse mdb

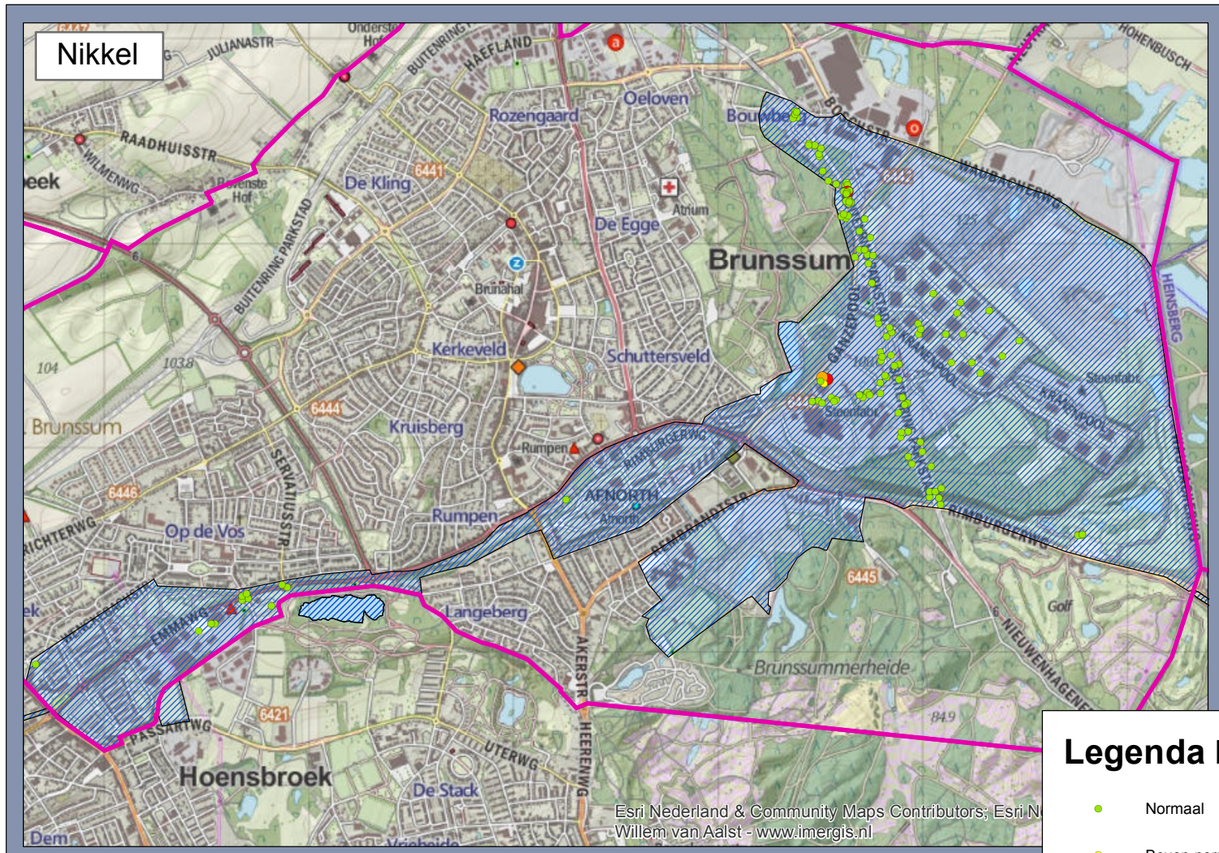
	➢ Stap1=data set maken ➢ Stap2=dataset maken voor alleen mijnsteengebied ➢ Stap3=dataset filteren op bg (0,0-0,5) en og (0,5-2,0) ➢ Stap4=gemiddeld humus en lutum bepalen ➢ Stap5=Gehalten met standaard lutos omzetten naar gemiddeld humus/lutm ➢ Stap6=Uitbijters bepalen (middels scatterplot) • Alle xml omgezet naar mdb en geplaatst in de map Data/mdb/losse mdb • Alle mdb's ingelezen in BISGIS en vervolgens de totale dataset opgeslagen in data/mdb/totale database • Totale mdb geïmporteerd in ArcGIS en omgezet naar punten bestand in de nieuwe gdb. • De layer brun_boorpunten bevat geen dieptes. Die zijn door Annemiek wel toegevoegd in het verleden. De layer brun_data_boordiepe gecopieerd van de oude gdb (in werkmap_brunssum) naar de oude gdb in de huidige map	• C:\Data\GIS\projecten\351787 Brunssum\Data\mdb\totaal mdb • C:\Data\GIS\projecten\351787 Brunssum\Data\gdb\Bkk Brunssum data.gdb Bestanden: • ActiveGISdata.mdb (= totale dataset uit losse mdb files) • Nieuwe geodatabase gemaakt (Bkk Brunssum data.gdb) • Layer BISdata_21112016_en_12122016 • Layer brun_punten_boordiepte
20-02-2017	• Nieuwe xml-en (ontvangen 8-2-2017) ingelezen in TI • Probleem met export van toetsingen vanuit TI (geen export naar acces). Is uiteindelijk opgelost • Resultaten getoetst en geexporteerd naar losse *.mdb files • Mdb files met BISGIStool geimporteerd in totale database.	Nieuwe layer: BISdata_ontvangen 21112016tot 07022017
21-02-2017	• Met GIS een clip uitgevoerd op de dataset met dataset als input en mijnsteengebied als clip feature • Geclipte data geexporteerd naar BISdata.txt. • Txt bestand ingelezen in xlsx en opgeslagen als Databis.xlsx • Kopie gemaakt van xlsx om te bewerken (Databis_bewerkt. Xlsx) • Data bewerkt door het verwijderen van een aantal niet nuttige kolommen.	Bestanden: • BISdata.txt • Databis.xlsx • Databis_bewerkt. Xlsx • Data_BG_bewerkt.xlsx • Data_OG_bewerkt.xlsx Op de P schijf in de map ArcGIS opgeruimd. In de map Bram nieuwe map aangemaakt (Oude data (klad en werk data)) hier in

	• Data gefilterd door alles dieper dan 2,0 m-mv te verwijderen (dus in de kolom “van” alles > 200 verwijderd en in de kolom “tot”alles > 200 verwijderd. • Alle regels met “eindoordeel”verwijderd • Gefilterd op BG en OG dat wil zeggen BG tot max 50 cm en OG van 50 cm • Verder gefilterd op stoffen (metalen, PAK, PCB, minerale olie) • Data opgeslagen in 2 aparte xlsx-en • Van alle mengmonsters is telkens maar 1 boring geselecteerd. XY zijn hierbij niet zo relevant omdat alle boringen binnen het mijnsteengebied vallen en dit gebied als één zone wordt beschouwd. • Draaitabel gemaakt met de monsters als rij en de stoffen als kolommen • Humus en lutum gefilterd op “standaard waarden” dus alle humus 10 en lutum 25 verwijderd. Hierbij is aangenomen dat deze waarden niet zijn geanalyseerd • Per stof parameters bepaald (aantal, gemiddelde, p80, p90, p95, stdev, betrouwbaarheid) op basis van tabel Bart Jannink (bkk heerlen) • Gegevens geplot in scatter diagram met alle stoffen in één grafiek • Het zelfde gedaan voor OG. • Resultaten gemaild naar Stef als rapportage stand van zaken.	staan de eerdere gegevens en klad/werkbestanden van 2016. Ook een map aangemaakt (Nieuwe data voor Bkk). In deze map staat alle nieuwe data van 2017.
22-2-2017	• Kort resultaten besproken met Stef. Voor sommige stoffen te weinig waarnemingen. Blijkt dat mijn selectiecriterium voor diepte (BG/OG) te zwaar is. Afgesproken nogmaals naar de data te kijken en de set aantevullen. Als gemiddelde van diepte traject ligt tussen 0-50 dan BG, ligt gemiddelde van diepte traject tussen 50-200 dan OG. • Ook afgesproken Arseen en chroom weg te laten uit dataset (geen standaardpakket meer) • Invullen van logboek (20-2-2017 en 21-2-2017)	

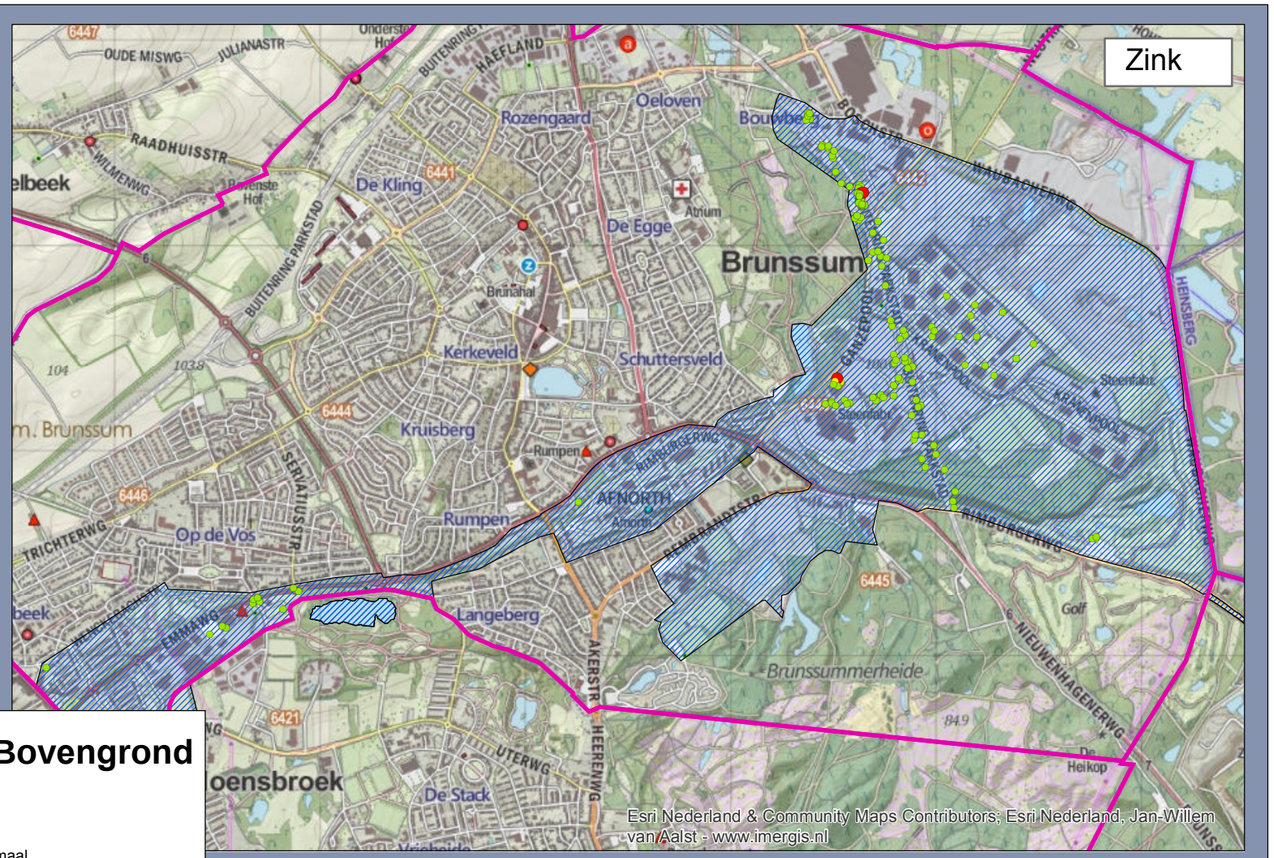
1,15,16 -3-2017	• Conform afspraak de uitbijters verwijderd uit de data set verwijderd • 2 monsters (uit onderzoek: NO Eindsestraat 10 en 12 te Brunssum) uit de bovengrond en 1 uit de ondergrond (uit onderzoek: Emmaweg 1 Brunssum)volledig verwijderd omdat deze meerdere uitbijters bevatten. • Per stof zijn de statistische parameters berekend (aantal waarneming, gemiddelde, p80, p90, p95, de standaard deviatie en de betrouwbaarheid) • Vervolgens de gemiddelde getoetst aan de toetsingswaarden. De toetsingswaarden zijn omgerekend naar de gemiddeld humus en lutum van de boven- dan wel ondergrond. • Daarna op basis van eventuele overschrijdingen de bodemkwaliteitsklasse en de ontgravingsklasse bepaald. • De toegepaste berekeningen zijn terug te vinden in de genoemde excel tabellen.	• Data_BG_bewerkt zonder uitbijters(nieuw15032017).xlsx • Data_OG_bewerkt zonder uitbijters (nieuw16032017).xlsx

Bijlage 4B – Spreiding Bovengrond

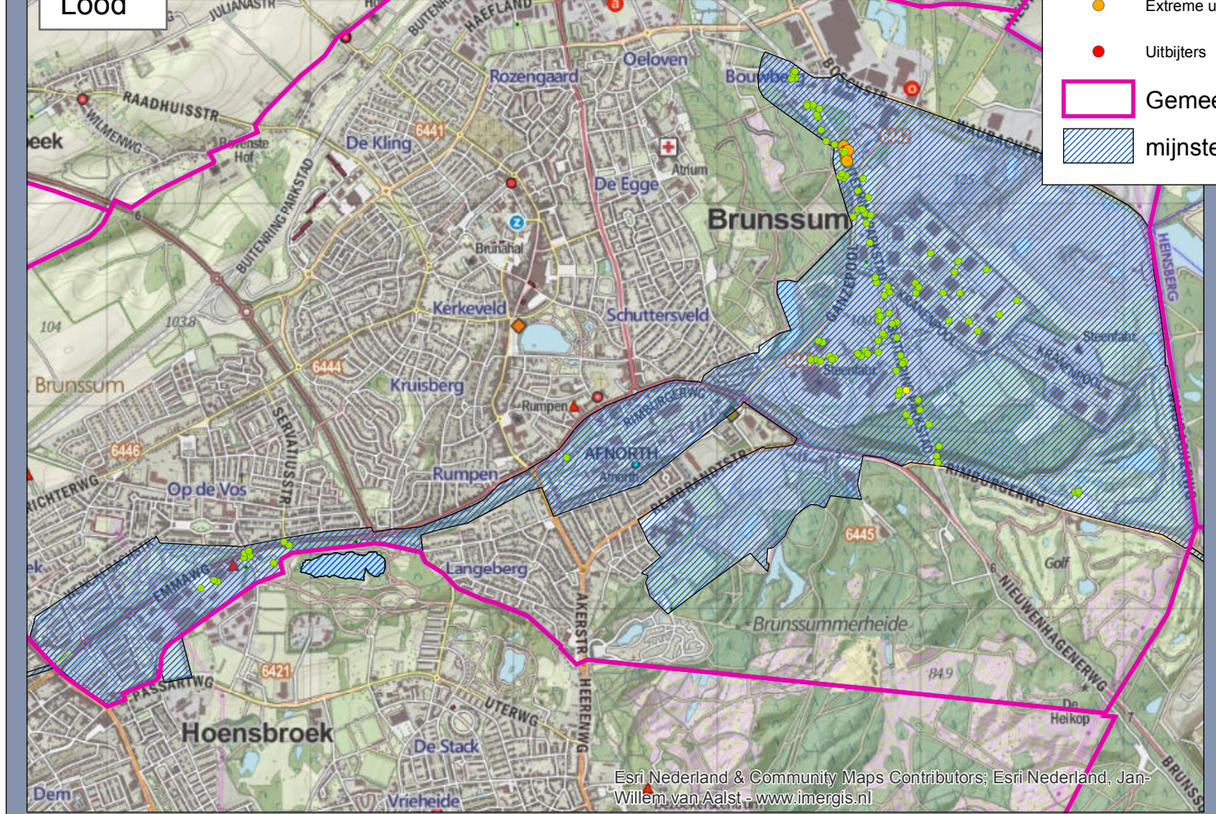
Nikkel

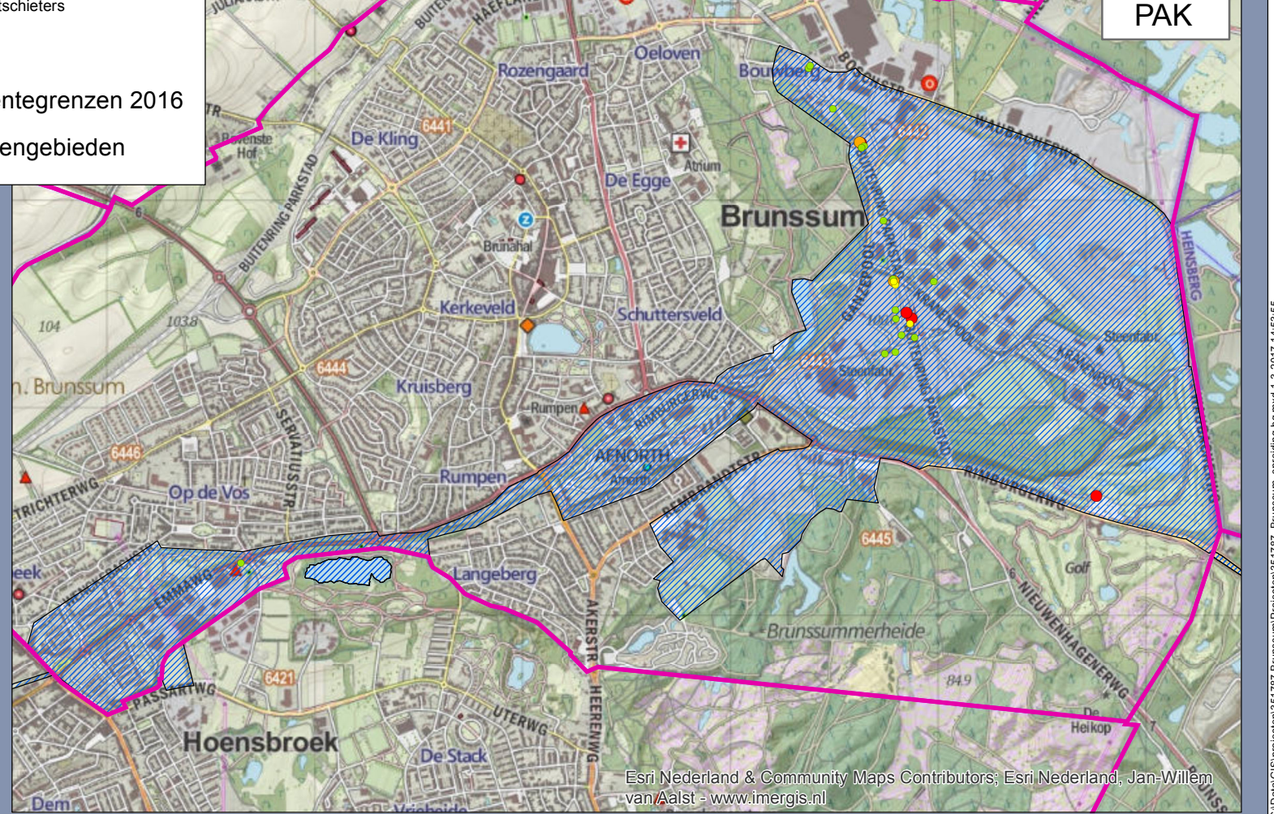
Zink

Lood

PAK

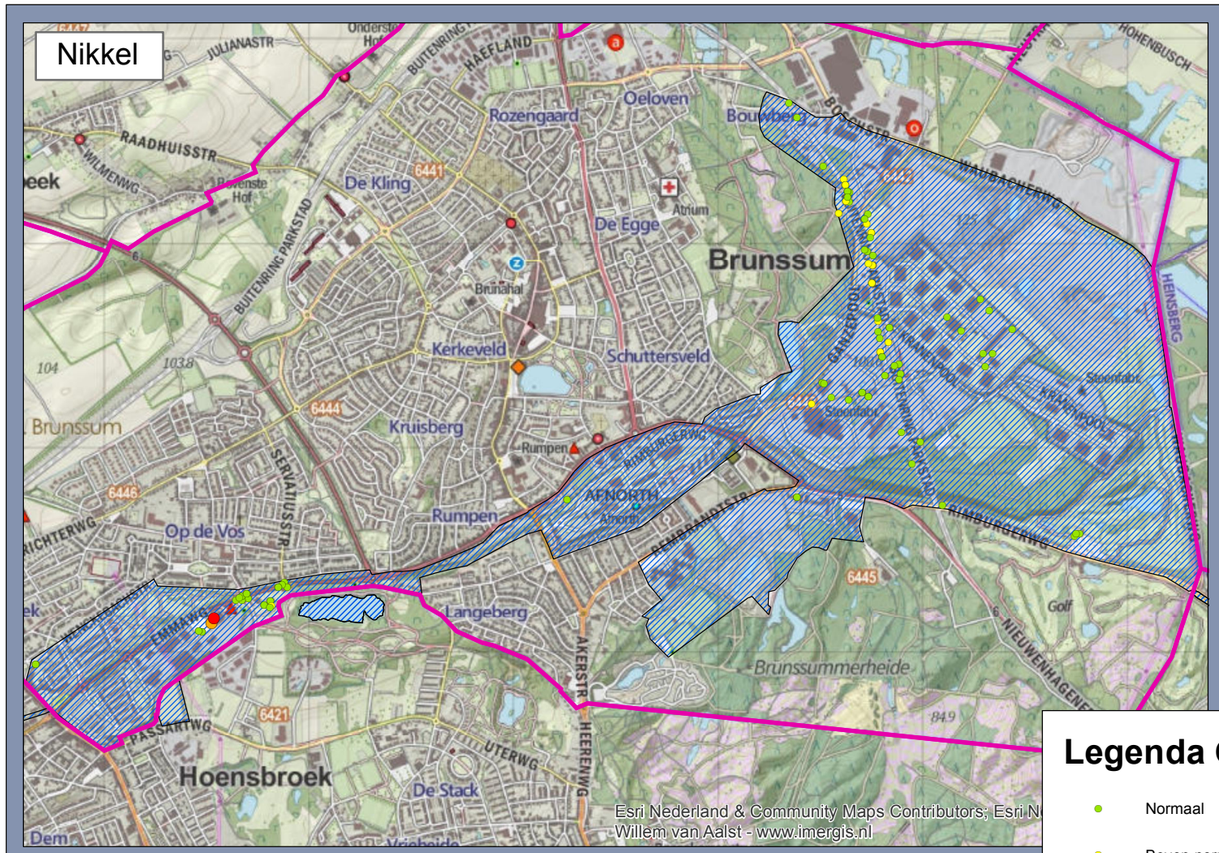
Legenda Bovengrond

- Normaal
- Boven normaal
- Extreme uitschieters
- Uitbijters
- Gemeentegrenzen 2016
- mijnsteengebieden

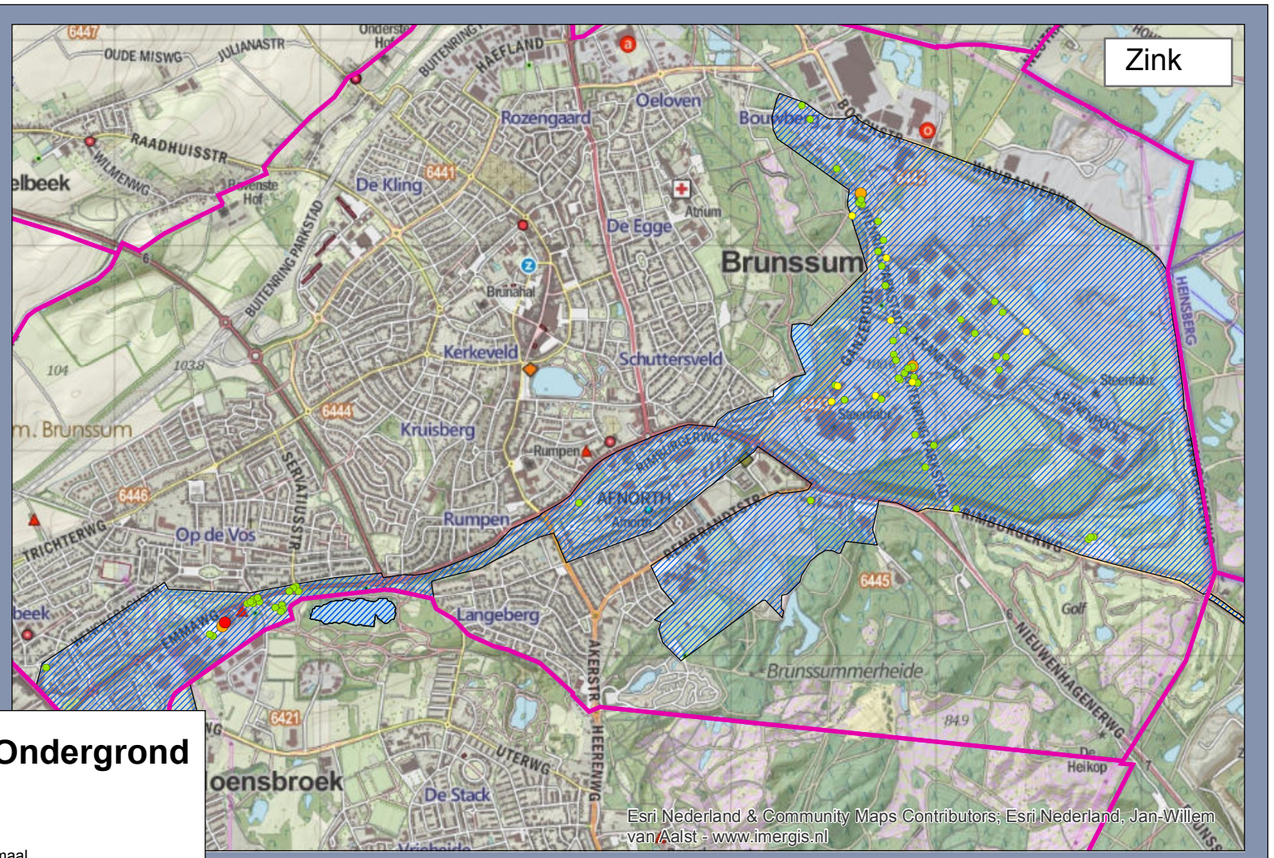
C:\Data\GIS\projecten\351787 Brunssum\Projecten\351787_Brunssum_spreiding bg.mxd 1-3-2017 14:53:55

Bijlage 4C – Spreiding Ondergrond

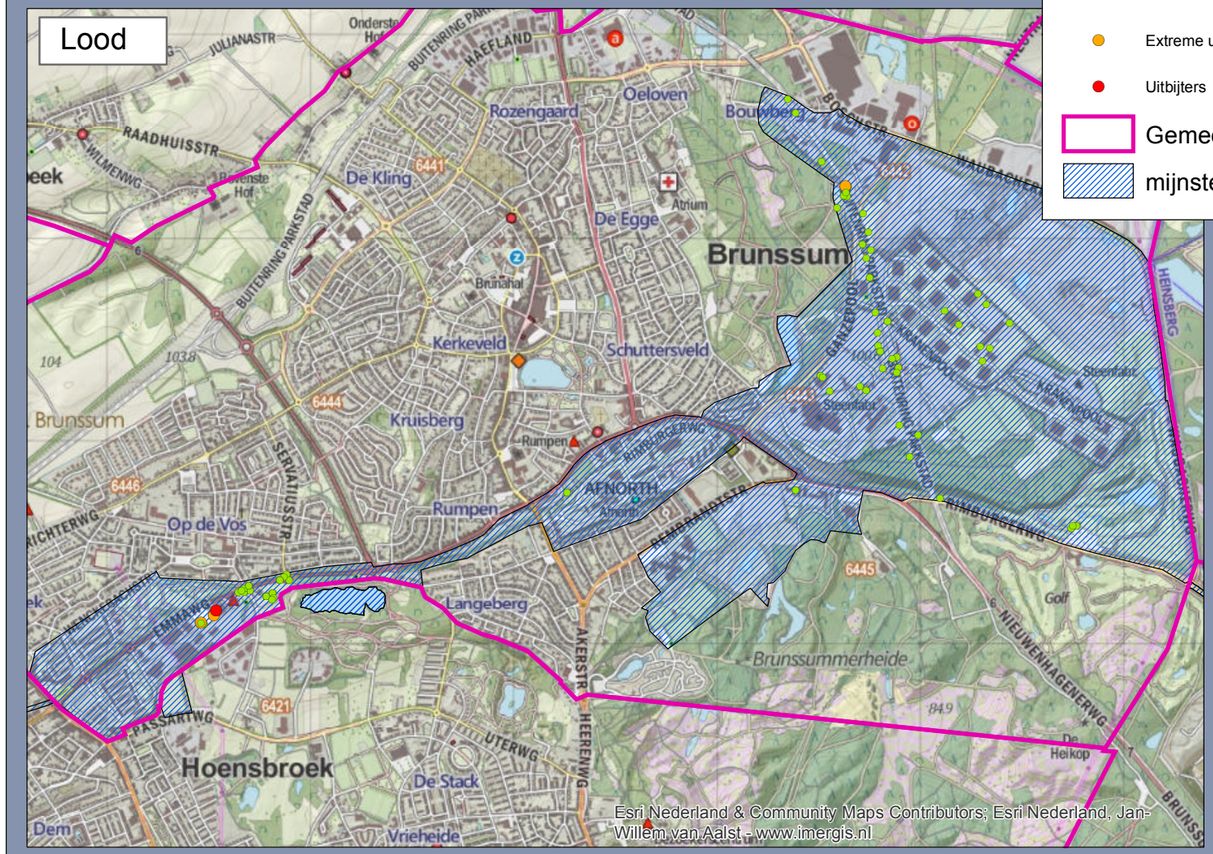
Nikkel

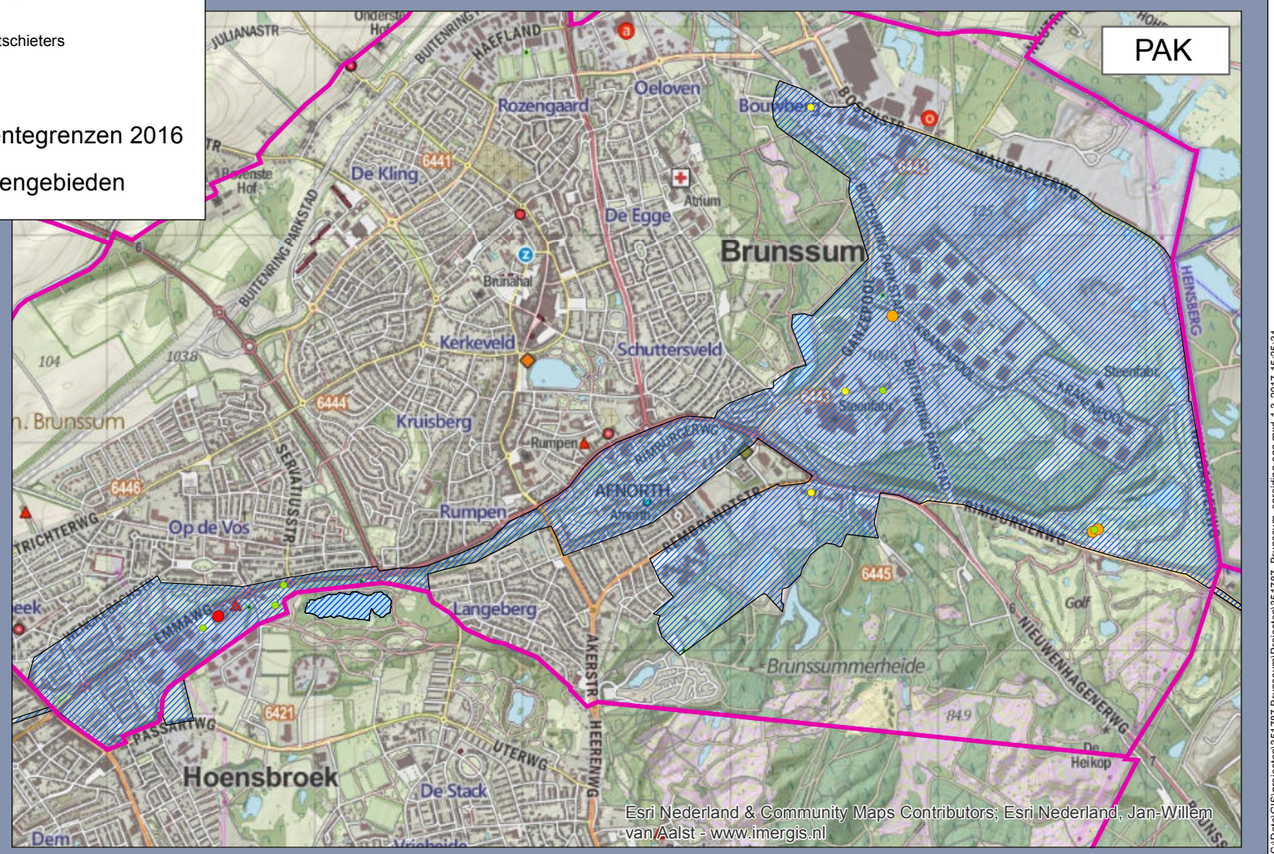
Zink

Lood

PAK

Legenda Ondergrond

- Normaal
- Boven normaal
- Extreme uitschieters
- Uitbijters
- Gemeentegrenzen 2016
- mijnsteengebieden

C:\Data\GIS\projecten\351787 Brunssum\Projecten\351787_Brunssum_spreiding ogg.mxd 1-3-2017 15:25:34

Bijlage 14a: Vervallen locaties

LOCATIENR.	LOCATIENAAM	FASE	REDEN VERVALLEN
66	PLAN OUDE EGGE	NO	lokale verontreiniging
83	MAAT	OO	lokale verontreiniging
84	MAAT	NO	locale verontreiniging
85	MAAT	NO	locale verontreiniging
86	MAAT	NUL	locale verontreiniging
103	WONING	IO	lokale verontreiniging, gesaneerd
104	WONING	NO	lokale verontreiniging, gesaneerd
105	WONING	MB	saneringsevaluatie
109	SALARI	NVN	gronddepot
145	OP GEN HOES	OO	locale verontreiniging
146	OP GEN HOES	NO	locale verontreiniging
147	OP GEN HOES	NO	locale verontreiniging
148	OP GEN HOES	MB	saneringsevaluatie
149	OP GEN HOES	NVN	paar jaar tevoren gesaneerd
151	GIELKENS TAXI	NVN	locale verontreiniging
175	DE GROOT	MB	locale verontreiniging
176	RIOOLRECONSTRUCTIE	NVN	locale verontreiniging
225	RECONSTRUCTIE	NVN	locale verontreiniging
269	DEMOTECH	NVN	lokale verontreiniging
272	EXTOL	OO	locale verontreiniging
283	PLAN OUDE EGGE	NO	locale verontreiniging
298	DEMOTECH	NO	locale verontreiniging
299	GRONDWAL BEZINKBASSIN	NVN	grondwal
309	RIOOLRENOVATIE	NVN	locale verontreiniging
310	RIOOLRENOVATIE	NO	locale verontreiniging
312	RIOOLRENOVATIE	NO	depot
353	LOODSEN OPSLAG CARNAVA	NVN	lokale verontreiniging
378	PLAN OUDE EGGE	MB	saneringsevaluatie

Bijlage 14b: vervallen monsters

LOC_CODE	LOC_NAAM	ANALYSENR	MONSTERNR	XMM	D1	D2
110	RIOOLRECONSTRUCTIE	1889	HB01+HB02+HB03+HB04+HB05	6	0	0,08
110	RIOOLRECONSTRUCTIE	1890	HB07+HB08+HB09+HB10+HB11	6	0	0,08
208	NCO CLUB	3967	HB06+HB08	2	0,5	2
355	VEROL RECYCLING B.V.	6528	HB01		0,2	0,5
373	OPSLAG MET LOODSEN	6902	HBC1+HBC2+HBC3+HBC4	4	0	0,6

Legenda

- Gemeentegrens
- Industrie
- Geen mijnsteengebied

Bijlage 6: Ontgravingskaart excl. PFAS

Nota bodembeheer Mijnsteengebieden gemeente Brunssum

Opdrachtgever: Gemeente Brunssum
Projectnummer: 378847

Status: Definitief
Datum: 1-12-2021
Schaal: 1:25.000
Formaat: A3

SWECO

0 250 500 750 1.000 1.250 1.500 meter

N

© Sweco Nederland B.V. Alle rechten voorbehouden

P:\240\378847_bodembeleid_mijnsteen\2. Do Work\GIS_2021\MXD\351787_Brunssum_BKK_ont.mxd 1-12-2021 16:36:33

Legenda

- Gemeentegrens
- Begrenzing Oostflank
- Defensieterreinen
- Nazorgcontour
- Nazorgcontour Terca
- Nazorgcontour mijnsteenberg
- Nazorgcontour IBC BPL
- AW2000
- Wonen
- Industrie
- Geen mijnsteengebied

Bodemkwaliteitszone en klassenorm	Parameters	Lokale Maximale Waarden	Lokale Maximale Waarden (standaardbodem)	Norm
		Lokale grond	Lokale grond	Niet- lokale grond
Bovengrond ***functie AW2000*** *- Lutum: 10%* *- Organische stof: 5%*	Cd	0,63	*0,86*	
	Zn	99	*158,4*	
	PAK	5,3	*5,3*	
	PCB	*0,007*	*0,014*	
	Overige	*AW2000*	*AW2000*	*Klasse AW2000*
Bovengrond ***functie Wonen*** *- Lutum: 10%* *- Organische stof: 5%*	Zn	160	*256*	
	PAK	10	*10*	
	Min. Olie	70	*140*	
	PCB	*0,0095*	*0,019*	
	Overige	*Wonen*	*Wonen*	*Klasse Wonen*
Bovengrond ***functie Industrie***	*Alle*	*Industrie*	*Industrie*	*Klasse Industrie*
De toepassingsnorm is afhankelijk van de lokale functie				

Bijlage 7A: Toepassingskaart bovengrond excl. PFAS

Nota bodembeheer Mijnsteengebieden gemeente Brunssum

Opdrachtgever: Gemeente Brunssum
Projectnummer: 378847

SWECO

Status: Definitief
Datum: 1-12-2021
Schaal: 1:25.000
Formaat: A3

0 250 500 750 1.000 1.250 1.500 meter

N

© Sweco Nederland B.V. Alle rechten voorbehouden

P:\240\378847_bodembeleid_mijnsteen\2. Do Work\GIS_2021\MXD\351787_Brunssum_BKK_loep_bg.mxd 1-12-2021 16:40:26

Legenda

- Gemeentegrens
- Begrenzing Oostflank
- Defensieterreinen
- Nazorgcontour
- Nazorgcontour Terca
- Nazorgcontour mijnsteenberg
- Nazorgcontour IBC BPL
- AW2000
- Wonen
- Industrie
- Geen mijnsteengebied

Bodemkwaliteitszone en klassenorm	Parameters	Norm
Ondergrond functie AW2000	*Alle*	*Klasse AW2000*
Ondergrond functie Wonen	*Alle*	*Klasse Wonen*
Ondergrond functie Industrie	*Alle*	*Klasse Industrie*
De toepassingsnorm is afhankelijk van de lokale functie		

Bijlage 7B: Toepassingskaart ondergrond excl. PFAS

Nota bodembeheer Mijnsteengebieden gemeente Brunssum

Opdrachtgever: Gemeente Brunssum
Projectnummer: 378847

SWECO

Status: Definitief
Datum: 1-12-2021
Schaal: 1:25.000
Formaat: A3

0 250 500 750 1.000 1.250 1.500 meter

N

© Sweco Nederland B.V. Alle rechten voorbehouden

P:\240\378847_bodembeleid_mijnsteen\2. Do Work\GIS_2021\MXD\3517787_Brunssum_BKK_toep_og.mxd 1-12-2021 16:43:17

Bijlage 8 Literatuurlijst

Beleidskader bodem 2010 provincie Limburg, vastgesteld door GS op 28 september 2010, actualisatie Juni 2016, Vastgesteld bij besluit van Gedeputeerde Staten d.d. 19 juli 2016.

Circulaire bodemsanering VROM 2013, inwerking getreden 01-07-2013.

Effect van mijnsteen op grond- en oppervlaktewaterkwaliteit, 22 november 2012, ILG pilot provincie Limburg.

Evaluatieverslag bodemsanering Rembrandstraat 62 te Brunssum (Terca-terrein en omgeving), 14 september 2018, Hopman en Peters.

Evaluatierapportage Bodemsanering Mijnsteenberg Hendrik te Brunssum, 28 Juni 2016, (RHDHV).

Omgaan met mijnsteen in Parkstad Limburg ,september 2003, De Straat Milieu-adviseurs, 2003 (SIKB SV 409).

Richtlijn bodemkwaliteitskaarten VROM, versie 3 september 2007.

Mijnsteen in Limburg en het Besluit Bodemkwaliteit 2009 rapportnummer 9V5665.01, Royal Haskoning.

Handvat tijdelijke uitname van grond en baggerspecie, Agentschap , 7 Juli 2010, kenmerk mca/201004004.

Tijdelijk handelingskader voor hergebruik van PFAS-houdende grond en baggerspecie (Aanpassingen beleid PFAS ; Brief Ministerie van I &M, laatste versie 1 Juli 2020).

Provinciale Omgevingsverordening Limburg (POL) 2014.

Raadsvoorstel

Collegeverg. d.d.	: 8 maart 2022
Registratiekenmerk	: 2015143
Gemeentebladnr.	: 22/23
Afdeling opsteller	: Openbare ruimte - Civiele techniek
Naam opsteller	: Thei Fiegen
Bereikbaar onder	: +31455278626, thei.fiegen@brunssum.nl
Portefeuillehouder	: Jo Mertens
Raadsvergadering d.d.	: 19 april 2022
Uiterlijke datum	: 19 april 2022

Aan de raad,

1. **Onderwerp**
   Raadsvoorstel & besluit Stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater private terreinen gemeente Brunssum 2022-2023.

2. **Uitgangssituatie (WAAROM?)**

a. Aanleiding

- Het klimaat verandert. Afkoppelen kan een belangrijke bijdrage leveren aan de realisatie van onze klimaatopgaven. Met het afkoppelen van verharde oppervlakken en het bergen van het afgekoppelde regenwater wordt de kans op wateroverlast verminderd, wordt het oppervlaktewater minder belast met rioolwater via riool overstorten bij piekbuien en wordt minder water getransporteerd naar de rioolwaterzuiveringsinstallaties. Met het ontstenen en vergroening wordt ook een positieve bijdrage geleverd aan het tegengaan van hittestress en droogte en de verbetering van leefomgeving en biodiversiteit.

b. Huidige situatie/probleemstelling

- Omdat circa 50% van alle verhard oppervlak privaat bezit is, stimuleren waterschap en gemeenten burgers, bedrijven en woningbouwcorporaties om hun verhard oppervlak af te koppelen van het riool. Hiervoor loopt sinds 2019 in heel Limburg de gezamenlijke ‘Stimuleringsregeling afkoppelen regenwater private terreinen” (WL, Provincie en de gemeenten). Deze regeling eindigde op 31 december 2021.
- Om het afkoppelen van regenwater van particulierterrein ook voor 2022 en 2023 te stimuleren heeft het Waterschap Limburg een nadere regel “Vervolg stimuleringsregeling afkoppelen private terreinen” vastgesteld. Op basis van deze nadere regel stelt het Waterschap onder voorwaarde een financiële bijdrage ter beschikking aan de Limburgse gemeentes voor het stimuleringen van afkoppeling van private terreinen.

3. **Gewenste situatie (WAT?)**

a. Wat willen we bereiken?

- We willen bereiken burgers en bedrijven bewust te maken in de eigen verantwoordelijkheid en de eigen bijdrage in het voorkomen van wateroverlast. Bijkomend effect bij het ontstenen en vergroening van particulier terrein is het leveren van een positieve bijdrage aan het tegengaan van hittestress tijdens hittegolven en het verbeteren van de leefomgeving en biodiversiteit.
  De stimuleringsregeling heeft als doel om de burgers en bedrijven te stimuleren om daadwerkelijk tot actie over te gaan om het particuliere verhard oppervlak af te koppelen.

b. Kaders

1. Besluitvorming college vorige stimuleringsregeling voor de periode van 2019-2021 “Stimuleringsregeling afkoppelen private terreinen” d.d. 9 april 2019, behandelvoorstelnr. 885277 en besluitvorming raad 21 mei 2019.

2. Algemene beleidskaders:
   Kaderrichtlijn Water (Europees);
   Nationaal Waterprogramma 2022-2027 (Landelijk);
   Waterbeheerprogramma 2022-2027 (Provinciaal);
   Watertakenplan Brunssum 2020-2024 (lokaal).

   Het kader voor de vervolgregeling is de door het Waterschap Limburg d.d. 7 december 2021 vastgestelde nadere regel “Vervolg stimuleringsregeling afkoppelen private terreinen”. In deze vervolgregel zijn de spelregels t.a.v. deze stimuleringsregeling opgenomen en vormt daarmee tevens de basis voor de vast te stellen verordening “Stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater private terreinen gemeente Brunssum 2022-2023”.

3. Relatie met het programmabegroting
   Programmabegroting 9 milieu, taakveld riolering.

   Financiële gevolgen
   Beschikbaar budget vanuit Waterschap Limburg.
   Waterschap Limburg stelt een budget van € 1,1 mln. en het overschot van circa € 0,7 mln. van de oude stimuleringsregeling beschikbaar, totaal circa € 1,8 mln. Binnen de vervolgregeling gaat het Waterschap Limburg werken met losse toekenningen. Op basis van de verdeelsleutel (inwonersaantal) kan de gemeente Brunssum reken op een bijdrage van € 55.792,-. De 1ste toekenning (50%) voor de gemeente Brunssum bedraagt € 27.896,-. Als 80% van de 1ste toekenningen is besteed, kan een volgende toekenning a € 27.896,- worden aangevraagd totdat het beschikbare budget van Waterschap Limburg op is.

   Woonwijzerwinkel
   Een van de aanbevelingen uit de evaluatie van de vorige stimuleringsregeling is dat de uitvoering van de stimuleringsregeling eenvoudiger en doelmatiger moet. Voor de nieuwe regeling wordt hieraan invulling gegeven door de uitvoering van de stimuleringsregeling te beleggen bij de Woonwijzerwinkel en niet meer bij een extern bureau. Naast dat de tarieven van de Woonwijzerwinkel lager zijn dan van een extern bureau worden de advieskosten ook verlaagd doordat de adviesgesprekken in de Woonwijzerwinkel worden gevoerd in plaats van op locatie. Op basis van foto’s en fysieke voorbeelden van afkoppelmogelijkheden die in de Woonwijzerwinkel aanwezig zijn wordt het afkoppel adviesgesprek gevoerd.

   Uitvoeringskosten Woonwijzerwinkel
   Een adviesgesprek bij de Woonwijzerwinkel gaat € 115,- kosten waarvan de aanvrager er zelf € 20,- rechtstreeks aan de Woonwijzerwinkel betaalt. De gemeente betaalt dan € 95,- per adviesgesprek. Het aanvragen en afhandelen kost nog eens € 40,-.
   Door de wateroverlast van afgelopen juli 2021 verwachten we dat meer mensen gebruik gaan maken van de regeling. Voor de uitvoeringkosten van de Woonwijzerwinkel reserveren we gedurende de 2-jarige looptijd van de regeling dan ook € 10.000,- (+/- 90 adviesgesprekken en 30 aanvragen). In de oude regeling met een looptijd van 3 jaar hebben er in de gemeente Brunssum 95 gesprekken en 34 aanvragen plaatsgevonden.
   Om de uitvoering van de stimuleringsregeling door de Woonwijzerwinkel eenvoudiger te maken, zijn tussen de Parkstad gemeentes afspraken gemaakt over het uniformeren van de verordening stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater private terreinen.

Benodigd budget gemeente Brunssum
Voorwaarde van deelname vanuit de gemeente aan deze regeling is een cofinanciering van 50%. Op basis van de 1ste toekenning dient gemeente Brunssum een bedrag beschikbaar te stellen van € 27.896,-. De daaropvolgende toekenning is eveneens € 27.896,-.
In 2022 is nog een budget over van € 31.000,- van de oude regeling.

Totaal te reserveren budget gemeente Brunssum:

Uitvoeringkosten Woonwijzerwinkel	€ 10.000.-
Bijdrage subsidie 50%, 1e beschikking	€ 27.896,-
Bijdrage subsidie 50%, 2e beschikking	€ 27.896,-
Rest budget oude regeling	€-31.000,-

Totaal	€ 34.792,-

Doordat de stimuleringsregeling afkoppelen gekoppeld wordt aan de Woonwijzerwinkel wordt in de adviesgesprekken met de burgers niet alleen gesproken over het besparen van energie maar wordt ook aangegeven hoe burgers duurzaam kunnen omgaan met regenwater en andersom.

c. Argumenten en overwegingen
- De stimuleringsregeling in combinatie met de communicatie en campagnes van Waterklaar leveren een belangrijke impuls aan de bewustwording van bewoners en bedrijven over de klimaatthema's en wat zij zelf kunnen doen in hun woon/leef/werkomgeving.
- Met het afkoppelen van verharde oppervlakken en het bergen van het afgekoppelde regenwater wordt een bijdrage geleverd aan het voorkomen van wateroverlast bij hevige neerslag. Immers de helft van het verharde oppervlak bestaat uit particuliere verharding.
- Bij rioolreconstructies en herinrichtingen koppelt de gemeente Brunssum al veel verhard oppervlak af. Afkoppeling van particulier verhard oppervlak blijft nog achter. Middels de stimuleringsregeling wordt een boost gegeven aan het afkoppelen van particulier oppervlak.
- Naast een positieve bijdrage aan het voorkomen van wateroverlast kan afkoppelen van regenwater en vergroening van tuinen en terreinen een bijdrage leveren aan de bestrijding tegen verdroging, hittestress en vergroot het de biodiversiteit.
- Door de Limburg brede samenwerking in deze regeling worden burgers en bedrijven provincie breed gelijk behandeld en kunnen gezamenlijke communicatie en campagnes heel efficiënt en effectief ontwikkeld en uitgevoerd worden.
- Uniformiteit in verordeningen van gemeenten maakt samenwerking in de uitvoering via de Woonwijzerwinkel een stuk gemakkelijker.
- Door de stimuleringsregeling afkoppelen te koppelen aan de Woonwijzerwinkel worden de uitvoeringskosten ten opzichte van de vorige stimuleringsregeling verlaagd en worden de burgers meegenomen in het hele duurzaamheidspalet van energiebesparing tot een duurzame omgang met hemelwater.

d. Opties en keuze
De verordening "Stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater private terreinen gemeente Brunssum 2022-2023" vast te stellen en een bedrag hiervoor van € 35.000, ter beschikking te stellen.

Het college van burgemeester en wethouders,

Burgemeester Secretaris

Raadsbesluit

Gemeentebladnr. : 22/23
Afdeling : Openbare ruimte - Civiele techniek
Registratiekenmerk : 2015143

De raad van de gemeente Brunssum gemeentebladnummer 22/23;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 8 maart 2022, afdeling Openbare ruimte - Civiele techniek;

Besluit:

- De verordening “Stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater private terreinen gemeente Brunssum 2022-2023” vast te stellen;
- Een bedrag voor de “Stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater private terreinen gemeente Brunssum 2022-2023” ter beschikking te stellen van € 35.000,-

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 19 april 2022.

De Raad vernoemd,

Voorzitter Griffier

Verordening van de gemeenteraad van ~~de gemeente xx~~Brunssum
Houdende regels omtrent afkoppeling hemelwater private terreinen ~~(naam~~ gemeente ~~)~~Brunssum 2022-2023 (stimuleringsregeling afkoppelen private terreinen 2022-2023

De raad van de gemeente ~~xxx~~Brunssum

Gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders van d.d. 8 maart 2022.

Overwegende dat het van belang is te stimuleren dat het rioolstelsel minder hemelwater hoeft te verwerken.

BESLUIT VAST TE STELLEN DE VOLGENDE VERORDENING:

Stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater private terreinen ~~Naam~~ gemeente Brunssum 2022-2023

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze regeling wordt verstaan, dan wel mede verstaan onder:

a.	afkoppelen:	Afkoppelen is het loskoppelen van verhard oppervlak en /of leidingsysteem zodat hemelwater dat op dit verhard oppervlak valt niet langer op het riool wordt geloosd;
b.	college:	college van burgemeester en wethouders van gemeente ~~NAAM~~ Brunssum;
c.	eigenaar:	eigenaar van het af te koppelen kadastraal perceel;
d.	Hemelwaterwatervoorziening:	gemeentelijke voorziening zoals b.v. wadi, infiltratieriool of hemelwaterriool bedoeld voor transport en/of infiltratie van hemelwater;
e.	Horizontaal gemeten:	gemeten in bovenaanzicht
f.	Private partijen:	rechtspersonen en natuurlijke personen, niet zijnde overheden;
g.	Private terreinen:	terreinen in eigendom van private partijen, waarbij het nadrukkelijk gaat om de eigendom van het kadastrale perceel, ongeacht de eventuele opstallen die hier op staan;
h.	Riolering:	zowel gemengd riool, vuilwaterriool van (verbeterd) gescheiden stelsel en drukriolering waar legaal een afvoer van hemelwater op is aangesloten.
i.	Riool:	zie riolering
j.	Subsidiebeschikking:	Brief aan de aanvrager waarin het besluit op de aanvraag is opgenomen.
k.	Subsidieplafond:	het totaalbedrag dat beschikbaar is gesteld voor het afkoppelen van private terreinen binnen deze regeling.
l.	Verhard oppervlak:	bestaand verharde oppervlakten, zoals daken, betegelde opritten en voortuinen, verharde erven en wegen waarvan het regenwater tot afstroming komt op de riolering. Half-verhardingen, zoals grindtuinen, vallen hier niet onder.

Artikel 2 Toepassingsbereik

Voor subsidie komen in aanmerking:

1. Eigenaren van private terreinen met bestaand verhard oppervlak, gelegen binnen het grondgebied van de gemeente ~~...~~Brunssum;

Artikel 3 Bevoegdheid college

1. Het college is belast met de uitvoering van deze gemeentelijke Subsidieregeling.

2. Het college kan aan de eigenaar van een perceel met verhard oppervlak, ter tegemoetkoming in de kosten voor het afkoppelen, subsidie verlenen,
3. Het college kan besluiten de regeling tussentijds te verlengen of te beëindigen.
4. Het college is bevoegd om het bedrag per m² af te koppelen terrein als bedoeld in artikel 6 tussentijds aan te passen.

Artikel 4 Voorwaarden en verplichtingen bij de subsidieverlening

1. Subsidie kan worden verstrekt onder de volgende voorwaarden en verplichtingen:
   a. het hemelwater op het perceel is legaal aangesloten op het riool;
   b. het hemelwater moet op eigen terrein infiltreren in de bodem of op een andere manier verwerkt worden en mag geen negatief effect hebben op de omgeving;
   ~~c. afkoppeling geschiedt op een wijze die in overeenstemming is met de principes van de voorkeurstabel afkoppelen.~~
   ~~d.~~c. het hemelwater kan worden afgevoerd naar de openbare ruimte indien daar hemelwatervoorzieningen (niet zijnde riool) aanwezig zijn waarvan de capaciteit voldoende is;
   ~~e.~~d. de afkoppeling komt niet voor een subsidie in aanmerking als deze gerealiseerd had moeten worden in het kader van een andere wettelijke verplichting;
   ~~f.~~e. het oppervlak van het horizontaal gemeten af te koppelen verhard oppervlak bedraagt ten minste 20 m² per aanvraag als bedoeld in artikel 6;
   ~~g.~~f. een aanvrager kan in totaal per kadastraal perceel en adres voor maximaal 500 m² horizontaal gemeten verhard oppervlak afkoppelsubsidie aanvragen;
   ~~h.~~g. Een vierkante meter verhard oppervlak op privaat terrein komt slechts eenmalig voor subsidie in aanmerking;
   ~~i.~~h. de subsidie geldt alleen voor dakvlakken, terrassen of andere verharding waarvan hemelwater schoon kan worden afgevoerd naar infiltratievoorzieningen op privaat terrein of naar een gemeentelijke hemelwatervoorziening;
   ~~j.~~i. eenmaal afgekoppelde oppervlakken mogen niet meer aangekoppeld worden;
   ~~k.~~j. de afkoppeling gaat op de meest efficiënte en milieuvriendelijke wijze;
   ~~l.~~k. De afkoppeling moet binnen zes maanden na afgifte van de subsidiebeschikking zijn uitgevoerd en dient na realisatie ervan in stand te worden gehouden en naar behoren te blijven functioneren.
2. De afkoppelactiviteiten waarvoor subsidie wordt aangevraagd mogen niet starten voordat de aanvraag is goedgekeurd door de gemeente.
3. Afkoppelactiviteiten waarvoor eerder subsidie is verleend of verkregen vanuit deze subsidieregeling komen niet voor subsidie in aanmerking.
4. Het voldoen aan de onder lid 1 genoemde voorwaarden en verplichtingen ligt ter beoordeling bij de gemeente.
5. Bij afkoppelactiviteiten middels gemeentelijke vergroeningsacties is het college bevoegd om af te wijken van de onder lid 1 genoemde voorwaarden en verplichtingen. Onder voorwaarden dat deze afwijkingen passen binnen de nadere regel 'Vervolg stimuleringsregeling afkoppelen private terreinen', d.d. 7 december 2021~~xxx~~ van waterschap Limburg

Commentaar [MP1]: Aandachtspunt is dat hier opgenomen staat dat het college bevoegd is om af te wijken. Formeel betekent dit dat je aan het college bij het hanteren van een vergroeningsacties goedkeuring moet vragen
Mogelijk intern juridisch laten toetsen. Anders mogelijk in het B&W advies mandaat opnemen dat bijvoorbeeld het afdelingshoofd of beleidsmedewerker hier mandaat voor heeft.

Artikel 5 Subsidieplafond

1. Het subsidieplafond is opgebouwd uit gemeentelijke middelen en een verwachte gezamenlijke bijdrage vanuit Waterschap Limburg en Provincie Limburg.
2. Subsidie wordt verstrekt tot het door de gemeente vastgestelde subsidieplafond is bereikt, of zoveel eerder als de gezamenlijke bijdrage vanuit Waterschap Limburg en Provincie Limburg stopt;

Artikel 6 Hoogte te verstrekken subsidie

1. Subsidie bedraagt een vast bedrag van € 20 per m² (horizontaal gemeten) afgekoppeld verhard oppervlak bij het vasthouden van het afgekoppelde hemelwater op het private terrein middels een bergingsvoorziening met een bergingseis van minimaal 35 mm afgekoppeld oppervlak.
2. Subsidie bedraagt een vast bedrag van € 10 per m² (horizontaal gemeten) afgekoppeld verhard bij het afvoeren van het afgekoppelde hemelwater middels een voorziening naar een openbare hemelwatervoorziening (niet zijnde riool).

3. Subsidie bedraagt een vast bedrag van € 5 per m² (horizontaal gemeten) afgekoppeld verhard oppervlak bij het afvoeren van het afgekoppelde hemelwater over maaiveld naar de tuin (mits voldoende groot) en/of openbare hemelwatervoorziening (niet zijnde riool) door het afzagen van de regenpijp.

Commentaar [MP2]: Checken of we dit hanteren.

Artikel 7 Wijze van subsidieverstrekking

1. Aanvragen om subsidie worden behandeld op datum van binnenkomst na inwerkingtreding van de regeling.
2. Het college stelt een aanvraagformulier vast dat gebruikt moet worden voor het indienen van subsidieaanvragen. Hierop staan tevens de benodigde in te dienen stukken aangegeven.
3. Het college kan verzoeken om aanvullende informatie indien dit redelijkerwijs noodzakelijk is voor beoordeling van de aanvraag;
4. Het college beslist binnen 8 weken na ontvangst van de aanvraag;
5. Het college kan de beslissing eenmaal voor ten hoogste 4 weken verdagen;
6. Aan de subsidiebeschikking kunnen nadere voorschriften worden verbonden;

Artikel 8 Weigering van subsidieaanvragen

Subsidieaanvragen worden geweigerd indien:

1. De aanvraag niet voldoet aan de voorwaarden als gesteld in deze subsidieverordening;
2. De aanvrager onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt en de verstrekking van juiste of volledige gegevens tot een andere beschikking op de aanvraag zou hebben geleid;
3. De subsidieverlening anderszins onjuist was en de aanvrager dit wist of behoorde te weten;
4. De aanvrager failliet is verklaard of aan hem surseance van betaling is verleend of ten aanzien van hem de schuldsaneringsregeling natuurlijke personen van toepassing is verklaard, dan wel een verzoek daartoe bij de rechtbank is ingediend.

Artikel 9 Betaling c.q. terugvordering

1. De gemeente ~~xx~~Brunssum maakt binnen 4 weken na toekenning van de subsidie het overeengekomen bedrag over op de rekening van de aanvrager;
2. Indien binnen 6 maanden na het toekennen van de subsidie het overeengekomen verhard oppervlak niet conform de ingediende aanvraag is afgekoppeld, kan de beschikbaar gestelde afkoppelsubsidie vermeerderd met een boete van € 200,-, zijnde de administratieve lasten ~~100%~~ worden teruggevorderd;
3. Alvorens tot terugvordering te besluiten, stelt het college de subsidieontvanger in de gelegenheid binnen een termijn van 4 weken alsnog de overeengekomen verhard oppervlakte te hebben afgekoppeld.

Artikel 10 Looptijd van de regeling

Aanvragen kunnen worden ingediend tussen 1 januari 2022 en 31 december 2023.

Artikel 11 Hardheidsclausule

Het college kan deze regeling buiten toepassing laten of daarvan afwijken voor zover de toepassing daarvan leidt tot een onbillijke of onredelijke situatie.

Artikel 12 Inwerkingtreding

Deze regeling treedt met terugwerkende kracht in werking per 1 januari 2022.~~op de achtste dag na die waarop zij is bekend gemaakt.~~

Artikel 13 Citeertitel

Deze subsidieregeling wordt aangehaald als: '**Stimuleringsregeling afkoppelen hemelwater private terreinen ~~Naam~~ gemeente Brunssum 2022-2023'**

Aldus besloten in de openbare vergadering van 19 april 2022

, voorzitter , raadsgriffier

waterschap limburg

met de omgeving, voor de omgeving

Het dagelijks bestuur van Waterschap Limburg heeft de nadere regel 'Vervolg stimuleringsregeling afkoppelen private terreinen' per 7 december 2021 vastgesteld.

Nadere regel 'Vervolg stimuleringsregeling afkoppelen private terreinen'

Nadere regel van het dagelijks bestuur van Waterschap Limburg d.d. 7 december 2021 omtrent het verstrekken van een bijdrage voor het afkoppelen van private terreinen;

Het dagelijks bestuur van het Waterschap Limburg,

Overwegende dat:
- Het Waterschap Limburg door een gezamenlijke stimuleringsregeling voor het afkoppelen van private terreinen een bijdrage wil leveren aan klimaatadaptatie (het verminderen van wateroverlast en droogte) en het verbeteren van waterkwaliteit;
- Het Waterschap Limburg door een gezamenlijke stimuleringsregeling voor het afkoppelen van private terreinen het klimaatbewustzijn van burgers en bedrijven wil vergroten én hen wil stimuleren om het verhard oppervlak van hun kadastrale eigendommen af te koppelen van het riool;
- Het Waterschap Limburg hier een belangrijke opgave ziet voor zowel zichzelf als de binnen het beheersgebied van het Waterschap gelegen gemeenten en hen in deze nadere regel wil stimuleren tot het nemen van maatregelen;
- De looptijd van deze nadere regel twee jaar bedraagt, te weten van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2023.

Gelet op het voorstel van het dagelijks bestuur;

Gelet op het bepaalde in titel 4.2 van de Algemene wet bestuursrecht, de artikelen 59 en 78 van de Waterschapswet en artikel 1.2, derde lid, van de Algemene subsidieverordening Waterschap Limburg;

Overwegende dat artikel 4:21, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht, bepaalt dat de subsidietitel niet van toepassing is op de aanspraak op financiële middelen die worden verstrekt op grond van een wettelijk voorschrift dat uitsluitend voorziet in verstrekking aan rechtspersonen die krachtens publiekrecht zijn ingesteld;

Overwegende dat het dagelijks bestuur van het Waterschap Limburg op grond van artikel 1.2, derde lid, van de Algemene Subsidieverordening Waterschap Limburg bevoegd is om bij nadere regel te bepalen dat het bepaalde in artikel 4:21, derde lid, van de Algemene wet bestuursrecht toepassing vindt;

Overwegende dat het dagelijks bestuur via deze nadere regel besluit dat de subsidietitel uit de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing is op de verstrekking van financiële middelen, zoals in deze nadere regel is voorzien;

BESLUIT

Zaaknr. 2021-Z34824
Docnr. WLDOC-2066690340-12569

waterschap limburg

met de omgeving, voor de omgeving

Vast te stellen de navolgende nadere regel 'Vervolg stimuleringsregeling afkoppelen private terreinen':

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze nader regel wordt verstaan onder:
1. Aanvrager: gemeente binnen het beheersgebied van het Waterschap Limburg;
2. Afkoppelen: het loskoppelen van verhard oppervlak en/of het hierop aangesloten leidingsysteem, zodat al het hemelwater dat op dit verhard oppervlak valt niet langer op het riool wordt geloosd;
3. ASV: Algemene Subsidieverordening Waterschap Limburg;
4. Gemeente: gemeenten binnen het beheersgebied van het Waterschap Limburg;
5. Gezamenlijke (communicatie)-activiteiten: gezamenlijke activiteiten van het Waterschap Limburg en de gemeenten (per regio of provincie breed) ten behoeve van de uitvoering en de bekendheid van de stimuleringsregeling op basis van een gezamenlijk opgesteld communicatie-, participatie- en uitvoeringsplan. Hieronder vallen gezamenlijke communicatieactiviteiten, evaluaties en het voorbereiden van een eventuele vervolgregeling;
6. Private partijen: kadastrale eigenaren van private terreinen;
7. Private terreinen: terreinen in eigendom van burgers of privaatrechtelijke rechtspersonen;
8. Proces- en projectkosten: kosten die door een aanvrager, of door haar ingeschakelde derden, worden gemaakt voor de uitvoering van de subsidieregeling;
9. Riool: zowel gemengd riool, vuilwaterriool van (verbeterd) gescheiden stelsel en drukriolering waar legaal een afvoer van regenwater op is aangesloten.
10. Verhard oppervlak: bestaand verharde oppervlakten, zoals daken, betegelde opritten en voortuinen, verharde erven en wegen waarvan het regenwater tot afstroming komt op de riolering. Halfverharding, zoals grindtuinen, vallen hier niet onder;
11. Waterschap: Waterschap Limburg;
12. Wet: Algemene wet bestuursrecht

Artikel 2 Buiten toepassing laten subsidietitel Awb

Op deze nadere regel zijn titel 4.2 van de Wet en de ASV niet van toepassing.

Artikel 3 Doel

Het doel van deze nadere regel is om het klimaatbewustzijn van private partijen te vergroten door hen te stimuleren om het verhard oppervlak van hun private terreinen af te koppelen van het riool.

Artikel 4 Doelgroep

Een bijdrage op grond van deze nadere regel kan enkel worden verstrekt aan gemeenten binnen het beheersgebied van het Waterschap.

Artikel 5 Vereisten voor een bijdrage

1. Om voor een bijdrage voor het afkoppelen van private terreinen in aanmerking te komen, dient de aanvrager te beschikken over een subsidie- of bijdrageregeling voor het afkoppelen van private terreinen, waarin in ieder geval het volgende is vastgelegd:
   a. Het private terrein moet zijn gelegen binnen het beheersgebied van het Waterschap;
   b. Een vierkante meter verhard oppervlak op privaat terrein komt slechts eenmalig voor een bijdrage in aanmerking;
   c. De bijdrage wordt berekend per horizontaal gemeten vierkante meter afgekoppeld terrein;
   d. Private partijen komen niet voor een bijdrage in aanmerking als de afkoppeling op het moment van inwerkingtreden van deze nadere regel reeds al is gestart of is uitgevoerd;
   e. Private partijen komen niet voor een bijdrage in aanmerking indien de afkoppeling gerealiseerd had moeten worden in het kader van een andere wettelijke verplichting;
   f. De aanvrager is gehouden om een aanvraag van een private partij voor de afkoppeling van een privaat terrein te toetsen op uitvoerbaarheid en risico's op, onder meer, het gebied van (grond)wateroverlast;
   g. De subsidie- of bijdrageregeling dient het normbedrag te bevatten dat per afgekoppelde vierkante meter wordt uitgekeerd aan private partijen, en;
   h. De afkoppeling moet, behoudens overmacht, binnen zes maanden na het verstrekken van de bijdrage zijn uitgevoerd en dient na realisatie ervan in stand te worden gehouden en naar behoren te blijven functioneren.
2. In aanvulling op het bepaalde in het eerste lid, kan een aanvrager eveneens in aanmerking komen voor een bijdrage voor gezamenlijke (communicatie-) activiteiten.

Artikel 6 Aanvraagformulier

1. Voor het aanvragen van een bijdrage maakt de aanvrager gebruik van het door het dagelijks bestuur ter beschikking gestelde aanvraagformulier, inclusief bijbehorende factuur.
2. Het dagelijks bestuur kan aanvullende informatie verlangen.

Artikel 7 Looptijd nadere regel en bijdrageplafond

1. Deze nadere regel heeft een looptijd van 1 januari 2022 tot en met 31 december 2023.
2. Aanvragen die betrekking hebben op deze periode kunnen tot 1 oktober 2024 bij het Waterschap worden ingediend.
3. Het dagelijks bestuur stelt het bijdrageplafond voor deze periode vast op een bedrag van € 1.100.000,-.
4. Het Waterschap reserveert maximaal 10% van het beschikbaar gestelde bijdrageplafond voor activiteiten als benoemd in artikel 5, lid 2.
5. Het dagelijks bestuur kan de in het voorgaande artikellid bedoelde reservering zo nodig (tussentijds) herverdelen. Daarbij mag het in lid 4 genoemde maximale percentage niet worden overschreden. Indien het dagelijks bestuur tot een herverdeling besluit, dan wordt de wijziging zo spoedig mogelijk per brief aan de in artikel 4 van deze nadere regel omschreven doelgroep kenbaar gemaakt.

6. Het dagelijks bestuur is eveneens bevoegd om bij besluit de looptijd van deze nadere regel en het bijdrageplafond te wijzigen. Het dagelijks bestuur deelt een dergelijke wijziging voor inwerkingtreding daarvan mee aan de in artikel 4 van deze nadere regel omschreven doelgroep.

Artikel 8 Hoogte van de bijdrage

1. Indien een aanvrager voldoet aan de in deze nadere regel gestelde eisen, dan komt hij in aanmerking voor een bijdrage.
2. Een bijdrage als bedoeld in artikel 5, lid 1 bedraagt maximaal 50% van de aan een private partij verstrekte bijdrage, met een maximum van € 10, - per vierkante meter afgekoppeld verhard oppervlak.
3. Maximaal 10% van de aan een private partij verstrekte bijdrage als bedoeld in artikel 5, lid 1, mag door de aanvrager worden opgevoerd als proces- en projectkosten, waarbij de totale bijdrage van het Waterschap aan de aanvrager (de som van de aan private partijen verstrekte bijdrage + bijdrage proces-en projectkosten) nooit meer is dan het maximum van € 10, - per vierkante meter.
4. Een bijdrage als bedoeld in artikel 5, lid 2 bedraagt maximaal 50% van de totale kosten, waarbij het totaal aan te verstrekken bijdragen het maximum als genoemd in artikel 7 lid 4 niet mag overschrijden.

Artikel 9 Reservering budget en uitkering bedrag

1. Bij de aanvang van de looptijd van deze nadere regel reserveert het dagelijks bestuur per gemeente een individueel maximaal startbudget waarop zij als aanvrager aanspraak kan maken.
2. De hoogte van het gereserveerde startbudget is afhankelijk van het inwonertal per gemeente en bedraagt maximaal € 50.000, - per gemeente.
3. De exacte hoogte van het gereserveerde startbudget wordt aan het begin van de looptijd van deze nadere regel per brief aan iedere gemeente toegezonden.
4. Het dagelijks bestuur keert maximaal het gereserveerde budget op aanvraag uit indien is voldaan aan het bepaalde in deze nadere regel en na indiening van het in artikel 6 van deze nadere regel bedoelde aanvraagformulier. Aanvragen worden behandeld op volgorde van binnenkomst.
5. Indien aan een gemeente 80% van het gereserveerde budget is uitbetaald, dan kan de betreffende gemeente het dagelijks bestuur verzoeken om een aanvullende reservering, gelijk aan het bepaalde in artikel 9, lid 2.
6. Het dagelijks bestuur beslist binnen 8 weken op een daartoe strekkend verzoek van een gemeente. Het verzoek wordt in ieder geval afgewezen als daardoor het bijdrageplafond van artikel 7 van deze nadere regel zou worden overschreden.
7. Het dagelijks bestuur kan reeds toekende reserveringen aan gemeenten zo nodig (tussentijds) herverdelen. Indien het dagelijks bestuur tot een herverdeling besluit, dan wordt de wijziging van de reservering zo spoedig mogelijk per brief aan de betreffende gemeente(n) kenbaar gemaakt.

Artikel 10 Weigering, verlaging, intrekking of wijziging bijdrage

1. De bijdrage kan in ieder geval worden geweigerd, verlaagd, ingetrokken of gewijzigd als:

a. Het in artikel 6 van deze nadere regel bedoelde aanvraagformulier niet volledig of onjuist is ingevuld;
b. Er een gegronde reden bestaat om aan te nemen dat een aanvraag niet voldoet of zal voldoen aan de in deze nadere regel opgenomen vereisten;
c. Door verstrekking van de bijdrage het bijdrageplafond wordt overschreden;

d. De aanvrager onder preventief financieel toezicht is geplaatst of onder toezicht staat op grond van artikel 12 van de Financiële-verhoudingswet.
2. De bijdrage kan niet meer worden ingetrokken of ten nadele van de aanvrager worden gewijzigd indien er vijf jaren zijn verstreken sinds de dag waarop hij is uitgekeerd aan de aanvrager.
3. Eventuele wijzigingen ten opzichte van de aanvraag, of ontwikkelingen die ertoe kunnen leiden dat niet of niet geheel aan de in deze nadere regel opgenomen vereisten kan worden voldaan, dienen zo snel mogelijk, doch uiterlijk binnen drie maanden nadat de wijziging aan de orde is, bij het Waterschap te worden gemeld.

Artikel 11 Terugvordering onverschuldigde betaling

1. Het dagelijks bestuur kan onverschuldigd betaalde bijdragen terugvorderen.
2. Het dagelijks bestuur is bevoegd om het terug te vorderen bedrag te verrekenen met ingediende aanvragen van dezelfde aanvrager.
3. Terugvordering vindt niet plaats voor zover na de dag waarop de bijdrage is uitgekeerd aan de aanvrager vijf jaren zijn verstreken.

Artikel 12 Hardheidsclausule

Het dagelijks bestuur kan gemotiveerd van deze nadere regel afwijken indien deze nadere regel voor een aanvrager gevolgen zouden hebben die wegens bijzondere omstandigheden onevenredig zouden zijn in verhouding tot de daarmee te dienen belangen.

Artikel 13 Inwerkingtreding

Deze nadere regel treedt in werking met ingang van 1 januari 2022 en heeft een looptijd van twee jaar.

Artikel 14 Citeertitel

Deze nadere regel wordt aangehaald als ‘Vervolg stimuleringsregeling afkoppelen private terreinen’.
Toelichting bij ontwerp-nadere regel ‘Vervolg stimuleringsregeling afkoppelen private terreinen’

Algemene toelichting

Afkoppelen is een maatregel waarbij het hemelwater dat afstroomt van verhard oppervlak en dat is aangesloten op de gemeentelijke (vuilwater)riolering, wordt afgekoppeld. Het afgekoppelde regenwater wordt bij voorkeur geïnfiltreerd of hergebruikt en indien dit niet mogelijk is (vertraagd) afgevoerd naar het oppervlaktewater. Met deze stimuleringsregeling willen waterschap, Provincie Limburg en gemeenten de oppervlaktewaterkwaliteit verbeteren, wateroverlast in of als gevolg van het stedelijk gebied verminderen, verdroging tegengaan en de efficiëntie en doelmatigheid van het zuiveren van afvalwater - nu en in de toekomst - vergroten. De urgentie voor afkoppelen neemt steeds verder toe in de context van de klimaatveranderingen, waardoor er langere perioden van droogte zullen zijn en er vaker hevigere piekbuien zullen vallen.

Deze regeling is tot stand gekomen op basis van gezamenlijk bepaalde uitgangspunten door het Waterschap en een afvaardiging van de Limburgse gemeenten. Deze uitgangspunten zijn opgenomen in een Uitgangspuntennotitie (WLDOC-2066690340-12558) en is zowel door het Dagelijks Bestuur van het Waterschap als door de vier afzonderlijke regio overleggen vastgesteld.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 – Begripsbepalingen
Voor een eenduidig begrip van de in deze nadere regel gebruikte benamingen wordt in dit artikel aangegeven wat hieronder verstaan wordt. Hieronder wordt een aantal begrippen nader toegelicht.

Artikel 1, lid 2 Afkoppelen:
Hiermee wordt bedoeld dat met het afkoppelen het hemelwater niet langer op het rioolstelsel wordt geloosd en wordt afgevoerd naar de rioolwaterzuivering, maar in de bodem wordt geïnfiltreerd op eigen terrein, wordt hergebruikt of naar andere daarvoor bestemde voorzieningen in de openbare ruimte wordt afgevoerd (zoals b.v. een wadi of infiltratieriool).

Artikel 1, lid 9. Riool
Dit is een algemene omschrijving van de rioolsystemen waarin vuilwater naar de RWZI wordt afgevoerd. De regeling geldt voor het afkoppelen van bestaand verhard oppervlak van het gemengd riool. Maar ook het afkoppelen van hemelwater (mits legaal aangesloten) van een drukriolering of vuilwater riool van een gescheiden stelsel kan in aanmerking komen voor deze regeling, omdat ook dit een bijdrage levert aan de klimaatdoelstellingen (aanpak wateroverlast, droogte, waterkwaliteit). Dit is afhankelijk van de gemeentelijke regels of een hemelwateraansluiting hierop al dan niet geoorloofd (legaal) is en daarmee in aanmerking komt voor de regeling. De gemeente kan in de gemeentelijke verordening deze mogelijkheden beperken of uitsluiten.

Artikel 2 – Buiten toepassing laten subsidietitel Awb
In dit artikel wordt aangegeven dat de nadere regel geen subsidieregeling betreft. Het dagelijks bestuur is namelijk bevoegd om de subsidietitel uit de Algemene wet bestuursrecht buiten toepassing te verklaren als er alleen financiële middelen worden verstrekt aan publiekrechtelijke rechtspersonen. Aan die voorwaarde voldoet deze nadere regel. Door de subsidietitel uit de

Algemene wet bestuursrecht buiten toepassing te verklaren, worden de administratieve lasten voor de uitvoering van deze regeling aanzienlijk verlaagd.

Artikel 3 – Doel
Het hoofddoel van deze regeling is het vergroten van klimaatbewustzijn van burgers, bedrijven en woningbouwcorporaties én om hen te stimuleren om bestaand verhard oppervlak van private terreinen af te koppelen van het riool. In artikel 1, lid 9 wordt gedefinieerd wat wordt verstaan onder riool.
De regeling biedt overigens ook ruimte om de aansluiting van privaat verhard oppervlak op een gemeentelijke regenwatervoorziening mee te nemen, zowel in het geval dat de private terreineigenaar dit doet als ook in het geval dat de gemeente dit voor de betreffende eigenaar uitvoert (meeneemt in een gemeentelijk project). Ook in het laatste geval mag voor de afgekoppelde private percelen een aanvraag voor een bijdrage van het waterschap worden ingediend.

Binnen de regeling wordt ingezet op de realisatie van het hoofddoel via 3 sporen:
1. Bewustwording vergroten via Waterklaar
2. Financiële prikkel geven met de stimuleringsregeling afkoppelen regenwater private terreinen
3. Gemeenten motiveren en faciliteren om hier hun rol richting afkoppelen particulieren te versterken.

Gemeenten kunnen de afkoppelregeling desgewenst ook combineren of stapelen met andere gemeentelijke regelingen, zoals bijvoorbeeld een groenregeling. Hiermee kunnen groene oplossingen voor afkoppelen extra (door stapeling hoger bedrag per m2 afgekoppeld verhard oppervlak) worden gestimuleerd. Als er geen sprake is van afkoppelen verhard oppervlak, dan draagt het waterschap niet bij en ontvangt een private partij alleen een bijdrage van de gemeente uit de betreffende (vergroenings)regeling. Daarnaast zal via Waterklaar en de gemeentelijke afkoppeladviseurs (nog) meer aandacht worden besteed aan de meerwaarde van groene oplossingen voor afkoppelen, omdat groene oplossingen tevens bijdragen aan het versterken van biodiversiteit, verminderen van hittestress en zorgen voor een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving.

Artikel 4 – Doelgroep
De bijdrage van het Waterschap wordt uitsluitend verstrekt aan gemeenten binnen het beheersgebied van Waterschap Limburg. Dit betreft alle Limburgse gemeenten.

Artikel 5 – vereisten voor een bijdrage voor afkoppelen
Dit artikel beschrijft de voorwaarden waaraan de gemeente en de gemeentelijke afkoppelregeling/verordening moeten voldoen om aanspraak te kunnen maken op een bijdrage van het waterschap in het kader van deze regeling.
In dit artikel heeft het waterschap bewust geen voorwaarden zoals een maximum bedrag per doelgroep of maximum of een maximaal of minimaal oppervlak per aanvraag opgenomen. Bijdrageontvangers (gemeenten) kunnen hiertoe (al dan niet regionaal) eigen doelmatigheidseisen stellen in hun verordening. Hiermee biedt het waterschap gemeenten maximaal ruimte voor maatwerk zodat gemeenten in kunnen spelen op lokale omstandigheden. Afkoppelen is in heel Limburg mogelijk, maar vasthouden van het afgekoppelde regenwater op eigen terrein is niet overal mogelijk/makkelijk en vereist gebieds-specifiek maatwerk. Regionaal zijn er namelijk verschillen in

maatschappelijke activiteit, gebiedskenmerken (zoals waterdoorlatendheid van de bodem), mate van stedelijke inrichting en hellingsgraad van het terrein.

Als hulpmiddel voor gemeenten is een modelverordening opgesteld. Deze modelverordening is gebaseerd op de door de bestuurlijke regio's en het waterschap vastgestelde uitgangspuntennotitie en deze nadere regel van het waterschap. Gemeenten zijn dus niet verplicht deze te hanteren. Zij kunnen desgewenst een eigen regeling hanteren, mits deze voldoet aan de voorwaarden uit deze nadere regel van het waterschap.

In deze nadere regel zijn geen bergingseisen opgenomen. Waterschap en gemeenten onderschrijven wel het belang van het stellen van bergingseisen (zie ook uitgangspuntennotitie) en adviseren nadrukkelijk wel bergingseisen op te nemen in de gemeentelijke verordeningen.

Verder vragen wij gemeenten aandacht te hebben voor het verantwoord afkoppelen van regenwater. Door verantwoord af te koppelen wordt verontreiniging van het grond- en oppervlaktewater voorkomen. In tegenstelling tot de vorige regeling is hier geen verwijzing opgenomen naar de beslisboom afkoppelen uit 2005 en de voorkeurstabel afkoppelen uit 2005 (Regenwater schoon naar beek en bodem). Deze wordt in 2021/2022 geactualiseerd door het BROL. Hierbij wordt ook een advies opgesteld ten aanzien van de beleidsmatige en juridische borging van de nieuwe voorkeurstabel. Daarom is in deze nadere regel (nog) geen verwijzing naar de voorkeurstabel opgenomen. Verantwoord afkoppelen wordt gestimuleerd door gemeenten en waterschap via Waterklaar (communicatie), (afkoppel)adviezen en regelgeving.

Artikel specifieke toelichting

Artikel 5, lid 1:
Met verwijzing naar artikel 1 begrip 7. 'Private terreinen' is het volgende van belang: de private partij die de bijdrage van een aanvrager (lees de gemeente) ontvangt, dient zelf kadastraal eigenaar te zijn van het perceel waarvoor zij de bijdrage van de gemeente ontvangt. De gemeentelijke bijdrage kan worden verstrekt aan kadastrale eigenaren van private percelen (rechtspersoon of natuurlijk persoon), te weten: burgers, bedrijven en woningbouwcorporaties. Hiervoor is gekozen omdat de regeling is gericht op het stimuleren van duurzame afkoppelmaatregelen. Afkoppelmaatregelen hangen samen met het gebouw en de perceelriolering. Omdat dit een aangelegenheid is van gebouw- en perceeleigenaren, worden huurders en andere gebouweigenaren uitgesloten binnen de regeling.

Dit betekent ook dat gebouweigenaren die niet ook de perceeleigenaar zijn niet in aanmerking komen voor een bijdrage op basis van deze regeling. Denk hierbij aan:
- Huurders bij een woningbouwcorporatie;
- Scholen die geen eigenaar zijn van het perceel waarop de school zich bevindt;
- Woning- of pandeigenaren waarbij de ondergrond niet in eigendom is (erfpachtsituaties). In dat geval kan alleen de eigenaar van het perceel een bijdrage bij de gemeente aanvragen en ontvangen.

Gemeenten kunnen desgewenst differentiëren binnen deze doelgroepen in hun gemeentelijke regeling. Zo kunnen zij er bijvoorbeeld voor kiezen om bedrijven uit te sluiten van deze regeling door bijvoorbeeld een maximum te stellen aan het aantal m2 per aanvraag.

Artikel 5, lid 1b: In de basis geldt dat er geen maximum aantal aanvragen per privaat terrein geldt. Wel kan een bepaalde vierkante meter slechts één maal voor een bijdrage op grond van deze nadere regel in aanmerking komen. Per privaat terrein kunnen er dus meerdere aanvragen worden ingediend, zolang er maar steeds andere vierkante meter worden afgekoppeld. Een en ander is duidelijk gemaakt met deze voorwaarde.

Artikel 5, lid 1 e: De bijdrage geldt alleen voor bestaande bouw en niet voor nieuwbouw omdat hemelwater bij nieuwbouw niet meer aangesloten mag worden, maar op eigen terrein verwerkt moet worden. Dit, tenzij er hiervoor bestemde gemeentelijke voorzieningen zoals wadi's of infiltratie/hemelwaterriolen aanwezig zijn. Sommige gemeenten hanteren een jaartal in hun vergunningen of verordeningen voor het moment dat bebouwing als nieuwbouw wordt aangemerkt en regenwater wettelijk niet meer aangekoppeld mag zijn en dus niet meer voor een bijdrage in het kader van deze regeling in aanmerking komen.

In het proces als genoemd in artikel 5, lid 1f, is het van belang om ook de uitvoerbaarheid en mogelijke risico's van (grond)wateroverlast voor belendende percelen, privaat en openbaar, verbonden aan de maatregelen in beeld te hebben en mee te nemen in de beoordeling van de aanvraag. Zeker in gebieden met een minder goed doorlatende bodem is het belangrijk hier voldoende oog voor te hebben om overlast in aangrenzende percelen of openbare ruimte te voorkomen. Hier zal in de trainingen voor afkoppeladviseurs aandacht aan worden besteed.

Artikel 5, lid 1g: Het staat gemeenten vrij om het normbedrag dat zij per m2 afgekoppeld verhard oppervlak aan de private partijen willen uitkeren zelf te bepalen. De gemeente legt dit bedrag vast in haar gemeentelijke subsidieverordening. Hierbij kan de gemeente ook kiezen voor tariefdifferentiatie, zoals bijvoorbeeld een hoger bedrag voor het afkoppelen en infiltreren op eigen terrein en een lager bedrag voor het aansluiten van bijv. de voorzijde van de woning op een gemeentelijke voorziening.

Artikel 5, lid 1h: De concrete invulling hiervan is aan de gemeente. Door deze voorwaarde op te nemen in de gemeentelijke subsidieverordening en in de afspraken van de gemeente met de betreffende private partij als voorwaarde voor de subsidieverstrekking door de gemeente, is dit punt in principe geborgd.

De regeling biedt ruimte om de aansluiting van privaat verhard oppervlak op een gemeentelijke regenwatervoorziening mee te nemen, zowel in het geval dat de private terreineigenaar dit doet als ook het geval dat de gemeente dit voor de betreffende eigenaar uitvoert (meeneemt in een gemeentelijk project). Ook in het laatste geval mag voor de betreffende afgekoppelde private percelen een aanvraag voor een bijdrage van het waterschap worden ingediend. Hiervoor zijn ook de voorwaarden zoals opgenomen in artikel 6 van toepassing.

Artikel 5, lid 2
Het waterschap heeft een bedrag van maximaal 10 % van het beschikbaar gestelde bijdrageplafond gereserveerd voor gezamenlijke (communicatie-) activiteiten. Dit betreft activiteiten t.b.v. de promotie en uitvoer van de stimuleringsregeling, zoals gezamenlijke publiekscampagnes, informatiemateriaal, evaluaties en voorbereiding van een mogelijke vervolgregeling. Activiteiten gericht op andere thema's, zoals bijv. goed rioolgebruik of vetcampagnes, komen niet voor een bijdrage vanuit deze regeling in aanmerking.

In de praktijk zullen gezamenlijke (communicatie-) activiteiten meestal worden opgepakt via het regiospoor. De uitwerking en gemeentelijke financiering van deze activiteiten vindt ook plaats via het regiospoor. Belangrijk aandachtspunt: een gemeente kan ook namens meerdere gemeenten optreden en mede namens hen een bijdrage voor de betreffende gezamenlijke activiteit indienen op dezelfde wijze als voor activiteiten conform artikel 5 (factuur en aanvraagformulier). Andere partijen dan gemeenten kunnen geen aanvraag indienen.

In voorkomende gevallen kan het waterschap het voor gezamenlijke (communicatie-)activiteiten gereserveerde budget inzetten voor afkoppelaanvragen van gemeenten. Artikel 7 lid 5 ziet op die mogelijkheid. Die situatie kan onder meer aan de orde zijn als blijkt dat het gereserveerde bedrag voor gezamenlijke (communicatie-)activiteiten niet (volledig) wordt benut en/of wanneer er onvoldoende budget beschikbaar is voor afkoppelen.

Artikel 6 – Aanvraagformulier
Een aanvraag voor een bijdrage van het waterschap bestaat uit een factuur en een ingevuld aanvraagformulier. Hierbij dienen gemeenten gebruik te maken van het door het dagelijks bestuur ter beschikking gestelde aanvraagformulier. Hierbij is de verantwoording van de gemeente aan het waterschap tot een minimum beperkt; datum toekenning subsidie project, adres, bedrag en afgekoppelde m2. Deze informatie is nodig om te voldoen aan de interne financiële- en accountants voorwaarden van WL.

De verantwoording en toetsing van subsidieaanvragen van de private partijen ligt bij de gemeenten. In de gemeentelijke modelverordening zullen de meest voorkomende verantwoordingsaspecten worden opgenomen. Hoewel het waterschap in het aanvraagformulier om minimale informatie vraagt, kan het waterschap desgewenst om aanvullende informatie vragen.

Artikel 7 – Looptijd nadere regel en bijdrageplafond

Artikel 7, lid 1: Deze nadere regel heeft een looptijd van 1-1-2022 t/m 31-12-2023. Dit betekent dat aanvragen van gemeenten t/m 31-12-2023 voor een bijdrage van het waterschap in aanmerking komen. De afhandeling van aanvragen van private partijen door de gemeente en de declaratie van het uitgekeerde bedrag bij het waterschap mag - binnen de voorwaarden van de nadere regel – plaatsvinden tot en met 1 oktober 2024.

Artikel 7, lid 4: Zie toelichting artikel 5, lid 2.

Artikel 8 – Hoogte van de bijdrage

Artikel 8, lid 1 Aanvragen worden in volgorde van binnenkomst behandeld. Indien een aanvraag aan de in deze nadere regel opgenomen eisen voldoet, zal het waterschap het de aangevraagde bijdrage uitkeren aan de betreffende aanvrager. Aanvragen die incompleet of incorrect zijn ingevuld worden niet in behandeling genomen.

Artikel 8, lid 3: Gemeenten mogen ook project- en/of proceskosten opvoeren voor de bijdrage van het Waterschap. De bijdrage voor de project- en proceskosten bedraagt ook maximaal 50% van de proceskosten en nooit meer dan 10% van het uitgekeerde bedrag per m2. Uitgangspunt daarbij blijft dat de uit te keren bijdrage van het Waterschap, inclusief bijdrage voor project- en proceskosten, nooit meer dan € 10, - per m² bedraagt. Eventuele meerkosten zijn voor eigen rekening van de betreffende gemeente.

Rekenvoorbeeld:

- Gemeente keert € 10, - per m² uit. Zij kan op dat moment nog eens 10% hiervan aan proceskosten opvoeren. De maximaal op te voeren subsidiabele kosten bedragen dan € 11, 00 per m² (€ 10, - bijdrage aan private partij + € 1, - proceskosten) en de bijdrage van het Waterschap bedraagt € 5, 50.
- Gemeente keert € 19, - per m² uit. Zij wil 10% proceskosten opvoeren. De subsidiabele kosten bedragen dan € 20, 90 (€ 19, - bijdrage private partij en € 1, 90 proceskosten) De bijdrage van het Waterschap bedraagt 50% van deze kosten, maar nooit meer dan € 10, - per m². In dit geval bedraagt de bijdrage van het Waterschap dus € 10, - per m².
- Gemeente keert € 20, - per m2 uit. De bijdrage van WL bedraagt 50 % met een max van € 10, - per m2. De gemeente kan in dit geval geen proceskosten declareren bij WL omdat het maximale bedrag is bereikt.

Artikel 8, lid 4: Zie ook toelichting artikel 5, lid 2. De essentie van artikel 8, lid 3 is dat de bijdrage van het Waterschap maximaal 50% van de totale kosten voor deze activiteit bedraagt. Een gemeente kan daarbij namens meerdere gemeenten een aanvraag indienen. Per aanvraag geldt geen maximum bijdrage, anders dan dat het Waterschap nooit meer uitkeert dan via artikel 7 lid 4 voor gezamenlijke (communicatie-)activiteiten beschikbaar is gesteld.

Artikel 9 - Reservering budget en uitkering bedrag

Artikel 9, lid 1: Binnen de regeling wordt door het waterschap per gemeente een startbudget gereserveerd. Dit biedt de gemeente zekerheid omtrent de hoogte van het bedrag dat bij het waterschap gedeclareerd kan worden, namelijk het gereserveerde budget. In artikel 9.5 leest u wanneer u een volgende reservering kunt aanvragen.

Voordeel van het werken met opeenvolgende reserveringen is dat het beschikbare WL-bijdrage niet bij aanvang volledig wordt gereserveerd met een vast bedrag per gemeente, maar op deze manier zoveel mogelijk wordt ingezet op plaatsen waar de regeling goed loopt en daarmee de kans op uitputting wordt verhoogd. Het voorkomt zoveel mogelijk dat de regeling stilvalt in de ene gemeente

doordat het gereserveerde budget op is, terwijl in een andere gemeente het gereserveerde budget niet (volledig) wordt uitgegeven.

Artikel 9, lid 2: De hoogte van het gereserveerde (basis)budget bedraagt maximaal € 50.000, - per gemeente. In de uitgangspuntennotitie afgesproken dat de hoogte van het gereserveerde (basis)budget van het waterschap 50% van de benodigde reservering van iedere gemeente voor de regeling o.b.v. scenario 3 bedraagt, met een maximum van € 50.000 per gemeente. De benodigde reservering per gemeente is gebaseerd op het inwonersaantal, conform huidige beleidsregel die eindigt op 31-12-2021.

Artikel 9, lid 3: Het exacte (basis) budget (zie ook artikel 9.2) wordt aan het begin van de looptijd van deze regeling schriftelijk aan iedere gemeente toegezonden.

Artikel 9, lid 4: Gemeenten kunnen een aanvraag voor een bijdrage indienen ter hoogte van maximaal het gereserveerde budget. Aanvragen worden in volgorde van binnenkomst behandeld.

Artikel 9, lid 5: Indien een gemeente 80% van het gereserveerde budget heeft aangevraagd, kan de gemeente een nieuwe reservering aanvragen. De hoogte van de reservering bedraagt maximaal het (basis)budget (zie artikel 9.3). Het staat de gemeente ook vrij een lager bedrag aan te vragen. Indien de gemeente dit niet expliciet vraagt, zal opnieuw een reservering ter hoogte van het basisbedrag worden afgegeven.

Artikel 9, lid 6: Indien het bijdrageplafond van het waterschap bijna is bereikt, kan de allerlaatste reservering dus lager uitvallen dan het normale (basis)budget van de betreffende gemeente.

Artikel 9, lid 7: Ook biedt de regeling ruimte voor herverdeling van de voor iedere gemeente gereserveerde bedragen bij onderbenutting van het gereserveerde (basis) budget.

Artikel 12 – Hardheidsclausule
In artikel 12 is tot slot nog een algemene hardheidsclausule opgenomen die het dagelijks bestuur de bevoegdheid geeft om van de nadere regel af te wijken. Denkbaar is dat van deze hardheidsclausule gebruikt wordt gemaakt indien een gemeente grote projecten oppakt en er meerdere beschikkingen tegelijk moeten worden afgegeven.

Aldus vastgesteld door het dagelijks bestuur in de vergadering van 12 oktober 2021.

De secretaris-directeur, De dijkgraaf,

ir. E.J.M. Keulers MMO drs. ing. P.F.C.W. van der Broeck

1-2-2022 13723

waterschap limburg

met de omgeving, voor de omgeving

Bezoekadres
Maria Theresialaan 99
6043 CX Roermond
Postadres
Postbus 2207
6040 CC Roermond

IBAN: NL10NWAB0636750906
KvK: 67682065

088 88 90 100
info@waterschaplimburg.nl
www.waterschaplimburg.nl

Gemeente Brunssum
t.a.v. mr. T. Fiegen
Lindeplein 1
6444 AT Brunssum

datum 1 januari 2022
uw kenmerk
zaaknr. 2021-Z37648
documentnr. WLDOC-2066690340-13703
onderwerp 1ste Reservering "Vervolg stimuleringsregeling afkoppelen private terreinen" gemeente Brunssum

Beste meneer Fiegen,

Op 7 december 2021 is de vervolg stimuleringsregeling afkoppelen private terreinen vastgesteld door het dagelijks bestuur van waterschap Limburg. Hiermee kunnen burgers, bedrijven en woningbouwcorporaties een bijdrage krijgen voor het afkoppelen van private terreinen van de riolering. Waterschap Limburg draagt voor de helft financieel bij aan de gemeentelijke stimuleringsregelingen. Met deze brief ontvangt u de eerste reservering van de WL bijdrage aan uw gemeente ter hoogte van € 27.896,-. Inclusief uw gemeentelijke bijdrage bedraagt het besteedbare subsidiebedrag n.a.v. van deze 1ste reservering totaal € 55.793,- (€ 27.896,- WL bijdrage, € 27.896,- gemeente bijdrage).

Wanneer uw gemeentelijke stimuleringsregeling voor 1 september 2022 niet is vastgesteld, vloeit de reservering terug naar de totaal reserve. Als uw gemeente pas na 1 september 2022 de gemeentelijke stimuleringsregeling vast gaat stellen, verzoeken wij u hierover z.s.m. contact op te nemen met waterschap. De reserveringen zijn namelijk afhankelijk van de uitputting van de totaal WL-reserve.

<u>Facturatie</u>
Graag verzoeken wij u om de facturen half jaarlijks, of zoveel vaker u wenselijk vindt, in te dienen bij het waterschap. Bij het factureren moet het volgende aangeleverd worden:

1. Het ingevulde vaststellingsformulier (zie bijlage) waarin u aangeeft:
    a. De datum van toekenning van betreffend project aan de particulier;
    b. Het adres;
    c. De hoogte van het subsidiebedrag per m2;
    d. Afgekoppelde verhard oppervlak in m2;
    e. Het uitgekeerde bedrag aan de particulier in euro's.
2. Factuur voor de waterschap bijdrage. Hierop s.v.p. de volgende gegevens vermelden:
    a. Zaaknr. 2021-Z37648 / Documentnr. WLDOC-2066690340-13703 - Boekingscode '200112-CBS201'

b. Betreft: factuur waterschap bijdrage n.a.v. 1e reservering vervolg stimuleringsregeling afkoppelen;
c. Periode: bv. 1e/2e helft 2022/2023;
d. Totaal aantal afgekoppelde oppervlak in m2;
e. Het bedrag van de factuur zonder btw.

3. Factuur en verantwoordingsformulier als één declaratie sturen naar facturen@waterschaplimburg.nl.

Wij nodigen u nadrukkelijk uit om bij uw declaratie en alle stukken zoals hierboven aangegeven (vaststellingsformulier en factuur) eerst ter controle te versturen naar m.vanleeuwen@waterschaplimburg.nl. Wanneer akkoord is gegeven kan alles als één declaratie verstuurd worden naar facturen@waterschaplimburg.nl. Wij bieden deze mogelijkheid om de financiële afhandeling zo voor zowel uw gemeente als het waterschap zo doelmatig mogelijk te laten verlopen.

Aanvragen van een nieuwe reservering

Als het subsidiebedrag van de ontvangen 1ste reservering van het waterschap voor meer dan 80% is gefactureerd, kan bij het waterschap een aanvraag ingediend worden voor een nieuwe reservering. Wij verzoeken u op uw aanvraag de volgende gegevens te vermelden:

- Gevraagde bijdrage:
  - Totaal gevraagde subsidiebedrag voor deze reservering (maximaal € 100.000,-)
    - Gevraagde waterschap bijdrage met een max. van € 50.000,- (zijnde 50 % van het totale subsidiebedrag voor particulieren)
    - Bijdrage gemeente (zijnde 50 % van het totale subsidiebedrag voor particulieren)
- Hoeveelste reservering wordt aangevraagd (, 2e, 3e e.d.).
- Bewijsstukken waaruit blijkt dat 80% van de vorige reservering is gefactureerd (kopie facturen aan het waterschap en bijbehorende verantwoordingsformulieren bijvoegen).

De aanvraag en gevraagde stukken s.v.p. mailen naar b.smit@waterschaplimburg.nl met cc aan m.vanLeeuwen@waterschaplimburg.nl onder vermelding van: "Aanvraag reservering nr. XXX van gemeente YYY van datum (dag-maand-jaar) t.b.v. vervolg stimuleringsregeling afkoppelen private terreinen".

Meer informatie

Bel met Max van Leeuwen op +31 683028579 als u vragen heeft. Mailen kan ook naar M.vanLeeuwen@waterschaplimburg.nl. Wilt u het zaaknummer 2021-Z37648 noemen als u belt of mailt. Dan kan Max u beter helpen.

Met vriendelijke groet,

ir. E.J.M. Keulers MMO
secretaris-directeur

1-2-2022 13723

waterschap limburg

met de omgeving, voor de omgeving

Bijlage

1. Nadere regel vervolg stimuleringsregeling afkoppelen private terreinen
2. Vaststellingsformulier vervolg stimuleringsregeling afkoppelen